

AGENCJA WSPIERANIA
INICJATYW LOKALNYCH SA

PROGRAM REWITALIZACJI ZDEGRADOWANYCH OBSZARÓW MIEJSKICH I POPRZEMYSŁOWYCH GMINY KLECZEW NA LATA 2009-2018

MARZEC, 2010

Opracowanie:
Agencja Wspierania Inicjatyw Lokalnych S.A.
ul. Polska 14
60-595 Poznań

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
I. CHARAKTERYSTYKA OBECNEJ SYTUACJI NA OBSZARZE GMINY	7
1.1 Sfera zagospodarowanie przestrzennego	7
1.1.1 Struktura funkcjonalno – przestrzenna	7
1.1.2 Identyfikacja problemów w sferze zagospodarowania przestrzennego	12
1.1.3 Struktura komunikacyjna	12
1.1.4 Infrastruktura techniczna	14
1.1.5 Struktura własnościowa gruntów i budynków	19
1.1.6 Obiekty i granice sfer ochrony konserwatorskiej	29
1.1.7 System oraz uwarunkowania przyrodnicze gminy	36
1.1.8 Charakterystyka przestrzeni publicznych gminy	42
1.1.9 Analiza zasobów rekreacyjno – turystycznych i możliwości rozwoju turystyki	43
1.2. Sfera gospodarki	46
1.2.1 Struktura działalności gospodarczej na terenie gminy i obszarów podlegających rewitalizacji	46
1.2.2 Sektory / branże działalności gospodarczej	48
1.2.3 Główni pracodawcy oraz struktura zatrudnienia w poszczególnych branżach	49
1.2.4 Kierunki rozwoju gospodarki gminy, w tym ułatwione efektami rewitalizacji jego zdegradowanych obszarów	51
1.2.5 Identyfikacja problemów w sferze gospodarki oraz opis działań, które przyczynią się do ich rozwiązania bądź ograniczenia	52
1.2.6 Analiza możliwości budżetowych dotyczących realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych	53
1. 3. Sfera społeczna	57
1.3.1 Struktura demograficzna i społeczna mieszkańców gminy	57
1.3.2 Charakterystyka oraz określenie grup społecznych wymagających wsparcia w ramach programu rewitalizacji	66
1.3.3 Dostęp do infrastruktury społecznej oraz planowane projekty inwestycyjne i pozainwestycyjne mające na celu poprawę stanu w sferze społecznej	68
1.3.4 Stan, struktura i działalność organizacji pozarządowych	77
1.3.5 Identyfikacja problemów zlokalizowanych w sferze społecznej	83
II. NAWIĄZANIE DO STARTEGICZNYCH DOKUMENTÓW NA POZIOMIE GMINY, MIASTA, POWIATU, WOJEWÓDZTWA	84
2.1 Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020	85
2.2 Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny Województwa na lata 2007 – 2013	87
2.3 Strategia rozwoju turystyki w województwie wielkopolskim	88
2.4 Strategia Rozwoju Powiatu Konińskiego	91
2.5 Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Konińskiego 2007 – 2013	92
2.6 Strategia Rozwoju Gminy Kleczew	93
2.7 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kleczew	94
2.8 Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy i Miasta Kleczew	95
2.9 Plany, obecne uwarunkowania i przeszkody realizacji inwestycji	96

2.10 Program Operacyjny „Kapitał Ludzki” na lata 2007 – 2013	96
III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU REWITALIZACJI	97
3.1 Okres realizacji Programu Rewitalizacji	98
3.2 Kryteria wyboru obszarów rewitalizowanych w ramach programu	100
3.3 Zasięg terytorialny rewitalizowanych obszarów oraz uzasadnienie wyboru	102
3.4 Podział Programu Rewitalizacji na projekty i zadania oraz opis poszczególnych obszarów rewitalizacji	113
3.5 Oczekiwane wskaźniki osiągnięć (efektów) programu oraz wnioski z przeprowadzonej analizy	128
IV. PLAN FINANSOWY REALIZACJI REWITALIZACJI	134
V. SYSTEM WDRAŻANIA	139
VI. MONITOROWANIE OCENY I SPOSOBY KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ	144
6.1. System monitoringu programu rewitalizacji oraz sposoby jego oceny	144
6.2. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi	146
6.3.Public Relations programu rewitalizacji	149
VII. ZAKOŃCZENIE	152

WSTĘP

Rewitalizacja definiowana jest jako proces przemian przestrzennych, społecznych i gospodarczych w zdegradowanych częściach miast lub na obszarach pozamiejskich przyczyniający się do poprawy jakości życia mieszkańców. Programy rewitalizacji bazują na założeniu, że wspólne inicjatywy, działania władz lokalnych, mieszkańców i instytucji zlokalizowanych na danym terenie oraz innych zainteresowanych partnerów, pozwalają na osiągnięcie efektów rzeczowych oraz większą akceptację planowanych działań przez społeczność lokalną.

Celem działań rewitalizacyjnych jest wyprowadzenie zdegradowanego obszaru ze stanu kryzysowego, w szczególności poprzez nadanie mu nowej jakości funkcjonalnej i stworzenie warunków do jego rozwoju w oparciu o charakterystyczne uwarunkowania endogeniczne. **Zasadniczym celem rewitalizacji jest ożywienie gospodarcze i społeczne terenów zdegradowanych. Jest ono osiągane przez rozwijanie nowych form działalności gospodarczej, zwiększanie potencjału turystycznego i kulturalnego, nadanie obiektom i obszarom rewitalizowanym nowych funkcji, oferowanie infrastruktury do prowadzenia działalności dostosowanej do potrzeb nowych przedsiębiorstw.** Opisane przemiany przyczyniają się one do poprawy jakości życia mieszkańców, przywracania ładu przestrzennego, ożywienia gospodarczego oraz integracji mieszkańców i odbudowy więzi społecznych.

W działaniach rewitalizacyjnych brane są pod uwagę zagadnienia ochrony stanu środowiska naturalnego i zrównoważony rozwój gospodarczo-społeczny.

Program Rewitalizacji jest kompleksowym i długotrwałym programem działań operacyjnych, wymagającym od samorządu terytorialnego wieloletniego zaangażowania oraz skoordynowania pracy wielu jednostek organizacyjnych. Proces ten planuje się na wiele lat.

Celem nadrzędnym Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew jest *Wzrost poziomu życia mieszkańców poprzez zwiększenie atrakcyjności obszarów rewitalizacji oraz nadanie im nowych funkcji, a także rozwój lokalnej gospodarki.*

W Gminie Kleczew zidentyfikowano pięć obszarów rewitalizacyjnych: głównie są to tereny poprzemysłowe powstałe w wyniku działalności kopalni węgla brunatnego.

Tereny poprzemysłowe, Gminy Kleczew (podlegające planom rewitalizacji), obejmują swym zasięgiem przede wszystkim obręb geodezyjny Genowefa i w części obręb

Sławoszewek, miejscowości Słaboludź, część Jabłonki oraz zdegradowane jezioro na obszarze Miasta Kleczew. Celem działań rewitalizacyjnych będzie nadanie tym obszarom nowych funkcji rozwojowych.

Wymóg posiadania Programu Rewitalizacji przez jednostki samorządu terytorialnego planujące rewitalizację jest zapisany w Wielkopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2007 – 2013. Program Rewitalizacji Gminy Kleczew został opracowany w oparciu o dokument Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego „Wytyczne w zakresie zasad opracowania i oceny Zintegrowanych Planów Rozwoju Obszarów Miejskich w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013” (projekt).

Metodyka prac nad opracowaniem Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew opierała się na zasadzie partnerstwa i współpracy wielu podmiotów funkcjonujących w gminie, przy współudziale ekspertów zewnętrznych.

Dla celów opracowania Programu Rewitalizacji Burmistrz Gminy i Miasta Kleczew skorzystał z wiedzy i doświadczeń lokalnych ekspertów z zakresu planowania przestrzennego, inwestycji czy finansów publicznych.

Dodatkowo w procesie opracowania Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew zastosowano metodę konsultacji społecznych, dzięki której dokonano identyfikacji zadań i kierunków rewitalizacji.

Przebieg prac nad Programem Rewitalizacji Gminy Kleczew:

I etap – przygotowanie i organizacja projektu:

- przygotowanie procesu planowania (ustalenie dokładnego harmonogramu, zasad współpracy, komunikacji, promocja, itp.),
- wyznaczenie przez Burmistrza Gminy i Miasta Kleczew osób oraz jednostek odpowiedzialnych za realizację programu rewitalizacji,
- zebranie zestawu danych statystycznych i dokumentów niezbędnych do opracowania Programu Rewitalizacji,
- przygotowanie merytoryczne spotkań roboczych i konsultacyjnych.

II etap – przeprowadzenie spotkań roboczych i konsultacyjnych:

- podjęcie decyzji o wyznaczeniu obszarów rewitalizacji Gminy Kleczew,
- identyfikacja celów procesu rewitalizacji w Gminie Kleczew,
- identyfikacja kryteriów hierarchizacji zadań Programu Rewitalizacji,
- omówienie i analiza zebranych danych i informacji niezbędnych do analizy społeczno-gospodarczej gminy oraz obszarów problemowych,
- identyfikacja i analiza problemów w gminie pod kątem uzasadnienia procesu rewitalizacji,
- określenie wskaźników osiągnięć zadań Programu Rewitalizacji,
- określenie sposobów i potencjalnych źródeł finansowania zadań,
- określenie zasad wdrażania, monitorowania i public relations Programu Rewitalizacji.

III etap – opracowanie Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew:

- opracowanie roboczej wersji Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew;
- weryfikacja roboczej wersji Programu przez pracowników urzędu odpowiedzialnych za jego realizację;
- opracowanie ostatecznej wersji Programu;
- przekazanie ostatecznej wersji Programu Rewitalizacji władzom lokalnym;
- akceptacja Programu Rewitalizacji oraz jego przyjęcie Uchwałą Rady Miejskiej;
- skierowanie Programu Rewitalizacji do Instytucji Zarządzającej w celu jego oceny i akceptacji.

Najważniejsze elementy opracowania Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew

Pierwsza część dokumentu jest diagnozą stanu w gminie. Bazuje na ustaleniach Narodowego Spisu Powszechnego, danych GUS i innych podmiotów oraz informacjach znajdujących się w posiadaniu Urzędu Gminy i Miasta oraz jego jednostek organizacyjnych. Na ich podstawie określono najważniejsze obszary problemowe sfery przestrzennej, gospodarczej i społecznej.

W kolejnej części wypracowano założenia procesu rewitalizacji, wskazano na obszary wymagające podjęcia działań rewitalizacyjnych, wskazano projekty i zadania, oszacowano wskaźniki osiągnięć oraz skonstruowano plan finansowy, a także określono system wdrażania i monitorowania oraz podmioty zaangażowane w realizację poszczególnych projektów.

Z przeprowadzonej analizy czynników krytycznych wpływających na sytuację zdegradowanych obszarów wyłonił się ramowy plan działań mających na celu poprawienie niekorzystnej sytuacji. Zaproponowane w niniejszym dokumencie rozwiązania zostały zaczerpnięte z literatury i doświadczeń innych samorządów w Polsce i innych krajów Europy. Ich przyjęcie nie gwarantuje pełnego sukcesu, daje jednak pewność skorzystania z najlepszych praktyk wypracowanych przez inne społeczności.

I. CHARAKTERYSTYKA OBECNEJ SYTUACJI NA OBSZARZE GMINY

1.1 Sfera zagospodarowanie przestrzennego

1.1.1 Struktura funkcjonalno – przestrzenna

Gmina Kleczew to gmina miejsko – wiejska, położona we wschodniej części Województwa Wielkopolskiego na Nizinie Wielkopolskiej i Równinie Kleczewskiej. Gmina leży w dorzeczu rzeki Warty oraz zlewniach Strugi Biskupiej i jej lewostronnego dopływu – Strugi Kleczewskiej. Jest to obszar należący do zlewni szczytowego stanowiska kanału Warta-Gopło.

Gmina Kleczew jest jedną z czternastu gmin powiatu konińskiego. Z Gminą Kleczew sąsiadują trzy jednostki samorządowe powiatu konińskiego: od południa gmina Kazimierz Biskupi, od wschodu gmina Ślesin, od północnego wschodu Gmina Wilczyn. Od zachodu gmina Kleczew sąsiaduje z gminą Ostrowite należącą do powiatu śłupeckiego, a od północy z gminami Orchowo i Powidz, także z powiatu śłupeckiego.

Powierzchnia Gminy Kleczew wynosi 110 km². System przestrzenny Gminy Kleczew obejmuje miasto Kleczew i 20 sołectw, w istotny sposób zróżnicowanych zarówno pod względem liczby mieszkańców, zajmowanej powierzchni, występujących zasobów naturalnych. Do wsi sołeckich należą: Adamowo, Budziszewo Kościelny, Budziszewo Górny, Izabelin, Jabłonka, Janowo, Kalinowiec, Kamionka, Marszewo, Miłaczew, Nieborzyn, Przytuki, Roztoka, Słaboludź, Sławoszewek, Sławoszewo, Tręby Stare, Wielkopole, Wola Sławiecka, Zberzyn, Złotków. Ogółem na terenie gminy znajduje się 58 miejscowości.

Gmina znajduje się na wysokości w przedziale 99 do 110 m nad poziomem morza; najwyższy naturalny punkt wysokościowy, 115 m n.p.m. znajduje się w Sierniczu Małym,

tuż za granicą gminy. Działalność Kopalni Węgla Brunatnego Konin spowodowała, że najwyższym punktem na wysokość ok. 129 m n.p.m. jest teren na odkrywce Józwin I (teren przeznaczony na stok narciarski na obszarze rewitalizowanym).

Pod względem zagospodarowania gminę Kleczew można podzielić na dwa zróżnicowane funkcjonalnie obszary. Podział ten wynika z uwarunkowań środowiskowych. Pierwszy obszar, o charakterze przemysłowym, obejmuje południową i środkową część gminy. W porównaniu ze stanem pierwotnym – został on znacznie przekształcony w wyniku prowadzonej intensywnej eksploatacji węgla brunatnego. Efektem działań kopalni są odkrywki i zwałowiska nadkładu odkrywek Kazimierz Północ, Józwin I, Józwin II. W wyniku eksploatacji ograniczone zostały obszary gruntów rolnych i leśnych. Dodatkowo cały ten obszar znalazł się w strefie leja depresyjnego kopalni.

Drugi obszar znajduje się w północnej i północno-zachodniej części gminy. Jest to obszar o dominującej funkcji rolniczej i częściowo rekreacyjnej w rejonie jeziora Budzińskiego, gdzie w ostatnim okresie powstał kompleks zabudowy letniskowej. Cały drugi obszar znajduje się w zasięgu Powidzkiego Parku Krajobrazowego (w północno-zachodniej części gminy), Powidzko-Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (w części zachodniej gminy) oraz korytarza ekologicznego wzdłuż Strugi Biskupiej i ma wybitnie rekreacyjny charakter.

Przez środkową część gminy, w kierunku wschód-zachód, przebiega ropociąg "Przyjaźń". Wyznaczono dla niego filar ochronny. Poza zakładami związanymi z eksploatacją i obsługą kopalni na terenie gminy "Kleczew" – brak jest innych większych zakładów przemysłowych.

Gmina Kleczew posiada dogodne połączenia komunikacyjne w skali regionu. Istniejąca sieć drogowa dostosowana została do powstałych odkrywek i zwałowisk nadkładu. Przez obszar gminy przebiegają połączenia drogowe Bydgoszczy i Inowrocławia z Koninem: nr 264 relacji Konin-Kazimierz Biskupi-Kleczew oraz nr 263 relacji Sopot-Kleczew-Słupca. Ponadto gmina posiada sieć dróg lokalnych, zapewniających dostępność do poszczególnych miejscowości, jak i terenów eksploatacji przemysłowej.

Centrum administracyjno – usługowym Gminy Kleczew jest Miasto Kleczew, a przede wszystkim jego centralna część – okolice Starówki, gdzie znajdują się m.in.: Urząd Gminy i Miasta, Bank Spółdzielczy, PKO Bank Polski S.A., Policja, Biuro Obsługi Szkolnictwa, biura firm ubezpieczeniowych, Kino „Zachęta”, Gimnazjum im. Noblistów Polskich, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych, Biblioteka Publiczna.

W ostatnich latach na obszarze Gminy Kleczew zbudowano wiele domów jedno- i wielorodzinnych. Na terenie Kleczewa i Budziszława Kościelnego przygotowano kompleksowo uzbrojone tereny budowlane. Notuje się wzmożony ruch budowlany, związany z migracją ludności wywłaszczanej z terenów zajmowanych przez kopalnię.

Mimo zaniku budownictwa wielorodzinnego, nie tylko komunalnego, lecz także i zakładowego, na terenie gminy Kleczew, dynamicznie rozwija się budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne.

Obecnie w gminie znajduje się ponad 2 850 mieszkań. Na 1000 osób przypada ponad 285 mieszkań, tyle samo co w województwie wielkopolskim. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę wynosi 25,2 m² i kształtuje się mniej więcej na tym samym poziomie, jak w całym województwie.

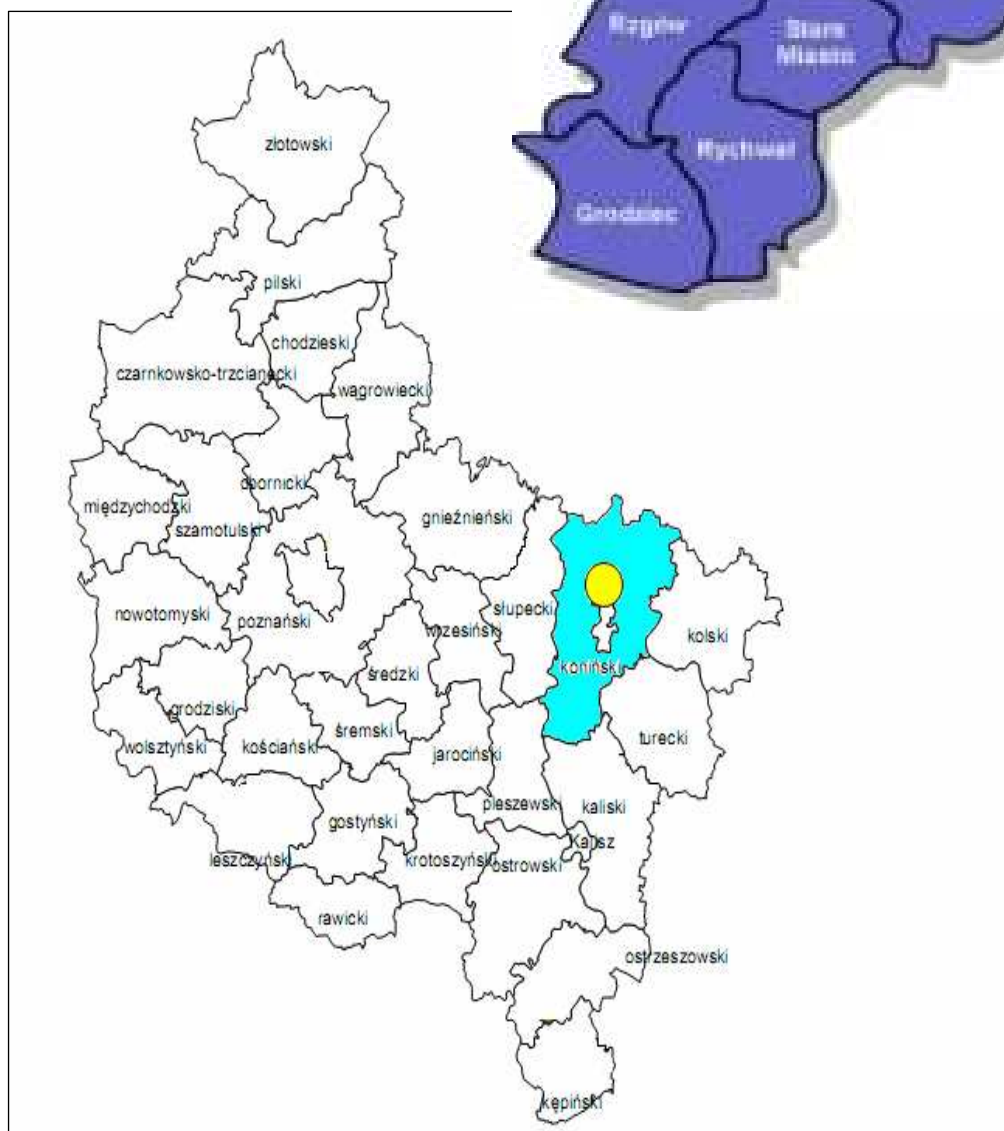
W dziewięciu blokach ustanowiono wspólnoty mieszkaniowe. Istotnym elementem zagospodarowania gminy są tzw. obiekty kubaturowe, umożliwiające rozwój gospodarczy i rozwój życia społecznego.

Duży wpływ na potencjał Gminy Kleczew mają jej walory krajobrazowe. Przestrzenie otwarte i dalekie widoki przeplatają się ze ścianami lasów, jeziora, samotne drzewa przy drodze, aleje prowadzące do dawnych założeń dworskich, a także zieleni przydomowa oraz ciekawa roślinność w przysiółkach – stanowią istotny element zagospodarowania terenu.

Obszary i ich funkcje w Gminie Kleczew (w ha)

Obszar	Miasto Kleczew	Obszar wiejski	Gmina Kleczew
tereny mieszkaniowe	48	48	96
tereny przemysłowe	33	24	57
inne tereny zabudowane	15	27	43
zurbanizowane tereny niezabudowane	0	8	8
tereny rekreacyjne i wypoczynkowe	4	230	234
drogi	38	214	252
tereny kolejowe	2	35	37
inne tereny komunikacyjne	1	7	8
użytki kopalne	255	1400	1 655
RAZEM	396	1993	2 389

Mapa 2. Gmina Kleczew na tle Powiatu Konińskiego

Mapa 3. Powiat Koniński na tle Województwa Wielkopolskiego

1.1.2 Identyfikacja problemów w sferze zagospodarowania przestrzennego

Identyfikacja problemów – zagospodarowanie przestrzenne	
	▪ Występowanie zdegradowanych terenów oraz ich postępująca degradacja,
	▪ Mała ilość miejsc i obiektów rekreacyjnych i sportowych,
	▪ Słabo rozwinięta baza turystyczna,
	▪ Położenie gminy oraz obszarów rewitalizacji w zasięgu zagrożenia ekologicznego,
	▪ Zły stan środowiska naturalnego wynikający z działalności przemysłowej (np. obniżenie poziomu wód gruntowych),
	▪ Zły stan techniczny części dróg gminnych,
	▪ Brak obwodnicy wschodniej części Kleczewa,
	▪ Zły stan techniczny sieci wodociągowej (azbestowy rurociąg),
	▪ Niska lesistość gminy,
	▪ Konieczność rozbudowy komunikacyjnej infrastruktury towarzyszącej,
	▪ Niewystarczająca ilość miejsc parkingowych,
	▪ Wymagająca remontu tkanka mieszkaniowa.

1.1.3 Struktura komunikacyjna

Przez teren gminy i miasta Kleczew nie przebiegają drogi krajowe. Przez teren gminy przebiegają natomiast dwie drogi wojewódzkie (droga nr 264 relacji Konin – Kleczew oraz droga nr 263 relacji Słupca – Ślesin – Dąbie) o łącznej długości 21 km. Drogi powiatowe łącznie z ulicami powiatowymi mają długość 43,8 km.

Tabela. Wykaz dróg powiatowych na terenie Gminy Kleczew

Droga powiatowa	Długość (km)
Strzelno - Kleczew	2,000
Kleczew - Adamowo	11,850
Budziszław Kościelny - Siernicze Małe	4,715
Wilczyn - Dębówiec	2,350
Budziszław Kości. - Kaliska	5,710
Przytuki - Złotków	5,580
Kleczew - Marianowo	3,900
Radwaniec - Przytuki	0,215
Razem	36,320
Ul. Miasta Kleczew	7,524
Ogółem	43, 844

Tabela. Wykaz dróg gminnych na terenie gminy Kleczew

Droga gminna
Budziszław Górny - Tręby
Przytuki - Komorowo
Danków - Kalinowiec - Słaboludź
Miłaczew - Kamionka
Nieborzyn - Budziszław Górny
Adamowo - Tręby
Marszewo- gmina Wilczyn
Wola Spławiecka - Maślaki
Wielkopole - Sławoszewo - droga krajowa nr 263
Sławoszewek - Mieczysławowo
Jabłonka - Białobród, Genowefa

Podział dróg ze względu na nawierzchnię:

- 30 km - nawierzchnia tłuczniowa
- 75 km - nawierzchnia asfaltowa
- 5 km – nawierzchnia gruntowa.

Wzrastający ruch kołowy na drogach gminy Kleczew powoduje, że w niektórych miejscowościach istnieje potrzeba budowy chodników wzdłuż ruchliwych tras. W gminie zauważa się również ograniczoną ilość miejsc parkingowych.

Na bieżąco prowadzona jest modernizacja dróg gminnych – utwardzonych kamieniem i asfaltowych, na co każdego roku gmina przeznacza środki w budżecie gminnym. Można przyjąć, że wszystkie drogi gminne zostały utwardzone kamieniem wapiennym. Materiał ten jest jednak nietrwały i wymaga remontów i konserwacji.

Miasto Kleczew rozbudowuje się w kierunku południowo-wschodnim, wzdłuż szosy do Konina. Powstaje tam sieć ulic osiedlowych. Ze względu na znaczny ruch pojazdów przez Kleczew, a szczególnie jego starą część, istnieje potrzeba budowy obwodnicy, odciążającej centrum miasta.

Na terenie gminy Kleczew znajduje się częściowo zlikwidowana sieć kolei wąskotorowej. Istniejąca kolej wąskotorowa relacji Sompolno - Ślesin - Witkowo - Gniezno

służy do celów turystycznych, i przebiega częściowo w filarze ochronnym odkrywek Sławoszewo - Sławoszewek, Roztoka, Złotków, Nieborzyn, Budziszław Kościelny, Tręby, Adamowo.

1.1.4 Infrastruktura techniczna

Infrastruktura wodno – kanalizacyjna

Gmina Kleczew jest zwodociągowana w 100 procentach. Zarządcą sieci wodociągowej i ujęć wodnych na terenie gminy jest Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kleczewie, działający jako zakład budżetowy Gminy. Na terenie nowych osiedli w Kleczewie zarządcą sieci wodociągowej jest Zakład Remontowo-Budowlany „DANBUD”.

Na terenie gminy wykorzystywane są znaczne długości rurociągu azbestowego z licznymi przyłączami do wymiany. Ich trwająca sukcesywnie wymiana stanowi zadanie długoterminowe. Intensywna eksploatacja węgla brunatnego znacząco wpłynęła na środowisko naturalne gminy. Intensywna eksploatacja złóż węgla brunatnego spowodowała zachwianie równowagi hydrogeologicznej. Nastąpiło obniżenie poziomu wód gruntowych, a cały obszar gminy znalazł się w zasięgu leja depresyjnego kopalni. Prowadzona od wielu lat intensywna eksploatacja węgla brunatnego w sposób decydujący wpłynęła na środowisko naturalne gminy. Przekształciła ona znaczne obszary gminy. W części południowej i wschodniej gminy powstały olbrzymie wyrobiska poeksploatacyjne i zwałowiska nakładu. Koniecznym stało się odwodnienie wyrobisk, a w jego efekcie cały obszar gminy znalazł się w strefie leja depresyjnego kopalni. Zrzut wód kopalnianych do Strugi Kleczewskiej ma miejsce na północ od Kleczewa. W wyniku likwidacji szkód górniczych kopalnia węgla brunatnego zawodociągowała te miejscowości, w których nastąpił zanik wód podziemnych – Sławoszewek, Sławoszewo, Jabłonka, Janowo, Wielkopole, Izabelin, Kalinowiec, Danków, Słaboludź Kolonia, Przytuki, Roztoka, Bolesławowo, Alinowo, Spławce, Dobromyśl i Mikołajewo.

Na terenie gminy Kleczew woda pobierana jest z trzech poziomów: czwartorzędowego, trzeciorzędowego i kredowego.

Z czwartorzędowego poziomu wodonośnego korzysta głównie ludność posiadająca własne, płytkie studnie. W związku z oddziaływaniem leja depresyjnego kopalni woda z tego poziomu pobierana jest z głębokość 44,0 – 54,0 m ppt. i 17,0-23,0 m ppt. w położonej w północno-zachodniej części gminy (np. w Budziszławiu Kościelnym z głębokości 47,0 –

70,0 m ppt.).

Zalegający poniżej trzeciorzędowy poziom wodonośny jest mniej narażony na oddziaływanie czynników zewnętrznych. Z poziomu tego korzysta między innymi wodociąg grupowy w miejscowości Wielkopole, gdzie woda ujmowana jest z głębokości 79,0-97,0 m ppt.

Najgłębszym i najzasobniejszym eksploatowanym poziomem wodonośnym jest poziom kredowy. Z poziomu tego korzystają jednostki czerpiące większe ilości wód, takie jak wodociąg w Kleczewie oraz wodociągi lokalne w Kleczew Osiedle i Kalinowiec. Woda z tego poziomu pobierana jest z głębokości 81,1 – 153,0 m ppt.

Na terenie gminy Kleczew – brak jest - poza kopalnią węgla brunatnego - dużych zakładów przemysłowych, które mogłyby wpływać na zanieczyszczenie wód powierzchniowych i wglębnych.

Na terenie miasta i gminy Kleczew znajdują się następujące ujęcia wody:

- Kleczew z 2 ujęciami wody obsługującymi starą część miasta, jedno nieczynne.
- Kleczew z 3 ujęciami wody obsługującymi nowe osiedla,
- Wielkopole z 2 ujęciami wody obsługującymi wsie: Wielkopole, Stogi, Izabelin, Sławoszewek, Sławoszewo, Roztoka,
- Kalinowiec z 2 ujęciami wody obsługującymi wsie: Kalinowiec, Danków, Słaboludź, Miłaczew, Józefowo, Janowo, Przytuki, Jabłonka, Nieborzyn, Roztoka, Złotków,
- Budziszew Kościelny z 2 ujęciami wody obsługującymi wsie: Budziszew Kościelny i Budziszew Górny, Marszewo, Szubianka, Tręby Stare, Grabce, Budy, Adamowo, Zberzyn, Wola Spławiecka.

Według danych ZGKIM Kleczew, orientacyjna średnio roczna produkcja wody w poszczególnych stacjach przedstawia się następująco:

- Kleczew -280m³
- Wielkopole -160m³
- Kalinowiec -190m³
- Budziszew Kościelny -300m³.

Według danych otrzymanych z „DANBUD” oraz ZGKIM Kleczew hydrofornie znajdują się w następujących miejscowościach:

- Kalinowcu;
- Wielkopole;
- Budziszlaw Kościelny;
- Kleczewie.

Na terenie Gminy i Miasta znajdują się dwa zbiorcze systemy kanalizacyjne, z których ścieki są oczyszczane w oczyszczalniach ścieków zlokalizowanych w Kleczewie i Budziszlawiu Górnym. Oczyszczalnia ścieków w Kleczewie jest zlokalizowana w południowej części Kleczewa, za Osiedlem Górniczym. Odbiera ścieki z sieci kanalizacyjnej obejmującej całe miasto Kleczew, w tym z warsztatów i biurowca Kopalni Węgla Brunatnego „KONIN” S.A. Oczyszczalnia wyposażona jest w punkt zlewczy do którego dowożone są ścieki z osadników bezodpływowych (szamb).

Mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków składa się z:

- przepompowni głównej,
- części biologicznej,
- poletek do suszenia osadów,
- zbiorników retencyjno – uśredniających umożliwiających dozowanie ścieków oczyszczonych na BIOBLOK-ach na filtry gruntowe
- filtrów gruntowych wysokoobciążających stanowiących II stopień oczyszczania biologicznego,
- przepompowni technologicznej,
- punktów pomiarowo – kontrolnych,
- wylotu kolektora sanitarnego do ścieków oczyszczonych do odbiornika,
- budynku socjalno – gospodarczego.

Oczyszczalnię ścieków w Budziszlawiu Górnym oddano do eksploatacji w 2000r. Została zaplanowana do obsługi mieszkańców miejscowości Budziszlaw Kościelny, Budziszlaw Górny i innych miejscowości położonych w północnej części Gminy. Oczyszczalnia wyposażona jest w punkt zlewny do którego dowożone są ścieki z osadników bezodpływowych (szamb).

**Tabela. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna na terenie Gminy Kleczew
oraz województwa wielkopolskiego**

Jednostka samorządu	Rodzaj sieci	Długość sieci (km)	Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych (szt.)	Woda dostarczona gospodarstwom domowym / Ścieki odprowadzone (dam ³)
Gmina Kleczew	wodociągowa	179,6	2 732	277,5/0
	kanalizacyjna	27,1	970	0/261,2
Województwo Wielkopolskie	wodociągowa	28 182,3	480 817	121 983/0
	kanalizacyjna	8 440,8	218 537	0/106 505,6

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS – 2008 r.

Infrastruktura dotycząca gospodarki odpadami

Od 2000 r. na terenie Gminy Kleczew, w miejscowości Genowefa funkcjonuje gminne składowisko odpadów. Składowisko to spełnia normy europejskie, a zostało wybudowane na terenach pokopalnianych specjalnie przygotowanych pod tego typu inwestycje.

Część odpadów komunalnych, które trafiają na składowisko są posegregowane i umieszczone w odpowiednich kontenerach. Surowce wtórne wydzielone z odpadów komunalnych umieszczane są w specjalnych kontenerach i boksach, a następnie przekazywane do dalszego wykorzystania. We wszystkich szkołach na terenie gminy wprowadzono program edukacyjny dotyczący ochrony środowiska.

Gminne składowisko odpadów komunalnych zlokalizowane jest na zwałowisku wewnętrznym odkrywki Józwin I, w miejscowości Genowefa. Wysypisko to zbudowane jest na powierzchni 12 ha, jest składowiskiem międzygminnym. Składa się z 5 komór o powierzchni 1,2 ha. Pojemność jednego składowiska to 37 000 m³. Wokół wysypiska jest zaprojektowany pas 300 m szerokości do zagospodarowania pod strefę ochronną zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Na terenie miasta i gminy wprowadzono program selektywnej zbiórki odpadów, efektywnego wykorzystania składowiska odpadów oraz ulepszenia gminnej gospodarki odpadami pod hasłem „Czysta Gmina”. Zużyte butelki plastikowe oraz opakowania szklane są zbierane na terenie całej gminy przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kleczewie. Rozwiązano także problem dalszego przerobu tych opakowań. Brak jest

natomiast programu zbiórki i sprzedaży makulatury, a także innych surowców wtórnych: baterii i akumulatorów oraz zużytych olejów silnikowych. Niekontrolowana gospodarka tymi surowcami zagraża środowisku naturalnemu. Pozostałe surowce wtórne, jak metale kolorowe czy złom żelaza zbierane są przez prywatne podmioty. Na terenie gminy funkcjonują także 3 punkty odbioru zużytego sprzętu.

Infrastruktura energetyczna, gazowa i telekomunikacyjna

Na terenie gminy Kleczew istnieje rozbudowana sieć energetyczna. Zgodnie z informacjami Rejonowego Zakładu Energetycznego Konin, cały teren gminy jest zelektryfikowany. Jest to sieć niskiego i średniego napięcia niepowodująca zagrożeń związanych z promieniowaniem elektromagnetycznym.

Poza siecią energetyczną administrowaną przez RZE Konin istnieje wewnętrzna, rozbudowana kopalniana sieć energetyczna, wykorzystywana w celach produkcyjnych (30 kV, 6 kV). Odkrywka Jóźwin zasilana jest linią 110 kV. Przez teren gminy przechodzą cztery linie 110 kV. GPZ znajduje się w miejscowości Roztoka.

W 2006r. rozpoczęła się realizacja inwestycji zmierzającej do zaopatrzenia Gminy i Miasta Kleczew w gaz ziemny. W I etapie przeprowadzono modernizację i wymianę źródeł ciepła w obiektach należących do Gminy w celu dostosowania tych urządzeń i związanych z nimi instalacji do zasilania gazem ziemnym. Do sieci gazowej zostało przyłączonych 11 obiektów gminnych:

1. Gimnazjum im. Noblistów Polskich, ul. Warszawska 31, Kleczew – moc zainstalowana 460 kW WIESMANN, palnik gazowy RIELLO RS50
2. Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna, Pl. Piłsudskiego 13, Kleczew – moc zainstalowana 30 kW TORUS palnik gazowy RIELLO BS1
3. Ośrodek Sportu i Rekreacji, ul. 600-lecia 21, Kleczew - moc zainstalowanych urządzeń 170 kW WIESSMAN palnik gazowy RIELLO RS 28
4. Zespół Szkolno - Przedszkolny w Kleczewie, ul. Św. Kingi 7 - moc 340 kW dwa piece WIESSEMAN dwa palniki 170 kW
5. Urząd Gminy i Miasta Kleczew, Pl. Kościuszki 5 – moc zainstalowana 65 kW WIESMANN palnik gazowy RIELLO GULIWER BS 2
6. Miejsko – Gminny Dom Kultury w Kleczewie, ul. Strażacka 2 – kocioł grzewczy kondensacyjny gazowy typ LOGOMAX GB162 – 100 o mocy 100 kW

7. Dom Lekarza – ul. Konińska 1- kocioł grzewczy kondensacyjny gazowy typ LOGOMAX 142-30 o mocy 30 kW
8. Kino „ZACHEŃTA”, ul. Konińska 2, Kleczew - kocioł grzewczy kondensacyjny gazowy typ LOGOMAX 142-30 o mocy 30 kW
9. Ośrodek Zdrowia, ul. Strażacka 1, Kleczew – kocioł grzewczy kondensacyjny gazowy typ LOGOMAX GB162 – 100 o mocy 100 kW
10. Budynek po byłym Przedszkolu - kocioł grzewczy kondensacyjny gazowy typ LOGOMAX 142-60 o mocy 59 kW
11. Hala sportowa na ul. Białobrodzkiej 33 – moc zainstalowanych urządzeń 910 palnik gazowy RIELLO RL 50 – 455 kW

Możliwość przyłączenia do sieci gazowej mają także indywidualni odbiorcy. Do tej pory z możliwości przyłącza skorzystały 3 osoby prywatne.

W Gminie Kleczew istnieje rozbudowana sieć telefoniczna. Wszyscy mieszkańcy gminy mają możliwość korzystania z łączności telefonicznej.

Ustalenia szczegółowe:

1. Kleczew - większość działek uzbrojonych jest w przyłącza telefoniczne lub istnieje możliwość ich uzbrojenia.
2. Budziszew Kościelny - istnieje możliwość uzbrojenia w sieć telefoniczną.
3. Kamionka - istnieje możliwość uzbrojenia terenu w linię telefoniczną.
4. Nieborzyn - istnieje możliwość wykonania przyłączy telefonicznych.

1.1.5 Struktura własnościowa gruntów i budynków

Na terenie Gminy i Miasta Kleczew występują znaczne zmiany w użytkowaniu gruntów. Rocznie ulega pomniejszeniu powierzchnia gruntów rolnych ze względu na zajmowanie tych terenów przez Kopalnię Węgla Brunatnego. Gmina i Miasto leżą w zasięgu obszaru zagrożenia ekologicznego, który spowodowany jest przez powstanie i rozwój przemysłu na tym terenie. Przez wiele lat kopalnia, oraz elektrownie i huta aluminium w Koninie w istotny sposób wpływały na degradację środowiska naturalnego w okolicy. Szczególny wpływ kopalni można zaobserwować na podstawie wód podziemnych – ich stan się obniża, ginie wiele wartościowych gatunków roślin i zwierząt. W celu ochrony wód

wykonuje się regularne pomiary jakościowe wód, stosuje się szeroko rozumiany monitoring czystości i jakości wód. Przy ochronie powietrza ważne są pyły wydobywane z wnętrza wyrobiska i z kotłowni kopalnianych, jednakże kotłownie te są wyposażone w nowoczesne systemy oczyszczania i filtracji powietrza.

**Tabela. Gminne zestawienie zbiorcze wykazu gruntów według grup rejestrowych –
stan na 01.01.2009 r.**

Lp.	Kategoria	Rodzaj gruntu	Powierzchnia
1.	Użytki rolne	Grunty rolne	174
		Sady	2
		Łąki trwałe	21
		Pastwiska trwałe	9
		Grunty rolne zabudowane	5
		Grunty pod stawami	4
		Grunty pod rowami	7
		Ogółem	222
2.	Grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia	Lasy	0
		Grunty zadrzewione i zakrzewione	0
		Ogółem	0
3.	Grunty zabudowane i zurbanizowane	Tereny mieszkaniowe	48
		Tereny przemysłowe	34
		Inne tereny zabudowane	15
		Zurbanizowane tereny niezabudowane	0
		Tereny rekreacyjne wypoczynkowe	4
		Tereny kopalniane	267
		Drogi	39
		Tereny kolejowe	2
		Inne	1
		Ogółem	410
4.	Grunty pod wodami	Powierzchniowymi płynącymi	0
		Powierzchniowymi stojącymi	0
		Ogółem	0
5.	Użytki ekologiczne	0	
6.	Nie użytki	36	
7.	Tereny różne	1	

Źródło: Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Koninie

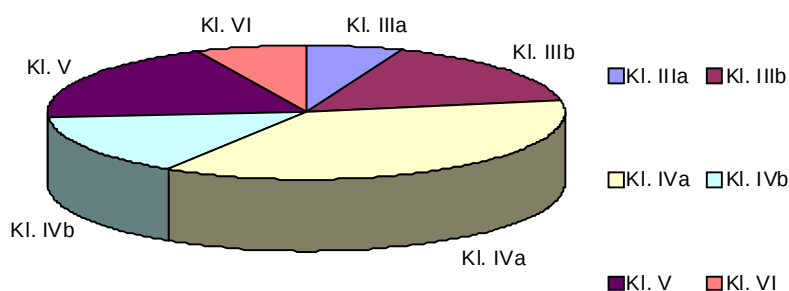
Eksploatacja zasobów surowcowych przez kopalnię powoduje, że rokrocznie powierzchnia gruntów rolnych ulega znacznemu pomniejszeniu.

Pozostałe grunty orne użytkowane rolniczo charakteryzują się występowaniem w przeważającej liczbie gleb średnich i słabych. Ponad połowa, czyli 52% gleb w gminie Kleczew należy do IV klasy bonitacyjnej, brakuje gleb najlepszych - I i II klasy. Na terenie gminy występują także gleby klasy VI-RZ, nieprzydatne rolniczo.

Strukturę powierzchni ogólnej w gminie Kleczew w 2009 roku przedstawiają poniższe tabele:

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogółem w ha	W tym [%] powierzchni				
		Użytki rolne			Lasy	Pozostałe grunty i nieużytki
		Razem	Grunty orne	Łąki i pastwiska		
Gm. Kleczew	10.358	100	68,4	3,6	1,7	26,2
M. Kleczew	670	100	26,0	4,5	0	69,5
Razem Gm. i M.	11.028	100	65,8	3,7	1,7	28,8

Średni wskaźnik bonitacji gleb wynoszący 0,72 potwierdza ich niską jakość rolniczą. Struktura użytkowania ziemi w gminie, obejmująca: 65,8% gruntów ornych, 3,7% łąk i pastwisk, 1,7% lasów oraz 28,8% pozostałych gruntów i nieużytków, wskazuje na dominację funkcji rolniczych.

Klasy bonitacyjne gruntów ornych w gminie Kleczew.

Na terenie gminy dominują gleby kompleksów żytnych, które stanowią 84,0%, co niewiele się różni od powiatu (86,0%) i od województwa (78,0%). Najlepsze kompleksy - pszenne - zajmują tylko 4,0% powierzchni gruntów ornych, tyle samo, co w powiecie i prawie czterokrotnie mniej niż w województwie wielkopolskim.

W gminie Kleczew 26,0% stanowią gleby kwaśne, 28,0% gleby lekko kwaśne. Gleby o odczynie zasadowym występują sporadycznie, jest ich tylko 9,0%, więcej o 1/3 niż średnio w od województwie wielkopolskim.

Udział % poszczególnych klas bonitacyjnych gruntów ornych w gminie Kleczew:

Wyszczególnieni	Klasy bonitacyjne gruntów ornych								
	I	II	IIIa	IIIb	IVa	IVb	V	VI	VIRZ
Gm. Kleczew	0	0	6	16	37	15	19	7	0
Powiat koniński	0	0	4	9	21	12	27	26	1
woj. wielkopolskie	0	1	12	12	24	11	22	17	1

Ponad połowę ogólnej liczby gospodarstw (56%) stanowią gospodarstwa o powierzchni do 5 ha, użytkują one jednak tylko około 19,3% powierzchni gminy. Z kolei na 159 gospodarstw o powierzchni powyżej 10 ha, stanowiących 17, 9% ogólnej liczby gospodarstw przypada ponad połowa powierzchni gminy (54%). Średnia wielkość gospodarstw rolnych wynosi 7,04 ha.

Użytkowanie gruntów rolnych na terenie gminy Kleczew

(stan z 10.06.2009r.):

Fermy drobiu	96,36 ha
RSP	234,39 ha
SKR	265,38 ha
KWB	550,74 ha
Gospodarstwa indywidualne	6.269,00 ha

**Liczba gospodarstw rolnych indywidualnych na terenie gminy Kleczew
(dane z 10.06.2009 r.):**

Grupa	Ogólna liczba gospodarstw rolnych	Powierzchnia w ha fizycznych
1-2	215	301,77
2-5	284	903,91
5-7	99	580,89
7-10	134	1.104,23
10-15	69	836,72
15 i więcej	90	2.541,61
Razem	891	6.269,15

Na terenie Gminy i Miasta Kleczew znajdują się działki rolne o pow. do 1,0 ha, których liczba wynosi 1601, o ogólnej powierzchni 287,08 ha.

Rodzaj użytków rolnych i upraw w indywidualnych gospodarstwach rolnych na terenie gminy Kleczew:

W Gminie i Mieście Kleczew jest 7.910 ha użytków rolnych, w tym:

- w gminie 7.688 ha,
- w mieście 222 ha.

W skład użytków rolnych wchodzi:

	grunty orne	łąki trwałe	pastwiska	sady	gr. rolne zabudowane	gr. pod stawami	gr. pod rowami
Gmina	7.082	202	170	170	132	-	7,8
Miasto	174	21	9	9	5	4	7
Razem Gmina i Miasto	7.256	223	179	179	137	4	14,8

Program Rewitalizacji Zdegradowanych Obszarów Miejskich i Poprzemysłowych
Gminy Kleczew na lata 2009 – 2018

Lp.	Własność gruntu	Wyszczególnienie gruntu	Powierzchnia
1.	Grunty Skarbu Państwa z wyłączeniem	Użytki rolne	2
		Grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia	0
		Grunty zabudowane i zurbanizowane	19
		Grunty pod wodami	0
		Użytki ekologiczne	0
		Nieużytki	0
		Tereny różne	0
		Ogółem	21
2.	Grunty Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste	Użytki rolne	7
		Grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia	0
		Grunty zabudowane i zurbanizowane	41
		Grunty pod wodami	0
		Użytki ekologiczne	0
		Nieużytki	5
		Tereny różne	0
		Ogółem	53
3.	Grunty spółek Skarbu Państwa, przedsiębiorstw państwowych i innych państwowych osób prawnych	Użytki rolne	36
		Grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia	0
		Grunty zabudowane i zurbanizowane	261
		Grunty pod wodami	0
		Użytki ekologiczne	0
		Nieużytki	5
		Tereny różne	0
		Ogółem	302
4.	Grunty gmin i związków międzygminnych z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	Użytki rolne	56
		Grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia	0
		Grunty zabudowane i zurbanizowane	30

Program Rewitalizacji Zdegradowanych Obszarów Miejskich i Przemysłowych
Gminy Kleczew na lata 2009 – 2018

		Grunty pod wodami	0
		Użytki ekologiczne	0
		Nieużytki	16
		Tereny różne	1
		Ogółem	103
5.	Grunty gmin i związków międzygminnych przekazane w użytkowanie wieczyste	Użytki rolne	0
		Grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia	4
		Grunty zabudowane i zurbanizowane	0
		Grunty pod wodami	0
		Użytki ekologiczne	0
		Nieużytki	0
		Tereny różne	0
		Ogółem	4
6.	Grunty, które są własnością samorządowych osób prawnych oraz grunty których właściciele są nieznani	Użytki rolne	0
		Grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia	0
		Grunty zabudowane i zurbanizowane	0
		Grunty pod wodami	0
		Użytki ekologiczne	0
		Nieużytki	0
		Tereny różne	0
		Ogółem	0
7.	Grunty osób fizycznych	Użytki rolne	116
		Grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia	0
		Grunty zabudowane i zurbanizowane	48
		Grunty pod wodami	0
		Użytki ekologiczne	0
		Nieużytki	15
		Tereny różne	0
		Ogółem	179

Program Rewitalizacji Zdegradowanych Obszarów Miejskich i Przemysłowych
Gminy Kleczew na lata 2009 – 2018

8.	Grunty spółdzielni	Użytki rolne	0
		Grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia	0
		Grunty zabudowane i zurbanizowane	0
		Grunty pod wodami	0
		Użytki ekologiczne	0
		Nieueżytki	0
		Tereny różne	0
		Ogółem	0
9.	Grunty powiatów z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	Użytki rolne	0
		Grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia	0
		Grunty zabudowane i zurbanizowane	2
		Grunty pod wodami	0
		Użytki ekologiczne	0
		Nieueżytki	0
		Tereny różne	0
		Ogółem	2
10.	Grunty powiatów przekazane w użytkowanie wieczyste	Użytki rolne	0
		Grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia	0
		Grunty zabudowane i zurbanizowane	3
		Grunty pod wodami	0
		Użytki ekologiczne	0
		Nieueżytki	0
		Tereny różne	0
		Ogółem	3
11.	Grunty województw z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	Użytki rolne	4
		Grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia	0
		Grunty zabudowane i zurbanizowane	0
		Grunty pod wodami	0

Program Rewitalizacji Zdegradowanych Obszarów Miejskich i Przemysłowych
Gminy Kleczew na lata 2009 – 2018

		Użytki ekologiczne	0
		Nie użytki	0
		Tereny różne	0
		Ogółem	4
12.	Grunty województw przekazane w użytkowanie wieczyste	Użytki rolne	0
		Grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia	0
		Grunty zabudowane i zurbanizowane	0
		Grunty pod wodami	0
		Użytki ekologiczne	0
		Nie użytki	0
		Tereny różne	0
		Ogółem	0

Na terenie Gminy Kleczew w 2007 r. znajdowało się 2 851 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 245 807 m². W województwie wielkopolskim w tym samym czasie liczba mieszkań wyniosła 1 061 912, a ich powierzchnia to 81 851 549 m². Liczba mieszkań w gminie Kleczew stanowi 0,26% ogólnej liczby mieszkań w województwie wielkopolskim.

Tabela. Własność budynków na terenie Gminy Kleczew i województwa wielkopolskiego w latach 2006 – 2007

	Mieszkania				Izby				Powierzchnia użytkowa mieszkań (m ²)			
	Gmina Kleczew		Województwo wielkopolskie		Gmina Kleczew		Województwo wielkopolskie		Gmina Kleczew		Województwo wielkopolskie	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Zasoby gminy (komunalne)	330	312	78 996	74 260	998	943	229 238	215 673	15 943	15 044	3 855 911	3 610 950
Zasoby zakładów pracy	34	28	35 210	30 192	114	94	115 605	99 012	1 865	1 603	2 001 583	1 729 420
Zasoby osób fizycznych	2 462	2 503	659 435	699 631	10 882	11 057	2 860 759	3 005 843	225 498	228 591	60 448 390	63 161 970
Zasoby pozostałych podmiotów	8	8	276 736	257 829	25	25	936 591	871 333	569	569	14 329 351	13 349 209
RAZEM	2 834	2 851	1 050 377	1 061 912	12 019	12 119	4 142 193	4 191 861	243 875	245 807	80 635 235	81 851 549

Źródło: Bank Danych Regionalnych – GUS, 2006 – 2007

Ze względu na wysoki odsetek mieszkań o niskim standardzie, tkanka mieszkaniowa na obszarze gminy wymaga remontów. Problem stanowią ograniczone w tym zakresie fundusze.

Największa część istniejących zasobów mieszkaniowych w Gminie Kleczew należy do osób fizycznych 2 503 (mieszkań), natomiast najmniejsza część zasobów stanowią zasoby pozostałych podmiotów – 8 mieszkań.

1.1.6 Obiekty i granice sfer ochrony konserwatorskiej

Osiemnaście istniejących w obszarze miasta i gminy obiektów i zespołów zabytkowych podlega ochronie indywidualnej, wynikającej z wpisu do rejestru zabytków. Obiekty te stanowiące dobra kultury objęte są ustawową ochroną prawną polegającą na zabezpieczeniu przed niszczeniem, uszkodzeniem, dewastacją, na zapewnieniu im trwałego zachowania, niezbędnej konserwacji i rewaloryzacji lub odbudowy.

W gminie Kleczew określono następujące zespoły i obiekty będące pod ochroną konserwatorską:

Alinowo

- Cmentarz Ewangelicko-Augsburski, ok. poł. XIX, nieczynny

Budzisław Górny

- Zespół Dworski, wł. Małgorzata i Andrzej Reterscy

- dwór ob. dom nr 40 mur., 1920-1922 remont 1990

[Rej.Zab.:A-446/187 z dn.6 września 1990 r.]

- park krajobrazowy 2 poł. XIX

[Rej.Zab.:A-446/187 z dn.6 września 1990 r.]

Budzisław Kościelny

- Wiatrak Koźlak, wł. Gmina Kleczew, drewniany, 1858 r.

[Rej.Zab.:A-368/110 z dn.10 grudnia 1984 r.]

- Cmentarz parafialny Rzymskokatolicki pocz. XIX czynny

Danków

- Pozostałość zespołu dworskiego , własność Urząd Miasta i Gminy

- ruiny dworu, mur., poł. XIX dobud. skrzydła zach. XIX/XX

[Rej.Zab.:A-283/25 z dn.30 kwietnia 1984r.]

- park krajobrazowy 2 poł. XIX

[Rej.Zab.:A-283/25 z dn.30 kwietnia 1984r.]

Dobromyśl

- Dom nr 3, wł. Helena Kozłowicz, drew- glina, 2 ćw. XIX

Jabłonka

- Zespół dworski własność Urząd Gminy i Miasta Kleczew

- dwór ob. dom nr 49, mur., 2 poł. XI

- brama mur., 2 poł. XIX

- park krajobrazowy 2 poł. XIX

[Rej.Zab.:A-283/24 z dn.30 kwietnia 1984r.]

Janowo – Koziegłowy

- Grodzisko kultura łużycka (VI- pocz. IV w pne.) i osada średniowieczna

objęta strefą „W” ochrony reliktyw archeologicznych (w obrębie strefy „W” ochrony reliktyw archeologicznych obowiązuje zakaz jakiejkolwiek działalności inwestycyjnej).

Kamionka

- Cmentarz Ewangelicko-Augsburski, ok. poł. XIX, nieczynny

Kleczew

- Układ urbanistyczny, XIV-XIX

-ochronie podlega historyczny układ urbanistyczny miasta. Zachował się on do naszych czasów w sposób czytelny. Obecne ulice w dużej mierze zachowują dawny układ. Linia zabudowy jedynie w obszarze ulicy Żeromskiego została zmodyfikowana.

Na terenie miasta wyróżniono 5 obszarów obserwacji archeologicznej, podlegających ochronie:

- 1.Zamczysko – teren grodu,
- 2.Plac Wolności – miejsce przeprawy przez nieckę jeziorną koło grodu,
- 3.Kościół parafialny w Kleczewie wraz z otoczeniem,
- 4.Rynek – ewentualne ślady ratusza,
- 5.Miejsce kaplicy św. Wawrzyńca.

W obrębie strefy ochrony konserwatorskiej obowiązuje:

- historyczna linia zabudowy
- historyczna parcelacja
- tradycyjna gęstość zabudowy

- zachowanie zabytkowej zabudowy i zieleni
- podporządkowanie nowych obiektów układowi zabytkowemu w zakresie lokalizacji, skali i formy architektonicznej.

- Zespół kościoła parafialnego pod wezwaniem Św. Andrzeja

- kościół (pierwotnie prawdopodobnie klasztorny) mur., prezbiterium 2 poł. XIV, korpus pocz. XVI, dobudowa kruchty 1866 – 1872, restauracja 1788, 1866-1872, 1905, regotyżacja 1965-1966

[Rej.Zab.:A-65/47 z dn.1 lutego 1965r.]

- dzwonnica, mur., ok.1947

- ogrodzenie z bramą, mur. pocz. XX

- plebania , ul. Kościelna nr 8 mur., 2 poł. XIX, przebud. 1907, 1990

- organistówka ul. Kościelna nr 13 mur.1933-1934

Kościół jest najcenniejszym zabytkiem znajdującym się na terenie miasta. Został on wybudowany w stylu gotyckim, pochodzi z drugiej połowy XIV wieku - pierwotnie kościół klasztorny. Prezbiterium datuje się właśnie na ten czas, zaś korpus powstał na początku XVI wieku. Kleczewski kościół posiada wewnątrz trójnawowe o układzie halowym. W prezbiterium zachowało się gotyckie sklepienie gwiaździste. W ołtarzu głównym - klasycystycznym, powstałym około 1780 roku - jest ustawiony krucyfiks i rzeźby Matki Boskiej i św. Jana. Barokowe ołtarze boczne wypełniają obrazy św. Rodziny (początek XVIII w.) i Matki Boskiej z Dzieciątkiem z drugiej połowy XVIII wieku. Interesującym zabytkiem jest barokowe epitafium, ufundowane w 1790 roku przez Władysława Gurowskiego (Wielkiego Marszałka Litewskiego) - ówczesnego właściciela Kleczewa.

- Synagoga, ob. kino ul. Konińska, mur., 1853-1863 przebud. XX

- Cmentarz parafialny Rzymskokatolicki pocz. XIX czynny

- Cmentarz Żydowski, w bok od ul. Leśnej nieczynny

- Cmentarz Żydowski, ob. stadion, nieczynny

- Sąd Grodzki, obecnie biblioteka publiczna, pl. J. Piłsudskiego, mur., 1928-1929

- Szkoła , pl. J. Piłsudskiego nr 13 mur., ok.1930

- ul. Kościelna

- Dom nr 2, mur., ok.1865
- Dom nr 7, mur., 1 poł. XIX, przebud.1998
- Dom nr 12, mur., 1 poł. XIX, przebud.1917, remont 1951, 1998
- Dom nr 15, mur., 1935
- Dom nr 17, mur., ok. poł. XIX
- Dom nr 19, mur., ok.1910.

- Plac Kościuszki

- Dom nr 1, ob. internat LO, mur., ok.1930
- Dom nr 5, ob. siedziba Urzędu Miasta i Gminy, mur., 1943-1944
- Dom nr 13, mur., koniec XIX, remont 1987
- Dom nr 14., mur., XIX/XX, remont 1988-1994
- Dom nr 15 ., mur., XIX/XX
- Dom nr 16., mur., XIX/XX
- Dom nr 17., mur., XIX/XX
- [Rej.Zab.:A-169/1038 z dn.21 marca 1970r.]
- Dom nr 18., mur.,1 poł. XIX
- [Rej.Zab.:A-170/1039 z dn.21 marca 1970r.]
- Dom nr 19., mur., ok. poł. XIX
- Dom nr 20., mur., XIX/XX
- Dom nr 21., mur.,1 poł. XIX
- [Rej.Zab.:A-171/1040 z dn.21 marca 1970r.].

- ul. Leśna

- Dom nr 3/5., mur.,ok.1935
- Dom nr 38., mur., 1928.

- ul. Okrzei

- Dom nr 2., mur., koniec XIX., remont 1999
- Dom nr 3., mur., ok.1903.
- Dom nr 4., obecnie magazyn warzyw, mur., pocz. XX
- Dom nr 6., mur., koniec XIX
- Dom nr 7., mur., ok.1914

- Dom nr 10., mur., koniec XIX/XX., remont 1999
- Dom nr 14., mur., 1929.

- Pl. Piłsudskiego

- Dom nr 4., mur., 1865 przebud. XX
- Dom nr 8., mur., poł. XIX., przebud. XX.

- ul. Poznańska

- Dom nr 3., mur., 1937
- Dom nr 6., mur., poł. XIX., remont 1981
- Dom nr 9., mur., XIX/XX
- Dom nr 10., mur., 2 poł. XIX., remont 1998
- Dom nr 12., mur., 2 poł. XIX., przeb. 1970
- Dom nr 14., mur., ok.1900
- Dom nr 17., mur., 1 poł. XIX., remont
- Dom nr 18., mur., ok. 1900., remont 1950.
- Dom nr 19., mur., 1 poł. XIX., przebud.
- Dom nr 21., mur., pocz. XX., przebud.
- Dom nr 28., mur., 2 poł. XIX., przebud. 1925, 1965
- Dom nr 29., mur., ok.1900 remont
- Dom nr 30., mur., 1914-1916., remont 1996
- Dom nr 34., mur. 1928
- Dom nr 35., glin.- mur. poł. XIX., remont 1905-1909.

- ul. Stodolna

- Dom nr 2., glin.- mur. 2 poł. XIX.

- ul. Toruńska

- Dom nr 2., mur. 1 poł. XIX.,
[Rej.Zab.:A-172/1041 z dn.21 marca 1970r.]
- Dom nr 6., mur. ok.1930 r.
- Dom nr 45., glin. pocz. XX.

- ul. Warszawska

- Dom nr 1., mur. 2 poł. XIX
- Dom nr 3., mur. XIX/XX
- Dom nr 10., mur. 1 ok.1935
- Dom nr 13., mur. XIX/XX
- Dom nr 14., mur. 1 poł. XIX przebud. XX
- Dom nr 22., szach., ok. poł. XIX.

- Pl.Wolności

- Dom nr 1., mur. k. XIX
 - Dom nr 4., mur. k XIX przebud.1979
 - Dom nr 5., mur. 1 poł. XIX
- [Rej.Zab.:A-168/1037 z dn.21 marca 1970r.].

- Browar, ob. magazyn ul. Leśna nr 57 mur. 1913

- Kuźnia, ul. Toruńska nr 39., mur. 1932

- Młyn ul. Poznańska nr 39 , mur., 1928 spalony 1995

Marszewo

- Park krajobrazowy, wł. Urzędu Miasta i Gminy, 2 poł. XIX

Miłaczew

- Zespół dworsko-folwarczny, wł. Wanda Wiśniewska, Halina Kołodziejczyk

- dwór ob. dom nr 27, mur., 1905-1908
- obora ob. chlewnia mur., ok.1920
- kurnik ob. magazyn , mur., ok.1920
- pozostałość parku pocz. XX.

Nieborzyn

- Pozostałość zespołu dworskiego wł. Urząd Miasta i Gminy

- oficyna murowana, 1910-1912,
- [Rej.Zab.:A-285/27 z dn.30 kwietnia 1984r.]

- park krajobrazowy , 2 poł XIX

[Rej.Zab.:A-285/27 z dn.30 kwietnia 1984r.]

Sławoszewek

- Zespół dworski

- dwór , własność Urzędu Miasta i Gminy, mur. 1882-1884

[Rej.Zab.:A-286/28 z dn.30 kwietnia 1984r.]

- park krajobrazowy wł. Urząd Miasta i Gminy i RSP, 2 poł. XIX

[Rej.Zab.:A-286/28 z dn.30 kwietnia 1984r.].

Stogi

- Cmentarz ewangelicko – augsburski 2 poł. XIX nieczynny

Wielkopole

- świątek ludowy w kapliczce przydrożnej, drewniany, XIX w.,

Wola Sławiecka

- Dwór, ob. dom nr 16 wł. Urzędu Miasta i Gminy mur., 1933-1938

- Grobowiec megalityczny (kujawski), kultura pucharów lejkowatych poł.III tys. p.n.e. –
objęte strefą „W” ochrony reliktyw archeologicznych (w obrębie stref „W” ochrony reliktyw
archeologicznych obowiązuje zakaz jakiejkolwiek działalności inwestycyjnej).

Zberzyn

- Grobowiec megalityczny (kujawski), kultura pucharów lejkowatych poł.III tys. p.n.e. –
objęte strefą „W” ochrony reliktyw archeologicznych (w obrębie stref „W” ochrony reliktyw
archeologicznych obowiązuje zakaz jakiejkolwiek działalności inwestycyjnej).

Złotków

- Zespół kościoła parafialnego pod wezwaniem Imienia NMP:

- kościół murowany ., 1880, remont 1989,1992,1994.

[Rej.Zab.:A-503/244 z dn.4 maja 1994r.]

- dzwonnica mur., k. XIX w.

- plebania mur., koniec XIX w.

- Cmentarz parafialny rzymskokatolicki 2 poł. XIX czynny

W granicach stref ochrony konserwatorskiej obowiązuje:

- zachowanie historycznej parcelacji (zgodnie z zasadą niepodzielności zespołów),
- zachowanie historycznego rozplanowania,
- zachowanie zabytkowej sztuki sepulkralnej i ogrodzenia,
- zachowanie zabytkowej zabudowy,
- zachowanie zabytkowej zieleni (pielęgnacja i uzupełnianie drzewostanu, zachowanie układów alejek, podtrzymywanie składu gatunkowego wg historycznych wzorów),
- podporządkowanie nowych obiektów układowi zabytkowemu w zakresie lokalizacji, skali i formy architektonicznej,
- użytkowanie nie kolidujące z historyczną funkcją obiektu,
- w obrębie parków jest zabronione stawianie ogrodzeń, budowanie nowych obiektów, a także prowadzenie prac porządkowych i dokonywanie nowych nasadzeń bez zgody konserwatorskiej.
- historyczna linia zabudowy
- tradycyjna gęstość zabudowy.

1.1.7 System oraz uwarunkowania przyrodnicze gminy

Środowisko przyrodnicze Gminy Kleczew w wyniku działalności górniczej uległo istotnym przeobrażeniom. W centralnej części gminy Kleczew, gdzie ingerencja człowieka w środowisko była największa powstały silnie przekształcone przestrzenie ze znacznie zmienionymi warunkami ogólnoprzyrodniczymi (geologicznymi, geomorfologicznymi, hydrologicznymi, szatą roślinną i światem zwierzęcym), charakterystycznymi dla obszarów poeksploatacyjnych. Ta część gminy jest prawie całkowicie odlesiona i dominują tam zbiorowiska synantropijne (w tym agrocenozy) ze znacznym udziałem gatunków pospolitych, eurywalentnych i kosmopolitycznych, a także przynajmniej częściowo neofitycznych.

Na południu i północy gminy, obszarach nie objętych wydobywaniem węgla zachowały się cenne kompleksy przyrodnicze. Ochrona istniejących obszarów o szczególnych

wartościach przyrodniczych, w gminie, gdzie skala prowadzonej działalności gospodarczej spowodowała trwałe i rozległe zmiany w środowisku, ma bardzo szczególne znaczenie.

Gmina Kleczew posiada 1,51 km² lasów, co zajmuje około 1,3% powierzchni i daje ostatnie miejsce w powiecie Konińskim, w którym średnia lesistość wynosi 16%, a w województwie wielkopolskim 25,7%. Tak niski odsetek terenów leśnych spowodowany jest między innymi tym, że na terenie gminy, metodą odkrywkową wydobywany jest węgiel brunatny. Odsetek ten będzie się sukcesywnie zwiększał wraz z planowaną rekultywacją oraz rewitalizacją terenów pogórnich.

Niewielkie kompleksy leśne występują na skrajach gminy: w okolicach Kleczewa, stanowiące skraj dawnej Puszczy Kazimierskiej i na terenie sołectwa Adamowo nad Jeziołem Budzisławskim. Zachowały się stare parki podworskie w Marszewie, Budzisławiu Górnym, Sławoszewku, Dankowie, Nieborzynie i w mniejszym stopniu w Jabłonce, a także resztki parku dworskiego w samym Kleczewie - naprzeciw gmachu Liceum Ogólnokształcącego.

Potencjalną roślinność naturalną w gminie Kleczew stanowiły przede wszystkim siedliska łąkowe lokalnie urozmaicane przez kontynentalny bór mieszany oraz w obniżeniach terenu i dolinach cieków powierzchniowych także łągi: wierzbowe i topolowe oraz jesionowo-olszowe. Roślinność rzeczywista jest jednak dalece odmienna od potencjalnej i obejmuje przede wszystkim różne formy agrocenoz i terenów antropogenicznie przekształconych w wyniku drastycznych zmian ukształtowania powierzchni ziemi, szczególnie w centralnej części gminy.

Interesującym elementem stanowiącym uzupełnienie skąpej szaty roślinnej są aleje drzew owocowych posadzone wzdłuż głównych dróg w gminie Kleczew: Budzisław Kościelny i Kleczew - Kaliska. Drzewostany te, to najczęściej drzewa czereśniowe i jabłonie.

Obszary chronione i cenne przyrodniczo w gminie Kleczew:

- Powidzki Park Krajobrazowy powstał rozporządzeniem Wojewody Konińskiego 16 grudnia 1998r. Powierzchnia Parku wynosi 24 600 ha w obrębie gmin Kleczew, Orchowo, Ostrowite, Powidz, Słupca, Wilczyn i Witkowo. Stosunkowo bogata jest szata roślinna Parku, stwierdzono tam bowiem 990 gatunków roślin naczyniowych w 216 zbiorowiskach roślinnych. Wśród roślin 50 gatunków podlega prawnej ochronie. Na „czerwonej liście” roślin zagrożonych w Polsce znajduje się 25 gatunków, a na „liście” Wielkopolski 129 gatunków. Natomiast do zagrożonych w Wielkopolsce zbiorowisk roślinnych zaliczono 129

zespołów. Trzynaście okazałych drzew lub grup drzew objęto ochroną w formie pomników przyrody. Fauna Parku jest stosunkowo słabo rozpoznana. Dotąd stwierdzono zaledwie 147 gatunków ptaków i 34 ssaki. Skład gatunkowy płazów (10) i gadów (5) nie odbiega zasadniczo od okolicznych terenów. Ze względu na gospodarkę rybacką więcej informacji zebrano o ichtiofaunie. Obecnie występują na tym terenie 22 gatunki ryb.

Pomniki przyrody:

- Dąb szypułkowy (2 drzewa zrosnięte) o obwodzie na wysokości pierścienicy 190 i 100cm w miejscowości Wygoda (leśniczówka – nadleśnictwo Konin);
- Dąb szypułkowy o obwodzie na wysokości pierścienicy 400cm w miejscowości Wygoda (leśniczówka – nadleśnictwo Konin);
- Skrzydłorzech kaukaski o obwodzie na wysokości pierścienicy 250cm w miejscowości Sławoszek;
- Klon srebrzystolistny (4 drzewa) o obwodzie na wysokości pierścienicy 250 do 350cm w miejscowości Sławoszek;
- Aleja grabowa złożona z o drzew o obwodach na wysokościach pierścienic od 100 do 200cm w miejscowości Sławoszewem;
- Miłorząd japoński o obwodzie na wysokości pierścienicy 250cm w miejscowości Budziszew Górnym.

Fauna w Gminie Kleczew

Fauna kręgowców tego terenu, podobnie jak roślinność, obejmuje przede wszystkim zwierzęta przystosowane do życia w sąsiedztwie człowieka. Główny trzon stanowią populacje synurbijnych gatunków powszechnie występujące w miastach i na obszarach segetalnych. Są to m.in. wróbel domowy, sierpówka, potrzuszc, kopciuszek, pliszka siwa, nornik zwyczajny, mysz polna, kuna domowa itp. Niemniej są wśród nich także gatunki chronione oraz uznane za zagrożone wyginięciem w skali Europy (np. ortolan, trznadel, skowronek oraz dzierzby: srokosz i gąsiorek).

Zbliżony skład gatunkowy fauny reprezentują tereny zwałowiska. Tutaj przeważają gatunki typowe dla suchych agrocenoz, pospolicie występujące w krajobrazie rolniczym tego regionu. Niemniej jednak występują tu także gatunki rzadkie jak choćby kłaskawka, której zwarty zasięg w Polsce ograniczony jest do południowej części kraju.

Poza tym, na terenie gminy Kleczew występują m.in.: żmija zygzakowata, traszka grzebieniasta, kumak nizinny a z ptaków także derkacz. Dwa ostatnie gatunki znajdują się

w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej i uznawane są za wyznaczniki obszarów do ochrony.

Bezkęgowce są najsłabiej poznaną grupą zwierząt, tym niemniej z całą pewnością występują tutaj m. in. pająki - tygrzyki paskowane oraz kilka gatunków ważek i obie świtezianki – związane ze strefą brzegową zbiorników wodnych i terenami otwartymi.

Rolę naturalnych refugium dla rodzimych przedstawicieli dzikiej fauny pełnią okolice jeziora Budzislawskiego oraz tereny pokopalniane w odniesieniu do gatunków związanych z obszarami suchymi i okresowo podtapianymi do których zaliczają się m.in. ptaki z rzędu siewkowych – uznane za grupę zagrożoną wyginięciem w skali całego kontynentu. Na południe od Kleczewa, tuż za granicą gminy znajduje się północny skraj tzw. lasów kazimierzowskich, stanowiących naturalne przedłużenie Puszczy Bieniszewskiej. Wynikiem tego jest wzbogacenie struktury siedliskowej o dość rozbudowaną linią pole – las, stanowiącą miejsce liczego bytowania zbiorowisk i gatunków nie występujących w ogóle (lub w zdecydowanie mniejszej udziale) w krajobrazie rolniczym i leśnym traktowanym oddzielnie.

Surowce mineralne:

Na terenie gminy Kleczew znajdują się bogate złoża węgla brunatnego będące podstawowym surowcem mineralnym wydobywanym na skalę przemysłową. Na terenie powiatu jest to największa i praktycznie jedyna działalność gospodarcza (na dużą skalę).

Natomiast Gmina Kleczew jest jedną z czterech gmin powiatu konińskiego na terenie, których złoża te praktycznie występują.

Zgodnie z koncesją geologiczną prowadzona jest eksploatacja złóż węgla brunatnego przez KWB „Konin” S.A. na łącznym obszarze 2 432 ha.

Z uwagi, że w Gminie Kleczew występuje znaczne zróżnicowanie charakteru zagospodarowania przestrzennego ze względu na uwarunkowania społeczno – gospodarcze a przede wszystkim na występowanie pokładów węgla, wyróżnić można strefę przemysłową polegającą na eksploatacji złóż węgla brunatnego w 3 odkrywkach:

- a) Józwin IIB - o powierzchni około 1 320 ha. Eksploatacja tej odkrywki przewidziana jest na lata 2000- 2019, a rekultywacja do roku 2040.
- b) Kazimierz Północ - o powierzchni 1 200 ha.
- c) Józwin IIA – praktycznie zakończono eksploatację węgla w okolicach miasta Kleczew.

Teren górniczy obejmuje swoim zasięgiem cały obszar gminy Kleczew i oddziałuje na istniejące i projektowane zainwestowanie oraz środowisko naturalne gminy. Kleczew

zaliczany jest do obszarów ekologicznego zagrożenia, polegającego przede wszystkim na zmianie stosunków wodnych w związku z odwodnieniem głębinowym odkrywek oraz degradację gleby poprzez prowadzenie robót górniczych.

Zasoby wodne

Obszar, na którym znajduje się gmina, według podziału geomorfologicznego Niziny Wielkopolskiej należy do subregionu Równiny Kleczewskiej. Okolice są bardzo urozmaicone hydrograficznie, obfitują w małe jeziora i podmokłości.

Kanał Budzisławski o powierzchni zlewni 38,3 km² jest głównym ciekim powierzchniowym w rejonie Budzisławia Kościelnego i Budzisławia Górnego. Kanał ten uchodzi do jeziora Wilczyńskiego.

W części południowej gminy najważniejszy jest ciek o nazwie Struga Kleczewska, który bierze swój początek w miejscowości Kopydłowo, przepływa przez gminę Kleczew i uchodzi do Strugi Ostrowskiej. Całkowita wielkość zlewni wynosi 76 km², a długość cieku około 19 km. Środkowy odcinek Strugi przepływa przez tereny silnie zabagnione, stanowiące nieckowatą dolinę kształtu rynnowego. Przez teren miasta Kleczew ciek biegnie krytym kolektorem betonowym o średnicy 1000 mm. Na pozostałym odcinku jest to ciek otwarty o dobrze utrzymanych skarpach, głębokości całkowitej 2,2-6 m oraz szerokości dna 1,5-3 m.

Jezioro Budzisławskie:

- powierzchnia -140,8 ha;
- objętość -15240,8 tys. m³;
- głębokość maksymalna -35,2 m;
- głębokość średnia -10,8 m;
- powierzchnia zlewni całkowitej -20,7 km²
- dorzecze: Kanał Ostrowo - Gopło - Noteć - Warta - Odra – Bałtyk.

Jezioro znajduje się na terenie Powidzkiego Parku Krajobrazowego, przy dziale wodnym ze zlewnią Jeziora Powidzkiego objęte jest ochroną. Wchodzi w skład rynny jezior powidzko-wilczyńskich.

Jezioro posiada znacznie wydłużony kształt, o osi z kierunku południowy-zachód na północny-wschód. Linia brzegowa jest do dobrze rozwinięta. Nad jeziorem do granicy zlewni bezpośredniej brak jest zabudowy, natomiast poza nią położone są wsie: Anastazewo, Grabce, Tręby Stare.

Las, czynnik korzystny z punktu widzenia ochrony jeziora, przylega do niego głównie w części północnej i mniejszym stopniu w części południowej, stanowiąc 37% obszaru zlewni.

Jezioro zostało zakwalifikowane do II kategorii podatności na degradację, co świadczy o umiarkowanej podatności na wpływy z zewnątrz. Parametrami kwalifikującymi jezioro do III kategorii są: stosunek objętości jeziora do długości linii brzegowej misy jeziora oraz sposób zagospodarowania zlewni - przewaga pól uprawnych. Pozostałe parametry były w I kategorii.

Wody kredowe można zaobserwować w szczelinach i spękaniach wśród utworów marglisto-wapiennych. Wody tego poziomu stanowią główny poziom użytkowy powiatu konińskiego. Występuje on najczęściej na głębokości 50-100 m. Wody w utworach kredowych mają charakter napięty z wyjątkiem obszarów w pradolinie Warty. W związku ze zwiększoną ilością związków manganu i żelaza wody te wymagają uzdatniania dla celów zaopatrywania ludności w wodę.

Gmina Kleczew położona jest na obszarze regionu wodnego Warty, pomiędzy dwoma Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych Nr 143 i Nr 150. Obszar gminy należy do powiatu Konińskiego, w którym znajdują się zasoby wodne zaliczane do obszarów wysokiej ochrony (OWO) wód podziemnych. Nie mniej jednak nie obejmują one terenów gminy Kleczew.

Na terenie gminy występują dwa poziomy wodonośne:

- czwartorzędowy,
- trzeciorzędowy.

Obniżenie zwierciadła wód podziemnych dla umożliwienia robót górniczych powoduje powstanie wokół odkrywek leja depresyjnego, których zasięg zależy od warunków hydrogeologicznych. W obrębie leja depresyjnego może występować zanik wody w studniach gospodarskich, który jest rekompensowany budową na koszt Kopalni studni głębinowych i sieci wodociągowych.

1.1.8 Charakterystyka przestrzeni publicznych gminy

Przestrzeń publiczna – stan oraz ocena:

- Duża ilość parków – miejsc rekreacji dla mieszkańców i turystów;
- Dobrze rozwinięta sieć dróg asfaltowych, zapewniająca wygodny dojazd do każdej miejscowości w gminie;
- Nowoczesne i odnowione centrum miasta Kleczew oraz starówka;
- Nowoczesne wysypisko śmieci;
- Możliwość zagospodarowania obszarów wiejskich pod tanie budownictwo mieszkaniowe;
- Brak obwodnicy wschodniej części Kleczewa;
- Intensywna rozbudowa infrastruktury technicznej;
- Funkcjonowanie terenów rekreacyjnych nad jeziorami Budzisławskim i Koziegłowskim;
- Istnieje na terenie gminy obszar chronionego - Powidzkiego Parku Krajobrazowego;
- Niewystarczająca ilość miejsc o charakterze rekreacyjnym i sportowym;
- Nowoczesna sieć obiektów świadczących usługi edukacyjne oferujące wysoki poziom kształcenia;
- Dobry stan budynków, w których funkcjonuje lokalna administracja samorządowa;
- Znaczące inwestycje poprawiające stan urządzeń infrastruktury technicznej i społecznej.

Główne kierunki działań rozwoju przestrzeni publicznych gminy Kleczew to ukształtowanie przestrzeni, która tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne.

Należy podkreślić, że jednym z warunków osiągnięcia ładu przestrzennego jest zachowanie charakteru istniejącej struktury zabudowy w sensie formalnym i estetycznym w nowoprojektowanych zespołach mieszkaniowych.

Zabudowa powinna zachowywać cechy podkreślające specyfikę sztuki budowlanej w omawianym regionie. Cechami tymi są: geometria dachu (dwuspadowe), ilość kondygnacji oraz użyte do budowy materiały. Istotne jest także utrzymanie podobnych parametrów zabudowy określonych przez wskaźniki gęstości i intensywności zabudowy. Najwyższe wskaźniki zabudowy dotyczą miasta Kleczew, a szczególnie jego centrum, w którym istotne jest wytworzenie aktywizujących rozwój przestrzeni publicznych. Miejsca te zwiększą atrakcyjność zabudowy i urządzenie terenu, poprawią jakość życia mieszkańców, a także będą sprzyjać nawiązywaniu kontaktów społecznych. Im mniejszy

ośrodek osiedleńczy tym wskaźniki te będą mniejsze, a zabudowa bardziej rozrzedzona, aż do zagrodowej, lokalizowanej głównie wzdłuż tras komunikacyjnych.

Do obsługi obszarów funkcjonalnych o charakterze rekreacyjno-turystycznym w gminie Kleczew zostały wyróżnione dwa główne ośrodki. Są nimi miasto Kleczew oraz wieś -Budziśław Kościelny, która przyjmie rangę centrum dla północno-zachodnich terenów gminy i jednocześnie stanie się miastem satelitą względem Kleczewa. Taki układ funkcjonalno-przestrzenny będzie stymulatorem przemian społeczno - gospodarczych. Istotne jest zagospodarowanie zdegradowanych terenów pokopalnianych i nadanie im funkcji rekreacyjno – turystycznych.

W Gminie Kleczew konieczne wydaje się także podjęcie działań na rzecz rozwoju sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także nieznaczej aktywizacji gospodarczej na istniejących terenach osadniczych, służącej zwiększeniu atrakcyjności przestrzeni publicznych istniejących i nowotworzonych, integracji społecznej, a także wprowadzenie zabudowy podmiejskiej jednorodzinnej, o niskiej intensywności, co przyczyni się do poprawy standardów jakości życia.

Rozwój aktywności w gminie powinien przebiegać w taki sposób, aby nie dopuścić niekontrolowanej zabudowy w strefach chronionych, jak i degradacji przestrzeni wartościowej w ujęciu walorów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych.

1.1.9 Analiza zasobów rekreacyjno – turystycznych i możliwości rozwoju turystyki

Na terenie Gminy Kleczew znajduje się wiele interesujących obiektów i zespołów architektoniczno-urbanistycznych. Do najważniejszych obiektów o charakterze kulturalnym należy zaliczyć zabytkowe kościoły, cmentarze różnych wyznań, liczne zespoły dworsko-parkowe oraz inne zabudowania, a także relikty archeologiczne, wpisane w istniejący krajobraz (wykaz zabytków w części *Obiekty i granice stref ochrony konserwatorskiej*).

Za organizację i nadzór nad działaniami rekreacyjnymi w gminie Kleczew odpowiada utworzony w 1996 r. Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kleczewie. Ośrodek jest organizatorem wielu imprez o charakterze sportowym.

Ważniejsze obiekty oraz miejsca rekreacyjno – turystyczne:

- Hala sportowa - z boiskami do piłki koszykowej i siatkowej, siłownią oraz salką bankietową z zapleczem kuchennym.
Kibice mogą oglądać zawody z balkonu widokowego. Obiekt posiada boiska do siatkówki, piłki ręcznej i piłki koszykowej. Hala ma pełne zaplecze sanitarne oraz jest wyposażona w sprzęt nagłaśniający. Głównie odbywają się w niej treningi sekcji sportowych oraz zajęcia wychowania fizycznego szkoły podstawowej i gimnazjum.
- Hala widowiskowo-sportowa w Kleczewie – powstała w 2007 r., zlokalizowana na terenie Szkoły Podstawowej w Kleczewie, posiada boiska do piłki ręcznej, koszykówki i siatkówki. Na piętrze znajduje się widownia na 156 miejsc siedzących. Oprócz sali znajduje się tu siłownia oraz salka do gimnastyki korekcyjnej i choreografii.
- Stadion sportowy - z dwoma boiskami; głównym i bocznym.
- Trzy boiska miejskie.
- boiska wiejskie - w Koziegłowach, Budziszawiu Górnym, Nieborzynie, Dankowie, Marszewie, Budziszawiu Kościelnym, Woli Sławieckiej, Złotkowie, Jabłonce, Józefowie, Słowikach, Sławoszewku
- Ośrodek Wypoczynkowy w Trębach Starych W Ośrodku znajduje się 15 domków letniskowych: 3 domki typu „Brda”, 6 domków typu „Miłoszów” oraz 6 domków w pawilonie murowanym, wszystkie z pełnym węzłem sanitarnym i zapleczem kuchennym. Łącznie, Ośrodek dysponuje 64 miejscami noclegowymi. Na terenie Ośrodka wydzielonych jest dwanaście boksów namiotowych. Każdy boks posiada przyłącze do energii elektrycznej. Na polu namiotowym znajdują się zadaszenia z trzciny, pod którymi są stoły z ławkami do spożywania posiłków. Wczasowicze przebywający na polu namiotowym mają możliwość skorzystania z wolnostojących kabin prysznicowych, umywalek oraz toalet. Obok wydzielony jest plac, na którym jest możliwość ustawiania przyczep campingowych. Ponadto Ośrodek w sezonie letnim posiada jedną z większych plaż piaszczystych - strzeżonych oraz wypożyczalnię sprzętu wodno-rowerowego.

- Kino „Zachęta” – posiada 168 miejsc siedzących; obiekt organizuje seanse, które odbywają się od poniedziałku do piątku oraz w weekendy.
- Plaża gminna nad Jeziorem Budzińskim.
- Korty tenisowe.
- Mini golf.

Ruch turystyczny na terenie gminy Kleczew

Ruch turystyczny to przemieszczanie się ludzi, które nie jest wymuszone przez czynniki zewnętrzne - ludzie zmieniają miejsce pobytu, swoje środowisko, rytm życia dobrowolnie - bez przymusu. Ruch turystyczny odnosi się do określonego obszaru, kierunku, okresu w którym trwa, itp.

Tabela. Ruch turystyczny w Gminie Kleczew w latach 2006 – 2008

OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA				
Lata		2006 r.	2007 r.	2008 r.
obiekty ogółem	obiekty	2	2	2
miejsca noclegowe	miejsce	90	90	90
korzystający z noclegów ogółem	osoba	576	576	576
udzielone noclegi ogółem	nocleg	5 580	5 580	5 580

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS, lata 2006 – 2008

Tabela. Ruch turystyczny w Województwie Wielkopolskim w 2008 r.

OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA	
hotele	162
motele	19
pensjonaty	16
inne obiekty hotelowe	68
domy wycieczkowe	1
schroniska młodzieżowe	1
szkolne schroniska młodzieżowe	29
ośrodki wczasowe	90
ośrodki kolonijne	4
ośrodki szkoleniowo – wypoczynkowe	46
domy pracy twórczej	5
zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	28
kempingi	13
pola biwakowe	21
pozostałe obiekty niesklasyfikowane	37
OGÓŁEM	540

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS za 2008 r.

Na terenie województwa wielkopolskiego zlokalizowano 540 obiektów zbiorowego zakwaterowania. Ogółem z noclegów skorzystało 1 503 521 osób, w tym 257 369 to turyści zagraniczni.

Liczba obiektów zbiorowego zakwaterowania w Gminie Kleczew stanowi 0,37% wszystkich tego typu obiektów zlokalizowanych w województwie wielkopolskim.

Istotnym problemem Gminy Kleczew w zakresie obsługi ruchu turystycznego jest słabo rozwinięta baza turystyczna, w tym także niewystarczająca liczba obiektów zbiorowego zakwaterowania.

Planowana rewitalizacja terenów pokopalnianych da początek rozwojowi aktywności gospodarczych w zakresie obsługi funkcji rekreacyjno-turystycznej oraz zapewni poprawę sytuacji ekonomicznej gminy, związaną z napływem kapitału z zewnątrz i stworzeniem nowych miejsc pracy. W ramach rewitalizacji planuje się stworzenie miejsc wypoczynku oraz obiektów świadczących usługi turystyczno – rekreacyjne na obszarze około 600 ha. W najbliższych latach, w związku z tymi działaniami istnieją ogromne możliwości rozwoju turystyki w Gminie Kleczew.

Obszar położony przy Jeziorze Budzińskim wymaga prowadzenia konsekwentnej polityki gospodarowania gruntami położonymi w strefie ochronnej (z zabezpieczeniem przepisów szczegółowych, dotyczących ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu), a w jej sąsiedztwie sprawowania kontroli nad umiarkowanym rozwojem struktury osiedleńczej i usługowej na tym obszarze.

Promowanie funkcji rekreacyjno-turystycznej bezpośrednio przyczyni się do wykorzystania istniejących walorów kulturowych i przyrodniczo-krajobrazowych, które do tej pory były w niedostatecznym stopniu wykorzystywane i doceniane.

1.2. Sfera gospodarki

1.2.1 Struktura działalności gospodarczej na terenie gminy i obszarów podlegających rewitalizacji

Gospodarka Gminy Kleczew zdominowana jest przez przemysł górniczo-wydobywczy. Zlokalizowana tutaj w latach 70. XX w. Kopalnia Węgla Brunatnego „Konin” w Kleczewie S.A. jest głównym pracodawcą gminy - dała zatrudnienie wielu mieszkańcom gminy i okolic, i przyczyniła się w znaczny sposób do rozwoju gminy.

Oprócz miejsc pracy i wpłaty podatków do gminnego budżetu działalność górnicza powoduje problemy powstające w wyniku eksploatacji węgla brunatnego tj. degradację środowiska i konieczność jego rewitalizacji.

W gminie Kleczew rozwinięty jest również handel i usługi. Istnieją warsztaty rzemieślnicze, sklepy, hurtownie. W gminie uwidacznia się zapotrzebowanie na usługi o charakterze rekreacyjnym, turystycznym i gastronomicznym.

W ostatnich latach można zaobserwować wzrost znaczenia sektora prywatnego. Sektor prywatny znacznie przewyższa sektor publiczny pod względem zarejestrowanych podmiotów gospodarczych.

W ostatnich latach coraz mniejsze znaczenie dla lokalnej gospodarki gminy ma rolnictwo. Gospodarstwa indywidualne mają strukturę obszarową rozdrobnioną, funkcjonują często w oparciu o rozłogi położone poza granicami miasta Kleczew. Kondycja ekonomiczna gospodarstw jest coraz słabsza, a w gospodarce miasta nie mają większego znaczenia. Grunty rolne są i będą nadal zajmowane na cele nierolnicze. W tej sytuacji gospodarka rolna na terenie miasta i gminy ma obecnie charakter uzupełniający, a w perspektywie tracić będzie na znaczeniu. Natomiast podmioty gospodarcze sektora publicznego, pełnią ważne funkcje względem przemysłu m.in. rekultywację terenów pokopalnianych, gospodarkę zadrzewieniową. Podstawowym ograniczeniem rozwoju funkcji rolniczej w gminie jest obecnie, zbyt mała integracja producentów wokół problematyki zagospodarowania surowców rolniczych przejawiająca się działaniem w odosobnieniu.

W 2008 r. na terenie gminy Kleczew funkcjonowało 547 podmiotów gospodarczych, natomiast w województwie wielkopolskim 361 046 podmiotów (z czego 351 327 to podmioty sektora prywatnego). Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Kleczew stanowi 0,15% ogółu podmiotów gospodarczych województwa wielkopolskiego.

Spośród ogólnej liczby 547 podmiotów gospodarczych w gminie Kleczew 38 podmiotów należy do sektora państwowego, a 509 do prywatnego.

Podmioty sektora prywatnego stanowią ponad 93% wszystkich podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w Gminie Kleczew, natomiast osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowią około 80% ogółu podmiotów sektora prywatnego.

**Tabela. Gmina Kleczew – formy własności podmiotów gospodarczych będących
w rejestrze REGON w latach 2006 – 2008**

Formy własności	Ilość podmiotów gospodarczych					
	2006 r.		2007 r.		2008 r.	
	Sektor publiczny	Sektor prywatny	Sektor publiczny	Sektor prywatny	Sektor publiczny	Sektor prywatny
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	28	467	38	474	38	509
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	23	-	24	-	24	-
Spółki handlowe	2	3	2	4	2	4
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	-	403	-	402	-	433
Spółdzielnie	-	3	-	3	-	3
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	-	16	-	16	-	19

Źródło: Dane Bank Danych Regionalnych - GUS za lata 2006 – 2008

1.2.2 Sektory / branże działalności gospodarczej

Na terenie gminy Kleczew rozwinięta jest sieć usług niemal we wszystkich najpotrzebniejszych branżach, lecz zakres zapotrzebowania w tym względzie jest tak duży, że z powodzeniem powstają i funkcjonują nowe zakłady i warsztaty usługowe. Dużą dynamikę obserwuje się także w sektorze usług budowlanych.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego za 2008 r. zdecydowana większość podmiotów gospodarczych w gminie Kleczew prowadziła działalność w sektorze handlu hurtowego i detalicznego oraz naprawy pojazdów (198), a także budownictwa (71). Najmniejsza ilość podmiotów zarejestrowanych było w sekcjach dotyczących górnictwa (1) oraz energii elektrycznej, gazu i wody (1). Podobnie sytuacja przedstawia się w latach 2006 – 2007.

Tabela. Podmioty gospodarki narodowej na terenie Gminy Kleczew zarejestrowane w rejestrze regon wg sekcji PKD w latach 2006 -2008

Podmioty gospodarki narodowej w Gminie Kleczew			
Lata	2006	2007	2008
Ogółem	495	512	547
Sekcja A: Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	23	26	22
Sekcja C: Górnictwo	1	1	1
Sekcja D: Przetwórstwo przemysłowe	39	37	38
Sekcja E: Energia elektryczna, gaz i woda	-	1	1
Sekcja F: Budownictwo	57	59	71
Sekcja G: Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów	181	181	198
Sekcja H: Hotele i restauracje	8	9	11
Sekcja I: Transport, gospodarka magazynowa i łączność	37	34	36
Sekcja J: Pośrednictwo finansowe	18	15	14
Sekcja K: Obsługa nieruchomości	37	50	52
Sekcja L: Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	8	8	8
Sekcja M: Edukacja	22	25	26
Sekcja N: Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	19	19	19
Sekcja O: Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna	45	47	50

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS - dane za lata 2006 – 2008

1.2.3 Główni pracodawcy oraz struktura zatrudnienia w poszczególnych branżach

Wizerunek gospodarczy gminy Kleczew tworzy duży zakład przemysłowy – Kopalnia Węgla Brunatnego „Konin” S.A. w Kleczewie. W KWB zatrudnionych jest ok. 600 mieszkańców gminy Kleczew.

Tabela. Wybrane podmioty gospodarcze funkcjonujące w gminie Kleczew

Podmiot gospodarczy	Adres
Kopalnia Węgla Brunatnego "Konin" w Kleczewie S.A	Os. 600-lecia 9, Kleczew
ZAKŁAD BETONIARSKI M. Kaluba, J. Ruszkowski Spółka Jawna	ul. Poznańska 41, 62-540 Kleczew
PPHU „WĘGLO BUD” W. Zawrocka, B. Zawrocki, P. Zawrocki Spółka Jawna	ul. Kościelna 6, 62-541 Budziszew Kościelny
„TANK – ROM” KAŻMIEROWSCY Spółka Jawna	Roztoka 12, 62-540 Kleczew
ZAKŁAD BETONIARSKI Robert Kopiecki	ul. Rutki 6, 62-540 Kleczew
ZAKŁAD REMONTOWO – BUDOWLANE „DANBUD” Bąkowski Tadeusz	ul. Leśna 61, 62-540 Kleczew
CIASTKARNIA SKLEP „ROMA” Janicki Roman	Pl. Wolności 8, 62-540 Kleczew
HURT – DETAL ART. SPOŻYWCZO – PRZEMYSŁOWE Białecki Karol	ul. Szkolna 13, 62-541 Budziszew Kościelny
„ROLPLAN” S.C. Wasik Michał	ul. Leśna, 62-540 Kleczew
PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWE „AGROPARTNER” Kościelski Paweł, Osada Roman	ul. Rutki 1, 62-540 Kleczew
PPHU „VIWA MEBEL” Przespolewski Piotr	ul. Kleczewska 23, 62-541 Budziszew Kościelny
ZAKŁAD HANDLOWO – USŁUGOWY STOLARSTWO MEBLOWE Fabisiak Jan	ul. Szkolna 29, 62-540 Kleczew
PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWO – USŁUGOWE „DANPASZ” Kubacki Andrzej	ul. Szkolna 17, 62-540 Kleczew
GOIŃSKI JAN	ul. 50-lecia kopalni Konin 15, 62-540 Kleczew
GRUSZCZYŃSKI KRZYSZTOF	Al. 600-lecia, 62-540 Kleczew
„WOJMAR” Pęczak Wojciech	ul. Rzemieśnicza 4, 62-540 Kleczew
„STALVET” S.C. PRZYCHODNIA DLA ZWIERZĄT P. Matyba, Z. Klauze	ul. Toruńska 36, 62-540 Kleczew
SKLEP „MALINA” Szymańska Zofia	Złotków, 62-540 Kleczew
NATYWO IRENEUSZ (budownictwo)	ul. Kleczewska 17, 62-541 Budziszew Kościelny
SZCZEPAŃSKI STANISŁAW	ul. Topolowa 7, 62-541 Budziszew Kościelny
SKLEP SPOŻYWCZO – PRZEMYSŁOWY „LEWIATAN” Młodziński Szymon	ul. Okrzei 1, 62-540 Kleczew
AUTO – LAKIERNIA PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWO – USŁUGOWE Depiński Stanisław	Al. 600-lecia 32, 62-540 Kleczew
NZOZ PORADNIA LEKARSKA „KLECZEW” Piłc Krystyna	ul. Strażacka 1, 62-540 Kleczew

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UGiM Kleczew

Brak jest szczegółowych danych dotyczących struktury zatrudnienia w poszczególnych branżach gospodarki. Według danych szacunkowych Urzędu Gminy i Miasta Kleczew największa liczba osób z obszaru gminy Kleczew jest zatrudniona w sektorze usług rynkowych (produkcja, usługi, handel), a także w przemyśle i rolnictwie.

Duże zatrudnienie obejmuje sektor usług nierynkowych, gdzie pracodawcami są przede wszystkim instytucje użyteczności publicznej, finansowane ze środków publicznych (Urząd Gminy i Miasta wraz z podległymi jednostkami, zakłady, szkoły itd.).

Szacunkowa struktura zatrudnienia w podziale na poszczególne sektory gospodarki (na tle ludności w wieku produkcyjnym – 6 179):

- rolnictwo: 17%
- przemysł: 26%
- usługi rynkowe: 39%
- usługi nierynkowe: 9%
- osoby bezrobotne: 9%.

1.2.4 Kierunki rozwoju gospodarki gminy, w tym ułatwione efektami rewitalizacji jego zdegradowanych obszarów

Istniejący potencjał gospodarczy gminy, naturalne predyspozycje do rozwoju, uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne oczekiwania mieszkańców oraz działania rewitalizacyjne na obszarach pokopalnianych pozwoliły na wskazanie kierunków rozwoju gospodarki gminy do których zaliczyć należy:

- rozwój sektora usług, zarówno publicznych jak i komercyjnych;
- rozwój turystyki i rekreacji;
- tworzenie warunków dla rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości.

Tereny zdegradowane i rekultywowane, na których zaniechano prowadzenia działalności związanej z górnictwem odkrywkowym, ze względu na ich dotychczasowe użytkowanie charakteryzują się dużym zróżnicowaniem geomorfologicznym. W zależności od przyjętego kierunku rekultywacji (leśna, rolnicza, wodna, turystyczna), mogą być predysponowane do dalszego rozwoju funkcji wypoczynkowo-rekreacyjnej, realizowanej w oparciu o powstające zasoby sztucznych zbiorników wodnych oraz bliskości dużego kompleksu leśnego (Puszczy Bieniszewskiej). W celu poprawnego realizowania tej funkcji

należy zadbać o prawidłowe kształtowanie zabudowy rekreacyjnej. W ramach rewitalizacji planuje się powstanie wielu obiektów rekreacyjnych.

Działania rewitalizacyjne będą generatorem atrakcyjnego wypoczynku dla turystów, jak i ludności stałej gminy i województwa. Istotne będzie także utworzenie w centrum informacji turystyczno-rekreacyjnej, pozwalającego sterować ruchem turystycznym i oferującym szeroki asortyment usług i towarów związanych z funkcjami turystycznymi i rekreacyjnymi (oprócz typowej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej).

Rewitalizacja obszarów poprzemysłowych gminy Kleczew przyczyni się do rozwoju sektora małych i średnich firm świadczących usługi turystyczne, okołoturystyczne, gastronomiczne, hotelarskie czy sportowe.

1.2.5 Identyfikacja problemów w sferze gospodarki oraz opis działań, które przyczynią się do ich rozwiązania bądź ograniczenia

Identyfikacja problemów – gospodarka
▪ Silne uzależnienie gospodarki gminy od jednego sektora - górnictwa, ▪ Wysoki poziom zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego w związku z działalnością górniczą, ▪ Słabo rozwinięty sektor usług rekreacyjnych i turystycznych, ▪ Zbyt mała integracja producentów rolnych.

Działania, które przyczynią się do rozwiązania i/lub ograniczenia w/w problemów:

- Wykorzystanie środków z funduszy zewnętrznych (przede wszystkim unijnych) na branżę istotne z punktu widzenia rozwoju gospodarki gminy i obszarów rewitalizacji – tj. turystyki oraz rekreacji.
- Pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych.
- Podjęcie współpracy między podmiotami publicznymi i prywatnymi, m.in. na zasadach partnerstwa publiczno-prywatnego (Gmina Kleczew, Kopalnia Węgla Brunatnego „Konin” w Kleczewie S.A., inni prywatni inwestorzy) – w celu realizacji wielu zamierzeń inwestycyjnych, głównie związanych z rewitalizacją obszaru poprzemysłowego, co pozwoli nadać zdegradowanemu obszarowi nowe funkcje (turystyczne, rekreacyjne, sportowe oraz kulturalne) i przyczyni się do rozwoju gospodarki lokalnej.

- Tworzenie sprzyjających warunków rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw przez władze gminy, poprzez ulgi podatkowe oraz ułatwienia dla nowo powstałych podmiotów gospodarczych.
- Rewitalizacja zdegradowanego obszaru pokopalnianego spowoduje poprawę stanu środowiska przyrodniczego.
- Prowadzenie gospodarki finansowej, która pozwoli na wzrost dochodów.

1.2.6 Analiza możliwości budżetowych dotyczących realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych

Budżet jest rocznym planem finansowym dochodów i wydatków oraz przychodów i wydatków jednostki samorządu terytorialnego, przychodów i wydatków zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych itp. Jest uchwalany w formie uchwały budżetowej. Konstrukcja treści budżetu jest wyznaczona przez zespół zasad budżetowych, wśród których najważniejsze znaczenie mają zasady: jedności, jawności, uprzedniości, równowagi, szczegółowości. Możliwości rozwoju gminy limitują dochody budżetowe.

Gmina Kleczew w 2008 roku osiągnęło dochody równe **43 906 849,13 zł**, natomiast wydatki były równe **41 024 688,40 zł**. W 2008 r. dochody na 1 mieszkańca wyniosły w gminie **4 483,49 zł**, natomiast wydatki **4 189,18 zł**.

Rok 2008 w gminie Kleczew zakończył się dodatnim wynikiem finansowym: **+ 2 882 160,73 zł**.

W województwie wielkopolskim w 2008 r. dochody budżetu województwa były równe **9 570 628 410,75 zł**, natomiast wydatki **9 621 274 624,59 zł**. Dochody na 1 mieszkańca wyniosły **2 822,15 zł**, natomiast wydatki **2 837,08 zł**. Rok 2008 w województwie wielkopolskim w przeciwieństwie do gminy Kleczew zakończył się ujemnym wynikiem finansowym.

Tabela. Dochody Gminy Kleczew w latach 2006 – 2008

Wyszczególnienie	Dochody (w zł)		
	2006 r.	2007 r.	2008 r.
<u>Dochody majątkowe</u>	-	125 812,90	1 424 290,21
<u>Dochody własne:</u>	26 305 234,09	26 426 705,71	32 105 881,61
- Podatek od nieruchomości	14 965 712,44	15 323 728,94	16 276 506,49
- Podatek rolny	260 595,85	322 057,79	333 618,77
- Podatek leśny	-	-	1 117,00
- Podatek od środków transportowych	514 366,13	674 746,22	637 360,14
- Wpływy z innych lokalnych opłat	-	3 083,56	8 433,28
- Wpływy z opłaty skarbowej	33 694,73	21 357,24	35 510,18
- Podatek od czynności cywilnoprawnych	120 661,59	201 415,82	405 695,71
- Dochody z majątku	632 508,08	197 340,26	961 723,32
- Dochody z majątku – dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych JST	-	72 777,36	55 445,11
- Wpływy z usług	213 214,89	222 158,51	294 125,55
- Dochody podatkowe	15 891 595,93	16 559 926,46	17 683 420,30
Udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa – ogólnie:	3 149 322,92	4 036 537,08	4 148 413,61
- udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób fizycznych	2 723 814,00	3 335 267,00	3 837 209,00
- udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób prawnych	425 508,92	701 270,08	311 204,61
- pozostałe dochody – środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł ogółem	47 600,00	1 250,00	392 912,00
- pozostałe dochody - środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł - inwestycyjne	47 600,00	1 250,00	392 912,00
- Środki z budżetu Unii Europejskiej	-	-	392 912,00
<u>Subwencje:</u>	6 795 152,00	7 177 314,00	7 639 815,00
- subwencja oświatowa	6 733 050,00	7 044 044,00	7 547 751,00
- uzupełnienie subwencji ogólnej dla JST	-	55 905,00	-
- część równoważąca subwencji ogólnej	62 102,00	77 365,00	92 064,00
<u>Dotacje celowe z budżetu państwa:</u>	3 527 841,88	3 762 153,19	4 040 552,52
- dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej	3 082 625,98	3 187 760,52	3 485 101,50
- dotacje celowe z budżetu państwa na zadania własne	445 215,90	574 392,67	555 451,02
- dotacje otrzymane z funduszy celowych	26 000,00	-	120 600,00

Dochody gminy ogółem	36 701 827,97	37 367 422,90	43 906 849,13
-----------------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS, lata 2006 – 2008

Z powyższego zestawienia wynika, iż największe dochody w latach 2006 - 2008 gmina Kleczew uzyskiwała z następujących źródeł:

- podatek od nieruchomości;
- dochody podatkowe;
- subwencje.

Tabela. Wydatki budżetowe gminy Kleczew w latach 2006 – 2008

Wyszczególnienie	Wydatki (w zł)		
	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Dotacje ogółem	1 426 918,00	1 572 659,43	1 815 170,90
Dotacje dla zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych i funduszy celowych	59 318,00	57 764,00	48 663,00
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	4 202 944,76	4 193 221,37	4 395 741,17
Wydatki bieżące ogółem	-	-	28 679 080,93
Wydatki bieżące na wynagrodzenia	-	-	10 672 341,02
Wydatki bieżące na pochodne od wynagrodzeń	-	-	1 946 706,58
Wydatki bieżące na zakup materiałów i usług	-	-	5 656 463,31
Wydatki bieżące jednostek budżetowych ogółem	15 883 464,02	17 791 005,37	19 559 273,95
Wydatki bieżące jednostek budżetowych na wynagrodzenia	8 358 378,50	9 235 716,94	-
Wydatki bieżące jednostek budżetowych pochodne od wynagrodzeń	-	1 881 482,57	-
Wydatki bieżące jednostek budżetowych na zakup materiałów i usług	5 022 063,73	5 677 833,83	-
Obsługa długu publicznego	-	42 301,68	65 652,79
Wydatki majątkowe ogółem	13 583 162,30	10 981 451,12	12 345 607,47
Wydatki majątkowe inwestycyjne	13 583 162,30	10 981 451,12	12 345 607,47
Pozostałe wydatki	2 546 619,98	3 324 971,44	-
Wydatki z budżet gminy ogółem	37 643 109,06	37 863 308,73	41 024 688,40

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS, lata 2006 – 2008

**Tabela. Poziom wydatków budżetowych według obszarów działania w Gminie
Kleczew w latach 2006 – 2008**

Obszar działania	Rodzaj wydatku	Wydatki (w zł)		
		2006 r.	2007 r.	2008 r.
Rolnictwo i łowiectwo	ogółem	95 131,62	189 542,35	446 763,77
	majątkowe inwestycyjne	-	26 230,00	150 000,00
Transport i łączność	ogółem	2 389 741,85	2 985 379,58	2 789 771,51
	majątkowe inwestycyjne	1 950 358,09	2 512 612,47	2 237 569,18
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	ogółem	3 222 548,94	5 831 069,29	5 162 137,55
	majątkowe inwestycyjne	2 193 155,23	4 603 075,59	3 895 383,98
Gospodarka mieszkaniowa	ogółem	323 185,97	494 341,25	416 156,68
	majątkowe inwestycyjne	212 304,36	328 917,00	195 215,30
Oświata i wychowanie	ogółem	17 370 206,31	11 581 280,75	11 865 804,09
	majątkowe inwestycyjne	7 787 942,24	927 834,93	99 999,17
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	ogółem	2 054 241,11	3 248 857,21	6 423 161,80
	majątkowe inwestycyjne	740 952,65	1 989 639,96	4 922 002,68
Ochrona zdrowia	ogółem	124 932,75	129 239,05	140 980,79
	majątkowe inwestycyjne	-	-	-
Pomoc społeczna i polityka społeczna	ogółem	4 094 253,99	4 144 857,42	4 328 280,23
	majątkowe inwestycyjne	4 514,00	3 829,00	4 500,00
Kultura fizyczna i sport	ogółem	718 747,27	895 628,23	1 122 201,14
	majątkowe inwestycyjne	13 420,00	79 359,60	125 600,00
Administracja publiczna	ogółem	3 417 637,47	3 598 701,75	4 276 560,88
	majątkowe inwestycyjne	50 000,00	9 977,00	355 941,48
Turystyka	ogółem	-	470 045,40	387 391,01
	majątkowe inwestycyjne	-	-	-
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	ogółem	-	540 957,71	457 578,17
	majątkowe inwestycyjne	-	149 987,81	86 000,00
Wydatki z budżetu	ogółem	37 643 109,06	37 863 308,73	41 024 688,40
	majątkowe inwestycyjne	13 583 162,30	10 981 451,12	12 345 607,47

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS, lata 2006 – 2008

Wśród wydatków gminy Kleczew w latach 2006 – 2008 dominowały następujące obszary:

- oświata i wychowanie;
- pomoc społeczna i polityka społeczna;
- gospodarka komunalna i ochrona środowiska;
- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.

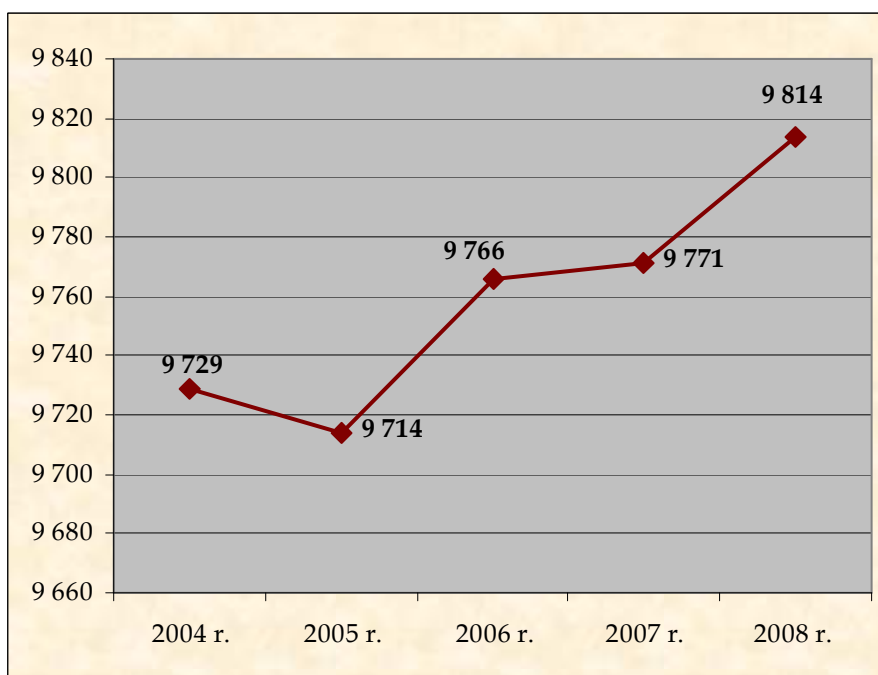
1. 3. Sfera społeczna

1.3.1 Struktura demograficzna i społeczna mieszkańców gminy

Obszar gminy Kleczew zamieszkuje 9 814 osób (stan na 31.12.2008 r.). Ludność gminy stanowi około 0,3% mieszkańców województwa wielkopolskiego (3 397 617 osób w 2008 r.) i blisko 7,8% mieszkańców powiatu konińskiego (125 405 osób w 2008 r.).

Średnia gęstość zaludnienia w gminie Kleczew wynosi 89 osób/km². Gęstość zaludnienia w gminie jest niższa od średniej krajowej (122 osoby/km² na koniec 2008 r.), oraz od średniej dla województwa wielkopolskiego (114 osób/km²), natomiast wyższa od średniej dla powiatu konińskiego (79 osób/km²).

Liczba mieszkańców Gminy Kleczew w latach 2004 – 2008

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS, dane za lata 2004 – 2008

Z powyższego wykresu wynika, iż w ostatnich latach liczba osób zamieszkujących gminę Kleczew zwiększa się.

Charakterystykę ludności według grup wiekowych na omawianym obszarze ukazuje poniższe zestawienie:

Tabela. Liczba osób w Gminie Kleczew według grup wiekowych w 2008 r.

Lp.	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60-64	65 i więcej
Kobiety	264	261	356	448	416	357	731	706	603	230	660
Mężczyźni	264	293	351	397	398	376	738	704	625	194	442
Ogółem	528	554	707	845	814	733	1 469	1 410	1 228	424	1 102

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS – 2008 r.

Analiza przedziałów wiekowych ludności gminy pozwala na stwierdzenie, iż najliczniej reprezentowaną grupę stanowią osoby w wieku 30-39 lat – 1 469 osób. Następne w kolejności (wg liczebności przedziału wiekowego) są grupy wiekowe: 40-49 lat (1 410 osób) oraz 50 - 59 lat (1 228 osób).

Liczebność grupy najstarszej (+65 lat) wynosiła w roku 2008 – 1 102 osoby. W ujęciu procentowym osoby w wieku powyżej 65 lat stanowią około 11,2% ogólnej liczby mieszkańców gminy Kleczew. Liczba osób młodych w przedziale wiekowym od 0-19 (2 634 osoby) wynosi blisko 27% ogólnej ludności gminy.

Liczba kobiet zamieszkujących gminę Kleczew jest nieco wyższa niż liczba mężczyzn. Według danych GUS w 2008 r. gminę zamieszkiwało 5 032 kobiety (51,3% ogółu mieszkańców) oraz 4 782 mężczyzn – tj. 48,7 % mieszkańców gminy.

Według danych GUS z 2008 r. podział ludności gminy według grup ekonomicznych przedstawiał się następująco:

- 23,5 % ludności w wieku przedprodukcyjnym;
- 63,0 % w wieku produkcyjnym;
- 13,5 % w wieku poprodukcyjnym.

Procentowe ujęcie liczby ludności według grup ekonomicznych w województwie wielkopolskim przedstawia się podobnie jak w gminie Kleczew i wyniosło w 2008 r.:

- 20,3% ludności w wieku przedprodukcyjnym;
- 65,0% w wieku produkcyjnym;
- 14,7% w wieku poprodukcyjnym.

Tabela. Ludność Gminy Kleczew według grup ekonomicznych w latach 2006 – 2008

Płeć	Kobiety			Mężczyźni			Razem		
	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Ludność - wiek przedprodukcyjny	1 221	1 186	1 150	1 190	1 169	1 153	2 411	2 355	2 303
Ludność - wiek produkcyjny	2 936	2 952	2 992	3 131	3 159	3 187	6 067	6 111	6 179
Ludność - wiek poprodukcyjny	839	859	890	449	446	442	1 288	1 305	1 332
OGÓŁEM	4 996	4 997	5 032	4 770	4 774	4 782	9 766	9 771	9 814

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS, dane za lata 2006 – 2008

Jak wynika z powyższego zestawienia w latach 2006 - 2008 w gminie dominującą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym jest wyższa od liczby osób w wieku poprodukcyjnym.

W gminie Kleczew można również zaobserwować dodatni wskaźnik przyrostu naturalnego, który w 2008 r. wyniósł +47. Wskaźnik przyrostu naturalnego jest najkorzystniejszy od kilku lat. W województwie wielkopolskim przyrost naturalny wyniósł w 2008 r. +9 779 (40 925 urodzeń oraz 31 146 zgonów).

Tabela. Ruch naturalny w Gminie Kleczew w latach 2006 – 2008 r.

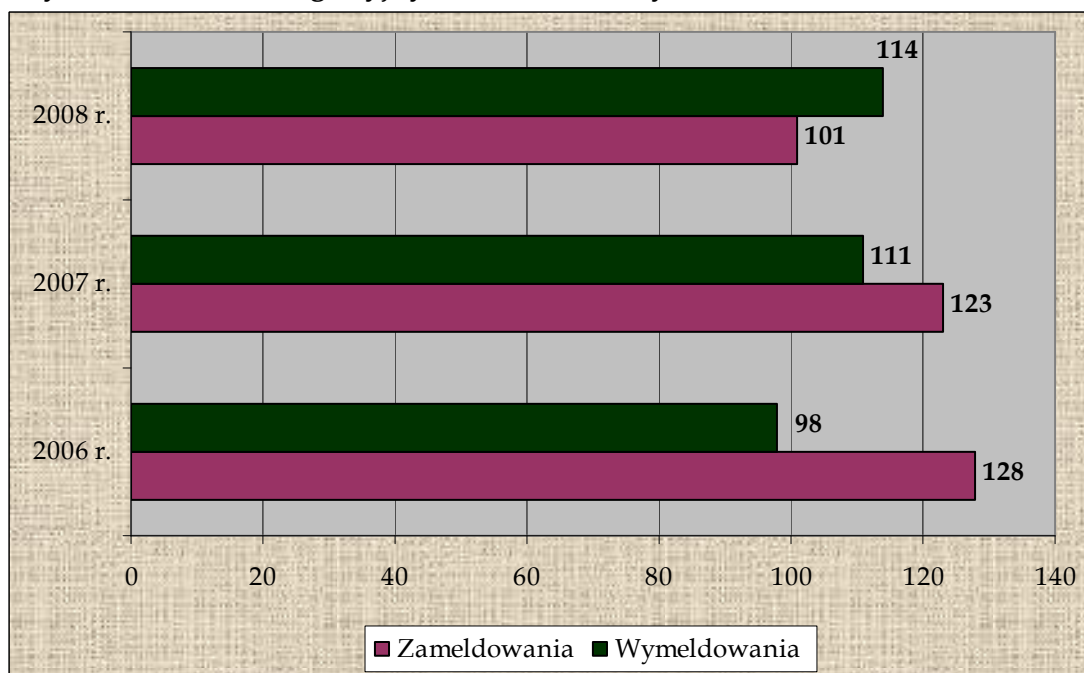
Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Urodzenia	98	111	125
Zgony	70	94	78
Przyrost naturalny	+28	+17	+47

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS dane za lata 2006 – 2008

W 2008 r. w gminie Kleczew zawarto 68 małżeństw. Było to więcej niż w roku 2007 (59) i 2006 (57) . W województwie wielkopolskim zawarto 24 656 małżeństw (dane za 2008 r.). Liczba małżeństw w gminie Kleczew stanowi 0,27% małżeństw zawartych w całym województwie.

Saldo migracyjne w gminie wyniosło -13 (2008 r.), natomiast w 2007 r. +12. Dane dotyczące salda migracyjnego wskazują na spadek liczby zameldowań. W tym samym okresie negatywnym zjawiskiem jest wzrost wymeldowań z gminy, których było 114 w 2008 roku, co stanowi o 3 wymeldowania więcej niż w 2007 roku.

Wykres. Wskaźnik migracyjny na terenie Gminy Kleczew w latach 2006 – 2008

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS, dane za lata 2006 – 2008

Tabela. Saldo migracji w Gminie Kleczew w latach 2005 – 2008

SALDO MIGRACJI				
	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Gmina Kleczew	- 27	+30	+12	-13

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS, dane za lata 2005 – 2008

Problem bezrobocia w gminie Kleczew

Liczba bezrobotnych w gminie Kleczew od kilku lat spada, ale bezrobocie jest nadal istotnym problemem.

Tendencje obrazujące sytuację na lokalnym rynku pracy w latach 2001 - 2008 przedstawiono poniżej.

Tabela. Bezrobocie w Gminie Kleczew w latach 2000 – 2008

Bezrobocie w Gminie Kleczew											
Wyszczególnienie			2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Liczba bezrobotnych ogółem			854	972	959	1006	1058	1067	849	734	444
Liczba bezrobotnych kobiet			508	563	529	556	605	610	530	492	276
Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku			186	205	181	207	218	114	530	72	107
Bezrobotni absolwenci			65	51	35	48	-	-	-	-	-
Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki			-	-	-	-	-	56	40	43	31
Bezrobotni według	wiek	15-17	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		18-24	359	382	375	362	372	336	254	211	137
		25-34	255	311	310	340	371	399	311	266	150
		35-44	163	183	171	192	196	195	155	144	78
		45-54	70	87	95	100	105	119	110	92	63
		55-59	7	7	7	11	14	17	17	17	12
		60 i więcej	0	2	1	1	0	1	2	4	4
	wykształcenie	wyższe	12	12	15	18	23	25	25	38	35
		policealne i średnie zawodowe	176	198	188	194	203	206	172	142	85
		LO	58	76	62	64	92	92	95	78	55
		zawodowe	311	349	351	368	364	354	255	219	137
		podstawowe	297	337	343	362	376	390	302	257	132

Program Rewitalizacji Zdegradowanych Obszarów Miejskich i Poprzemysłowych
Gminy Kleczew na lata 2009 – 2018

czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	51	63	41	54	43	58	60	41	70
	1-3	112	118	105	119	107	116	103	125	109
	3-6	118	130	110	125	167	183	116	106	77
	6-12	145	165	121	148	182	143	128	98	77
	12-24	187	209	233	182	200	199	141	111	46
	Powyżej 24	241	287	349	378	359	368	301	253	65

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koninie – Statystyki rynku pracy, <http://www.pup.konin.pl>

W 2008 r. na obszarze gminy Kleczew było 444 osób bezrobotnych. Pomimo, iż bezrobocie jest istotnym problemem społecznym to w porównaniu z 2007 r. liczba bezrobotnych spadła o 290 osób. W 2008 r. liczba bezrobotnych w gminie stanowiła 7,2% ludności gminy w wieku produkcyjnym.

Wśród grup wiekowych najwyższe bezrobocie dotyczyło osób w wieku od 25 – 34 tj. 150 bezrobotnych, natomiast najmniejszą liczbę bezrobotnych odnotowano w grupie wiekowej 60 i więcej lat – 4.

Analiza liczby osób bezrobotnych ze względu na poziom wykształcenia w gminie wskazuje iż, najmniejsze bezrobocie dotknęło osoby z wyższym wykształceniem (35 osób), natomiast największe osoby z wykształceniem zawodowym (137 osób).

Biorąc pod uwagę czas pozostawania bez pracy to najliczniejszą grupę stanowiły osoby nie podejmujące pracy od 1 – 3 miesięcy – 109 osób. Najmniej, 46 osób bez pracy pozostawało w okresie od 12 - 24 miesięcy.

Tabela. Aktualne bezrobocie w Gminie Kleczew – stan na sierpień 2009 r.

	Liczba bezrobotnych ogółem	Liczba bezrobotnych kobiet	Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku		Bezrobotni do 25 roku życia	Długotrwale bezrobotni	Bezrobotni powyżej 50 roku życia
			Ogółem	Kobiety			
Gmina Kleczew	512	319	107	47	161	237	48

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koninie – Statystyki rynku pracy, <http://www.pup.konin.pl>

Wykształcenie mieszkańców

Najaktualniejsze, dostępne dane dotyczące wykształcenia mieszkańców gminy Kleczew obejmują 2002 r.

Ludność mieszkańców gminy Kleczew według poziomu wykształcenia i płci – dane za 2002 r.			
Poziom wykształcenia	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Wyższe	335	120	215
Policealne	180	32	148
Średnie razem	1 544	644	900
Średnie ogólnokształcące	452	90	362
Średnie zawodowe	1 092	554	538
Zasadnicze zawodowe	2 030	1 335	695
Podstawowe ukończone	3 271	1539	1 732
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	436	154	282

Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002, GUS

Wśród mieszkańców gminy można zaobserwować niski poziom wykształcenia. Największą liczbę osób w gminie Kleczew stanowią osoby z wykształceniem podstawowym (3 271 osób), natomiast najmniej spośród mieszkańców gminy stanowią osoby z wykształceniem policealnym (180) oraz wyższym (335). Największa liczba kobiet w gminie posiada wykształcenie podstawowe (1 732), a najmniej kobiet posiada wykształcenie policealne

(148) oraz wyższe - 215. Wśród mężczyzn dominującą grupę stanowią ci z wykształceniem podstawowym (1 539), natomiast najmniejszą z wykształcenie policealnym – 32.

Bieda i pomoc społeczna

Wysokie bezrobocie i sfera ubóstwa rodzin wskazują na potrzebę rozwoju pomocy społecznej, zwiększenia jej efektywności i skuteczności. Sytuacja demograficzna i materialna mieszkańców gminy wymaga prowadzenia aktywnej prorodzinnej polityki społecznej, zwłaszcza że odnotować należy wzrost ubóstwa części mieszkańców, na które największy wpływ wywierają małe możliwości zatrudnienia.

W gminie Kleczew Ośrodek Pomocy Społecznej funkcjonuje od 1990 r. W ostatnich latach widoczne było znaczne poszerzenie działalności. Wyrażało się ono w bardziej celowym i ukierunkowanym wydatkowaniu środków finansowych, a także w dostosowywaniu różnych form pomocy do zmieniających się potrzeb mieszkańców gminy.

Szczegółnej ochrony wymagają: rodziny wielodzietne, osoby samotnie wychowujące dzieci, osoby niepełnosprawne oraz starsze.

Pomocy udzielano osobom i rodzinom głównie z powodu: ubóstwa, bezrobocia, potrzeby ochrony macierzyństwa, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, patologii w rodzinach. Pomoc świadczona była w formie pieniężnej, rzeczowej, w naturze i poprzez pracę socjalną z podopiecznymi.

Wykonywano zadania własne finansowane przez gminę i zlecone. Zadania zlecone objęły wypłatę zasiłków stałych wyrównawczych, rent socjalnych dla inwalidów od dzieciństwa, zasiłków stałych dla matek wychowujących dzieci niepełnosprawne, zasiłków okresowych z powodu ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności i długotrwałej choroby, gwarantowanych zasiłków okresowych oraz zasiłków z tytułu ochrony macierzyństwa.

W ramach zadań własnych gminy udzielano pomocy finansowej, rzeczowej i w naturze na zabezpieczenie takich potrzeb jak: posiłki (dożywianie dzieci w szkołach podstawowych, gimnazjach, w formie obiadów i śniadań, w mieście i na wsiach), odpłatność za wyżywienie w przedszkolach.

Z budżetu gminy na opiekę społeczną w roku 2007 wydano kwotę w wysokości 4 144 857,42 zł. Opieką Ośrodka Pomocy Społecznej objęte są dzieci i młodzież z rodzin ubogich i wielodzietnych uczęszczająca do szkół podstawowych i średnich. Dzięki tej formie pomocy wielu uczniów może otrzymywać codziennie bezpłatne posiłki w szkołach. Dożywianie dzieci w szkołach stanowi niezwykle ważny aspekt pomocy społecznej.

Część pomocy społecznej przybiera formę niepieniężną, dzieje się tak np. w przypadku alkoholizmu (charakter uzależnienia). Ze względu na charakter uzależnienia alkoholowego niektóre środki pomocy nie mogą mieć formy pieniężnej. Stosowana jest zatem różnego rodzaju pomoc w naturze. Z roku na rok poziom ubóstwa pogłębia się, wyrażany jest coraz większym zapotrzebowaniem na pomoc społeczną, dlatego też w budżetach na kolejne lata gmina umieszcza coraz większe kwoty przeznaczone na ten cel.

Dochodowość gospodarstw domowych

Brak jest danych na temat wysokości dochodów na terenie gminy Kleczew. Najnowsze dane dotyczące źródeł utrzymania gospodarstw domowych pochodzą z 2002 r. (Narodowy Spis Powszechny).

W 2007 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na terenie powiatu konińskiego, w skład którego wchodzi gmina Kleczew, wynosiło 2 693,75 zł. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie w relacji do średniej krajowej wyniosło 94,0%.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie dla całego obszaru województwa wielkopolskiego za rok 2007 wyniosło 2 610,82 zł.

Średni dochód gminy Kleczew na mieszkańca wyniósł w 2007 roku 3 810,28 PLN (z czego własny 2 694,68 PLN), a wydatki na 1 mieszkańca 3 860,85 PLN.

**Tabela. Główne źródła utrzymania gospodarstw domowych w gminie Kleczew
- (2002 r.)**

Źródło utrzymania	Ilość gospodarstw domowych
Praca najemna	
Poza rolnictwem w sektorze publicznym	1 009
Poza rolnictwem w sektorze prywatnym	268
W rolnictwie w sektorze publicznym	5
W rolnictwie w sektorze prywatnym	56
Praca na rachunek własny	
Poza rolnictwem	118
W swoim gospodarstwie rolnym	294
W rolnictwie poza swoim gospodarstwem rolnym	0
Źródła niezarobkowe	
Emerytura pracownicza, kombatancka i pochodne	489
Emerytura rolna	249
Renta z tytułu niezdolności do pracy	179
Renta socjalna	10
Renta rodzinna	109
Zasiłek dla bezrobotnych	47

Zasiłek pomocy społecznej	26
Inne niezarobkowe źródło	23
Inne dochody	
Dochody z własności	7
Dochody z najmu	0
Na utrzymaniu	
Na utrzymaniu	15

Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002, GUS

1.3.2 Charakterystyka oraz określenie grup społecznych wymagających wsparcia w ramach programu rewitalizacji

Efektem realizacji założeń Programu Rewitalizacji gminy Kleczew będzie wsparcie wszystkich osób zamieszkujących gminę czyli obszar oddziaływania wieloletniej działalności kopalni. Grupy społeczne wymagające największego wsparcia w ramach programu rewitalizacji to te, które zidentyfikowano w wyniku działalności ośrodka pomocy społecznej. Grupami społecznymi wymagającymi wsparcia są ponadto: środowiska dziecięce i młodzieżowe, przedsiębiorcy, ale także turyści odwiedzający gminę.

Najważniejszymi zidentyfikowanymi ogólnymi problemami społecznymi w gminie Kleczew są m.in.: ubożenie ludności, bezrobocie, problemy patologii społecznej, konieczność rozwoju, dostosowanej do potrzeb ludności lokalnej i nie tylko - infrastruktury sportowo – rekreacyjno - kulturalnej.

Jednym z wielu problemów społeczności lokalnej gminy Kleczew jest trudna sytuacja rodzin wielodzietnych i niepełnych. Rodziny wielodzietne i niepełne należą do grupy ludności, w której występuje ubóstwo, w większości z nich dochód przeliczony na jedną osobę wystarcza jedynie na to aby przeżyć. Niemal cały wysiłek nastawiony jest na zaspokojenie potrzeb podstawowych – kosztem potrzeb rozwojowych. Rodziny wielodzietne i niepełne aby zaspokoić swoje podstawowe potrzeby oraz potrzeby dzieci korzystają z różnej formy świadczeń pomocy społecznej.

Stan ubóstwa w wielu rodzinach często spowodowany jest bezrobociem jednego lub obojga rodziców, które spowodowane jest niskim poziomem wykształcenia, zakresem i poziomem kwalifikacji odbiegających od potrzeb rynku pracy, niską aktywnością zawodową i mobilnością. Skutki długotrwałego pozostawania bez pracy dotyczą zazwyczaj

wszystkich członków rodziny, nie wyłączając dzieci, gdyż często u nich pojawia się lub może pojawić efekt „dziedzicznego bezrobocia” oraz zupełna bezradność życiowa.

Podstawową grupą społeczną wymagającą szczególnego wsparcia w ramach rewitalizacji są osoby bezrobotne, ze szczególnym uwzględnieniem osób długotrwale pozostających bez pracy. Skutkiem powiększającego się bezrobocia i ubóstwa jest wzrost przestępczości, szczególnie wśród ludzi młodych. Wydaje się szczególnie konieczne zaproponowanie rozwiązań, pozwalających na aktywizację wskazanej grupy. W ramach rewitalizacji planuje się stworzyć warunki dla rozwoju młodzieży i kobiet, również poprzez organizację szkoleń w zrewitalizowanym budynku, który zostanie wykorzystany również dla potrzeb szkoleniowych.

W gminie Kleczew zauważa się narastanie problemów związanych z alkoholizmem i rosnącą liczbą osób uzależnionych. Zauważa się ścisły związek ubóstwa rodzin z nadużywaniem alkoholu, dlatego też należy przede wszystkim zająć się likwidacją przyczyn alkoholizmu takich jak bezrobocie i ubóstwo.

Grupą społeczną wymagającą wsparcia w ramach rewitalizacji są przedsiębiorcy. Istnieje duże zapotrzebowanie na poprawę poziomu wiedzy i informacji dotyczących „small biznesu” oraz tworzenie sprzyjających warunków ekonomiczno - gospodarczych, pobudzających i inicjujących powstawanie małych firm. Do warunków sprzyjających rozwojowi małych firm zaliczyć należy poprawę stanu infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, co przyczyni się do poprawy wizerunku gminy, jej promocji oraz wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej.

Dzieci i młodzież z terenu gminy korzystają z ograniczonej ilości obiektów rekreacyjnych i sportowych zlokalizowanych na terenie gminy. Na terenie gminy brak jest miejsc i obiektów realizujących funkcje rozrywkowe czy kulturalne. Braki w tej dziedzinie znacznie ograniczają rozwój ogólny wszystkich mieszkańców. W ramach programu rewitalizacji konieczne jest zatem rozszerzenie sposobów pomocy i podjęcie działań, które przyczynią się do poprawy warunków życia mieszkańców rewitalizowanego obszaru; szczególnie pobudzanie przedsiębiorczości mieszkańców, wzrost możliwości rozwoju w zakresie turystyki, kultury i sportu, poprawa warunków związanych z rekreacją, a także zwiększanie poczucia więzi społecznej.

1.3.3 Dostęp do infrastruktury społecznej oraz planowane projekty inwestycyjne i pozainwestycyjne mające na celu poprawę stanu w sferze społecznej

Administracja

Funkcje administracyjne w gminie Kleczew pełni Urząd Gminy i Miasta w Kleczewie, który stanowi aparat pomocniczy Burmistrza oraz Rady Miejskiej. Do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym.

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. Do zadań własnych gminy należą sprawy:

- 1) ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej,
- 2) gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- 3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz,
- 4) lokalnego transportu zbiorowego,
- 5) ochrony zdrowia,
- 6) pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
- 7) gminnego budownictwa mieszkaniowego,
- 8) edukacji publicznej,
- 9) kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- 10) kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
- 11) targowisk i hal targowych,
- 12) zieleni gminnej i zadrzewień,
- 13) cmentarzy gminnych,
- 14) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego,
- 15) utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
- 16) polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej,

17) wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej,

18) promocji gminy,

19) współpracy z organizacjami pozarządowymi,

20) współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Jednostki organizacyjne gminy Kleczew:

1. Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleczewie

2. Biuro Obsługi Szkolnictwa w Kleczewie

3. Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kleczewie.

Zakład budżetowy:

1. Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kleczewie.

Gminne instytucje kultury:

1. Miejsko- Gminny Ośrodek Kultury w Kleczewie

2. Miejsko- Gminna Biblioteka Publiczna w Kleczewie.

Infrastruktura edukacyjna

Infrastruktura edukacyjna w gminie Kleczew jest rozwinięta w stopniu wystarczającym dla mieszkańców Gminy i Miasta Kleczew. W gminie funkcjonują przedszkola, szkoły na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym. Młodzież kontynuuje naukę w szkołach średnich oraz na uczelniach wyższych, przede wszystkim w Koninie oraz w Poznaniu.

Na terenie Gminy i Miasta Kleczew działa Biuro Obsługi Szkolnictwa, którego celem jako organu prowadzącego szkoły jest obsługa i nadzór nad ich działalnością w zakresie spraw finansowych, organizacyjnych i administracyjnych:

- zespołów szkolno-przedszkolnych,
- gminnych szkół podstawowych,
- gminnych gimnazjów.

Do zadań Biura należy w szczególności:

- 1) zaopatrzenie i sprawy administracyjno-gospodarcze,

- 2) bieżące remonty lokalu,
- 3) obsługę finansowo-księgową i rachunkową,
- 4) organizowanie wypłat wynagrodzeń: ewidencjonowanie danych o zatrudnieniu i wynagrodzeniach pracowników obsługiwanych placówek,
- 5) prace statystyczne dotyczące gminnej oświaty,
- 6) sporządzanie wymaganych sprawozdań,
- 7) opracowywanie projektów planów finansowych obsługiwanych jednostek,
- 8) tworzenie warunków do przestrzegania dyscypliny finansowej i budżetowej w obsługiwanych jednostkach,
- 9) tworzenie warunków wzajemnej współpracy obsługiwanych jednostek i koordynacja pracy ich dyrektorów,
- 10) opiniowanie arkuszy organizacyjnych szkół i przedszkoli przed przedłożeniem do zatwierdzenia,
- 11) współdziałanie z właściwymi komisjami Rady Miejskiej,
- 12) wykonywanie innych zadań zleconych przez Burmistrza.

Tabela. Placówki edukacyjne funkcjonujące na obszarze Gminy Kleczew

Lp.	Szkoła
1.	Szkoła Podstawowa im. Juliana Tuwima w Złotkowie
2.	Szkoła Podstawowa im. Józefa Józwiaka w Kozięglówach
3.	Szkoła Podstawowa im. Stanisława Staszica Sławoszewku
4.	Zespół Szkolno – Przedszkolny w Budziszławie Kościelnym: - Szkoła Podstawowa im. Arkadego Fiedlera w Budziszławiu Kościelnym - Przedszkole
5.	Zespół Szkolno – Przedszkolny w Kleczewie: - Szkoła Podstawowa im. Wandy Chotmoskiej w Kleczewie - Przedszkole
6.	Gimnazjum im. Noblistów Polskich w Kleczewie
7.	Gimnazjum w Budziszławiu Kościelnym
8.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kleczewie

Szkoły działające w gminie Kleczew:

1. Powstanie **Szkoły Podstawowej im. Juliana Tuwima w Złotkowie** przypisuje się czasom uwłaszczenia włościan przez rządy carskie, czyli około 1823-1864. Szkoła była wielokrotnie niszczona i dopiero po uzyskaniu wolności w 1945 roku uruchomiono szkołę w nowym budynku. Rok 1993 przyniósł możliwość rozbudowy szkoły dzięki dofinansowaniu z budżetu Gminy i Miasta Kleczew. W roku 1997 otwarto nową salę gimnastyczną.

Obecnie (2008/2009) szkoła liczy 73 uczniów w wieku 6-13 lat i zatrudnia 10 nauczycieli i dyrektora. Kadra jest wysoko wykwalifikowana.

Szkoła organizuje gimnastykę korekcyjną oraz zajęcia wyrównawcze dla uczniów. W szkole działają koła zainteresowań: matematyczne, polonistyczne, artystyczne, dodatkowa nauka języków obcych, zajęcia logopedyczne, terapie pedagogiczne, zajęcia sportowe.

2. Budynek **Szkoły Podstawowej im. Józefa Józwiaka w Koziegłowach** powstał w 1929 roku, a w 1999 oddano do użytku nowe pomieszczenia. Obecnie w szkole znajduje się 7 sal lekcyjnych, pracownia komputerowa z podłączeniem do Internetu, biblioteka, świetlica środowiskowa i sala gimnastyczna. Przy szkole znajdują się dwa boiska szkolne oraz plac zabaw dla dzieci.

3. Zajęcia szkolne w **Szkole Podstawowej im. Stanisława Staszica w Sławoszewku** rozpoczęły się w listopadzie 1945 roku w pałacu dworskim byłego majątku ziemskiego. W roku szkolnym 1960/61 utworzono pełną (7-klasową) szkołę podstawową. 1 września 1968 roku nastąpiła uroczysta inauguracja roku szkolnego w nowym budynku. Decyzją Rady Miejskiej w Kleczewie w 2001 roku rozpoczęła się rozbudowa i modernizacja obiektu. Szkoła została nie tylko rozbudowana i zmodernizowana, ale także wyposażona w nowy sprzęt szkolny, meble, komputery itd. Teren przyszkolny został uporządkowany, wyłożony kostką brukową i ogrodzony. 1 września 2003 r. uczniowie rozpoczęli naukę w nowoczesnym obiekcie szkolnym.

4. **Zespół Szkolno - Przedszkolny w Budziszławiu Kościelnym.** W starych kronikach zapisano, że szkoła i biblioteka istniały w Budziszławiu Kościelnym już od 1601 roku. Zostały one jednak zlikwidowane w okresie zaborów. Dopiero po wojnie rosyjsko-japońskiej i rewolucji w 1905 roku władze zaborcze wyraziły zgodę na założenie szkoły w Budziszławiu Kościelnym. Nowa placówka oświatowa mieściła się w domu parafialnym, tzw. Organistówce. Ze względu na wciąż zwiększającą się liczbę dzieci budowa obszerniejszego budynku szkolnego stała się koniecznością. Rada Miejska podjęła uchwałę o budowie szkoły

w Budziszławiu Kościelnym. Budowę szkoły rozpoczęto w 1924 roku, a w 1925 nauka odbywała się już w nowym budynku, w którym mieściło się 5 dużych izb lekcyjnych, kancelaria i pokój pomocy naukowych. W 1928 roku wybudowano dom nauczyciela składający się z dwóch mieszkań na parterze dla rodzin i trzech pokoi na piętrze dla osób samotnych. Przedszkole w Budziszławiu Kościelnym otwarto 8 października 1973 roku. Umieszczono je w budynku po byłej Gromadzkiej Radzie Narodowej. W latach 1979-1986 przeprowadzono gruntowny remont budynku szkolnego i znacznie go rozbudowano. Powstała sala gimnastyczna wraz z boiskiem sportowym oraz świetlica szkolna z niewielkim zapleczem kuchennym. Zainstalowano centralne ogrzewanie, doprowadzono bieżącą wodę. W okresie przebudowy zajęcia szkolne prowadzono w budynku po Gromadzkiej Radzie Narodowej oraz w dawnym dworcu w Budziszławiu Górnym. Od początku 1996 roku szkoła podlega samorządowi gminnemu. Organem prowadzącym jest Burmistrz Gminy i Miasta Kleczew. W 1997 roku zlikwidowane zostały szkolne punkty filialne w Nieborzynie i Woli Spławieckiej, a tamtejsze dzieci skierowano do przedszkola i szkoły macierzystej. Szkoła posiada własną salę gimnastyczną, salę komputerową i bibliotekę.

5. Zespół Szkolno – Przedszkolny w Kleczewie. Budowę szkoły ukończono w 1925 roku. Po II wojnie światowej, w czerwcu 1945 roku przystąpiono do organizacji szkoły powszechnej. Od 1 września 1965 roku nauka odbywała się w dwóch budynkach: dawnego sądu i „starej szkoły”. W czerwcu 1965 roku rozdzielono dotychczasową „jedenastkę” na dwie odrębne szkoły: Liceum Ogólnokształcące i Szkołę Podstawową. Liceum pozostało w dawnym budynku, a podstawówka dostała budynek starej szkoły i przedszkola. Nowym obiektem kleczewskiej podstawówki został budynek na Osiedlu Górniczym przy ulicy św. Kingi, pobudowany w latach 1998-2001, o powierzchni 2500 m². Posiada on 11 izb lekcyjnych, kuchnię z zapleczem oraz stołówkę. Budynek posiada przestronne korytarze, awangardowy hall, wyposażenie klas, urządzone patio tworzące wizerunek szkoły na miarę XXI wieku.

6. **Gimnazjum im. Noblistów Polskich w Kleczewie** powstało w 1999 roku decyzją Rady Miejskiej w Kleczewie. Było to pierwsze gimnazjum w gminie Kleczew, powołane w związku z reformą oświaty w Polsce. W pierwszych dwóch latach funkcjonowania posiadało 3 miejsca nauki: w Kleczewie, Złotkowie i Budziszławiu Kościelnym. Obecnie gimnazjum mieści się tylko w budynku przy ulicy Warszawskiej 31. Uczniowie dowożeni są do placówki z terenu całej gminy (oprócz okolic Budziszławia Kościelnego). W budynku gimnazjum znajdują się między innymi dwie pracownie komputerowe, sala gimnastyczna, biblioteka z internetowym centrum, gabinet opieki medycznej, pomieszczenia biurowe administracji.

7. **Gimnazjum w Budziszławiu Kościelnym** jest małą, wiejską szkołą, która powstała w 2001 roku. Od czasu jej powstania bazą lokalową gimnazjum były mury szkoły podstawowej, w której znajdowało się sześć sal lekcyjnych. We wrześniu 2004 roku przeniesiono Gimnazjum do nowego gmachu.

8. **Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kleczewie**, prowadzony przez Powiat Koniński, jest placówką oświatową o ugruntowanej w środowisku pozycji dzięki wieloletniej działalności edukacyjnej i bogatej ofercie kształcenia dla młodzieży i dorosłych. Tradycja szkoły sięga 1948 roku, kiedy powstało Liceum Ogólnokształcące, noszące obecnie imię Adama Mickiewicza. Chlubą szkoły są osiągnięcia z biologii, historii, wiedzy o społeczeństwie oraz edukacji europejskiej poświadczone wysokimi miejscami w olimpiadach i konkursach przedmiotowych, co poświadcza 16 pozycja w rankingu szkół wielkopolskich w roku 2007 oraz 225 miejsce w rankingu "Rzeczpospolitej" za rok 2007. Szkoła prowadzi międzynarodową wymianę uczniów i nauczycieli z „Am Lindenberg” w Ilmenau oraz realizuje projekt edukacyjny w ramach programu europejskiego Comenius. Sukcesem edukacyjnym jest coroczny udział uczniów w międzynarodowych sesjach POLMUN (młodzieżowy model ONZ).

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kleczewie obejmuje:

- Liceum Ogólnokształcące im. A. Mickiewicza
- Liceum Profilowane
- Zasadniczą Szkołę Zawodową
- Technikum Uzupełniające
- Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych
- Studium Policealne
- Szkołę Policealną o kierunkach finanse i rachunkowość i informatyka.

Infrastruktura kulturalna

Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury (MGOK) w Kleczewie został utworzony w 1977 roku. Do zakresu działania MGOK należy: rozwijanie amatorskiego ruchu muzycznego i tanecznego, inspirowanie i kształtowanie postaw artystycznych i amatorskich twórców w dziedzinach będących w zainteresowaniu MGOK, organizacja imprez i uroczystości okolicznościowych z udziałem wykonawców zawodowych i amatorskich, organizacja i upowszechnianie różnych form aktywności kulturalnej mieszkańców gminy i miasta, organizowanie seansów filmowych w kinie „Zachęta”, organizacja wydawania i kolportaż Gazety Kleczewskiej. Do imprez cyklicznych MGOK można zaliczyć: WOŚP, Międzypowiatowy Przegląd Muzyczny Gitarzystów, Kiermasz Wielkanocny, Dni Kleczewa, Międzypowiatowy Przegląd Orkiestr Dętych, Noc Świętojańska, Lato z Domem Kultury, Dożynki Gminne, Święto Ziemniaka, Wielkopolski Konkurs na Monodram, Kiermasz Bożonarodzeniowy, Wieczór z kołędą.

Początki bibliotekarstwa publicznego w Kleczewie sięgają 1949r., kiedy utworzono Miejską Bibliotekę Publiczną w Kleczewie. Propagowanie czytelnictwa i oświaty było wówczas głównym powodem podjęcia decyzji o utworzeniu najpierw filii Biblioteki w Budziszławiu Kościelnym (1954r.), następnie punktów bibliotecznych w środowisku wiejskim. W 1957r. utworzono punkty w Słaboludzu, Genowefie, Bolesławowie, Cegielni i Jabłonce, w roku 1959 powołano je w Sławoszewie i Józwinie, w 1963r. w Dankowie, następnego roku w Roztoce i Wielkopolu, w 1965r. w Izabelinie, natomiast w Złotkowie w 1966r. W dniu 1971r. przekształcono Miejską Bibliotekę Publiczną w Kleczewie w Miejsko - Gromadzką Bibliotekę w Kleczewie. W październiku 1995 roku siedziba biblioteki została przeniesiona do odrestaurowanego dworku po przedwojennym Sądzie Grodzkim. Zmiana warunków lokalowych pozwoliła zaadaptować pomieszczenia w "nowej bibliotece" na oddzielne wypożyczalnie dla dorosłych i dzieci, swoje pomieszczenia dostały także czytelnia naukowa i czytelnia prasy. Księgozbiór Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Kleczewie liczy w chwili obecnej ponad 49 000 książek. W czytelni naukowej (podręcznej) można skorzystać z encyklopedii, atlasów, kronik, do dyspozycji czytelnika są również bibliografie książek i czasopism. Czytelnia prasy posiadała 19 tytułów dzienników, tygodników, miesięczników i innych czasopism. Biblioteka prowadzi także działalność popularyzatorską. Wspólnie ze szkołami podstawowymi prowadzone są wycieczki po Bibliotece, umożliwiające zapoznanie się najmłodszym czytelnikom z pracą w bibliotece, z

możliwościami i sposobami wypożyczania książek. Ponadto organizowane są wystawy, spotkania autorskie i wieczorki poezji.

Infrastruktura opieki zdrowotnej i pomocy społecznej

Na terenie Gminy i Miasta Kleczew funkcjonują następujące punkty opieki medycznej:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kleczewie Poradnia Lekarska s.c.;
- Zakład Medycyny Rodzinnej Włodzimierz Karpiński w Budziszławiu Kościelnym;
- Zespół Pielęgniarsko - Położniczy i Ginekologii ZDROWIE S.C. w Kleczewie;
- Poradnia Stomatologiczna ELMA-DENT S.C. w Kleczewie;
- Poradnia Stomatologiczna BADENT w Budziszławiu Kościelnym;
- Prywatna praktyka stomatologiczna - Adam Kapuściński w Kleczewie;
- NZOZ BMM Przychodnia ginekologiczna w Kleczewie.

Opieka społeczna w gminie jest sprawowana przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleczewie. Do podstawowych zadań Ośrodka należy w szczególności:

- Przyznawanie i wypłacanie świadczeń przewidzianych przepisami prawa.
- Praca socjalna.
- Analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia społeczne.
- Prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej.
- Realizacja nowych form pomocy i samopomocy społecznej.

W Nieborzynie prowadzone są Warsztaty Terapii Zajęciowej. Warsztat Terapii Zajęciowej realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędnych do możliwego niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku. Rehabilitacja uczestników prowadzona jest w grupach terapii zajęciowej tworzonych w oparciu o rodzaje niepełnosprawności i indywidualne programy rehabilitacji. W programie rehabilitacji społecznej Warsztat uwzględnia następujące formy: zespoły zainteresowań, zajęcia kulturalne, sportowe i turystyczne, wycieczki krajoznawcze, imprezy rozrywkowe, turnusy rehabilitacyjne, zespoły aktywności społecznej.

Na terenie Gminy i Miasta Kleczew działa również placówka wsparcia dziennego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci. Środowiskowe Ognisko Wychowawcze TPD jest niepubliczną placówką opiekuńczo-wychowawczą. ŚOW TPD w Kleczewie realizuje funkcje ogniska socjoterapeutycznego, podejmuje specjalistyczne działania opiekuńczo-wychowawcze na rzecz dzieci zagrożonych patologią społeczną. Podstawowym celem pracy realizowanej w placówce jest prowadzenie działalności środowiskowej na rzecz dziecka i rodziny. Zadania placówki realizowane są poprzez podejmowanie szczegółowych działań, takich jak:

- pomoc w pokonywaniu trudności w nauce i uzyskiwaniu promocji do wyższej klasy,
- wspieranie rozwoju dziecka oraz rozwijanie zainteresowań i uzdolnień,
- wdrażanie wychowanków do przestrzegania zasad współżycia społecznego,
- kształtowanie właściwego stosunku i motywacji do nauki i pracy,
- podnoszenie poziomu kultury osobistej wychowanków,
- eliminowanie zaburzeń zachowania, agresji, przemocy, wulgarności,
- współpraca z rodziną wychowanka, pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, dożywanie podopiecznych,
- organizowanie pomocy materialnej dla wychowanków placówki,
- animowanie środowiskowej działalności na rzecz dziecka i rodziny.

Planowane projekty inwestycyjne i pozainwestycyjne mające na celu poprawę stanu w sferze społecznej:

- Adaptacja budynku na cele społeczne oraz turystyczno – rekreacyjne, a także zagospodarowanie jego otoczenia wraz z rewitalizacją pobliskiego jeziora

W wyniku realizacji projektu – w odnowionym budynku dyspozytorni - powstanie Centrum Integracji Społecznej, które będzie wielowymiarowo aktywizować mieszkańców gminy. W budynku swoją siedzibę będzie miał Letni Ośrodek Towarzystwa Przyjaciół Dzieci – organizacja, która w znaczący sposób wspiera rozwój dzieci. W budynku powstanie ośrodek kolonijno – wychowawczy oraz Punkt Informacji Turystycznej – spowoduje to konieczność stworzenia kilku miejsc pracy.

- Organizacja szkoleń dla kobiet i młodzieży w nowopowstałym ośrodku na obszarze rewitalizacji nr 1

Szkolenia przyczynią się do zwiększenia kwalifikacji i umiejętności grup wśród których jest największa liczba osób bezrobotnych. Nabycie nowych umiejętności przyczyni się do poprawy sytuacji kobiet i młodzieży na rynku pracy oraz poprawy ich

sytuacji życiowej. Projekt w istotny sposób przyczyni się do rozwiązania problemów społecznych zidentyfikowanych na obszarze gminy.

- Rozwój funkcji rekreacyjno – sportowej na zdegradowanym obszarze pokopalnianym

W wyniku realizacji projektu powstanie kilka obiektów rekreacyjno – sportowych (m.in. pole golfowe czy tor motocrossowy). Konieczna będzie ich obsługa poprzez zatrudnienie kilku, a może kilkunastu osób. Ponadto, utworzenie centrum rekreacyjno – sportowego spowoduje, że w jego otoczeniu będą działać podmioty świadczące inne usługi o charakterze turystycznym czy gastronomicznym. Działania te spowodują rozwój sektora związanego z turystyką i rekreacją, powstanie nowych miejsc pracy, a konsekwencji istotnie ograniczą negatywne zjawiska w sferze społecznej.

Pozostałe projekty związane rewitalizacją zdegradowanych obszarów gminy Kleczew to:

- Rekultywacja jeziora w Kleczewie oraz zagospodarowanie jego otoczenia
- „Zielone Płuca” Kleczewa – powstanie parku rekreacyjno – krajobrazowego
- Rewitalizacja obszarów poprzemysłowych poprzez stworzenie zbiornika wodnego o funkcjach rekreacyjnych i turystycznych.

Efekty wszystkich projektów rewitalizacyjnych w gminie Kleczew przyczynią się do:

- poprawy sytuacji społecznej i gospodarczej w gminie i na obszarach rewitalizacji
- rozwoju turystyki i rekreacji
- rozwoju przedsiębiorczości i zwiększenia liczby miejsc pracy
- rozwoju zasobów ludzkich
- przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i ograniczenia patologii społecznych
- aktywizacji mieszkańców gminy, a szczególnie środowisk dziecięcych i młodzieżowych.

1.3.4 Stan, struktura i działalność organizacji pozarządowych

Mieszkańcy gminy Kleczew wykazuje dużą aktywność społeczną. W gminie działają organizacje społeczne, kulturalne i sportowe. Świadczy to o dużej świadomości wśród mieszkańców. Władze gminy dostrzegając potencjał i możliwości organizacji pozarządowych, dążą do zacieśnienia trwającej od kilku lat współpracy.

Na obszarze gminy Kleczew działalność prowadzą następujące organizacje społeczne:

 Towarzystwo Promocji i Rozwoju Ziemi Kleczewskiej

Towarzystwo Promocji i Rozwoju Ziemi Kleczewskiej jest organizacją pozarządową powstałą w 1999 r. Działalność Towarzystwa skierowana jest w szczególności na rzecz ogółu społeczeństwa gminy i miasta Kleczew i jest wyłączną jego statutową działalnością.

Cele Towarzystwa zostały sformułowane w jego statucie:

- Aktywne uczestnictwo w życiu społeczno-gospodarczym gminy i miasta, współpraca ze wszystkimi podmiotami działającymi na terenie gminy a szczególnie z samorządem terytorialnym.
- Prowadzenie wszechstronnej działalności informacyjnej o potencjale społeczno – gospodarczym i kulturalnym gminy i miasta Kleczew.
- Promowanie podmiotów i zamierzeń gospodarczych ukierunkowanych na wzrost potencjału ekonomicznego gminy i jej mieszkańców.
- Prowadzenie działalności edukacyjnej i szkoleniowej, upowszechnianie wiedzy o historii i teraźniejszości gminy i miasta Kleczew.
- Propagowanie i zawiązywanie różnego rodzaju kontaktów i związków z podmiotami społeczno-kulturalnymi i gospodarczymi innych miast i krajów z Towarzystwem i gminą Kleczew.
- Współpraca i uczestnictwo w kreowaniu strategii rozwoju gminy i miasta Kleczew.
- Organizacja różnego rodzaju przedsięwzięć kulturalnych oraz turystyczno – krajoznawczych mających na celu promowanie Gminy.
- Organizacja letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej.
- Podejmowanie działań na rzecz ochrony praw i zdrowia konsumentów.
- Organizacja różnego typu działań oraz tworzenie instytucjonalnych struktur dla promocji i ochrony zdrowia mieszkańców gminy i miasta Kleczew.
- Tworzenie instytucjonalnych struktur opiekuńczych oraz podejmowanie działań profilaktyczno-terapeutycznych wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz dorosłych mających na celu prawidłowe funkcjonowanie rodziny.

- Podejmowanie działań na rzecz zmniejszenia bezrobocia oraz towarzyszących mu zjawisk marginalizacji i wykluczenia społecznego wśród mieszkańców gminy Kleczew.

Aktualnie stowarzyszenie skupiło się na realizacji dwóch działań na rzecz społeczności gminy Kleczew:

- zmniejszenie bezrobocia wśród mieszkańców miasta i gminy Kleczew;
- promocja możliwości gospodarczych tego subregionu, jak i poszczególnych produktów tu wytwarzanych.

Przy stowarzyszeniu utworzono Agencję Zatrudnienia. Towarzystwo uzyskało również status instytucji szkoleniowej.

Stowarzyszenie Między Ludźmi i Jeziorami

W 2006 roku powołano Lokalną Grupę Działania pod nazwą „Między ludźmi i jeziorami”, w skład której weszło 34 członków-założycieli, reprezentujących trzy sektory: społeczny, gospodarczy oraz publiczny. Siedziba stowarzyszenia mieści w Kazimierzu Biskupim.

W skład Lokalnej Grupy Działania wchodzi następujące gminy:

- Kleczew;
- Kazimierz Biskupi;
- Ostrowite;
- Skulsk;
- Wilczyn.

Lokalna Grupa Działania „Między ludźmi i jeziorami” jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych.

Celem stowarzyszenia jest zrównoważony, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich ze szczególnym uwzględnieniem gmin Kazimierz Biskupi, Kleczew, Ostrowite, Skulsk i Wilczyn, a w szczególności:

- opracowanie i realizacja lokalnej strategii rozwoju (LSR) dla obszarów w/w gmin
- promocja obszarów wiejskich;

- aktywizacja i edukacja mieszkańców i partnerów sektora publicznego, prywatnego i pozarządowego do udziału w realizacji celów Stowarzyszenia w tym budowanie kapitału ludzkiego i społecznego;
- ochrona oraz promocja środowiska naturalnego, krajobrazu i zasobów historyczno – kulturowych;
- rozwój turystyki, sportu i rekreacji;
- upowszechnianie i propagowanie lokalnych tradycji, zwyczajów, kultury i sztuki;
- wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy poza rolnictwem oraz wspieranie działań związanych z pozarolniczym obszarem działalności gospodarczej;
- produkcja i popularyzacja produktów regionalnych;
- budowa i modernizacja oraz wyposażenie obiektów użyteczności publicznej, kultu religijnego, zabytkowych, atrakcji turystycznych i innych istotnych ze względów rozwoju społeczno – gospodarczego;
- poprawa jakości życia na terenach wiejskich;
- działalność edukacyjna, informacyjna i szkoleniowa w zakresie możliwości korzystania i wdrażania programów rozwoju oraz mająca na celu poprawę spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej z Unią Europejską na poziomie regionalnym oraz krajowym;
- upowszechnianie i ochrona praw kobiet oraz zasad równych szans kobiet i mężczyzn;
- prowadzenie innych działań na rzecz rozwoju obszarów wiejskich położonych na terenie działalności Stowarzyszenia.

Stowarzyszenie współpracuje i prowadzi wymianę doświadczeń z instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi i sektorem biznesu, działającymi w zakresie objętym celami Lokalnej Grupy Działania.

Ochotnicza Straż Pożarna

Na terenie gminy Kleczew działa 6 jednostek Ochotniczej Straży Porażanej, które uświadamiają mieszkańców o konieczności i sposobach ochrony przed pożarami oraz przygotowują ludność do ochrony przeciwpożarowej.

Jednostki OSP na terenie gminy:

- OSP w Kleczewie; (włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gasniczego)
- OSP w Budziszawie Kościelnej; (włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego)

- OSP w Jabłonce;
- OSP w Sławoszewku;
- OSP w Roztoce;
- OSP w Złotkowie.

Do głównych celów i zadań OSP należą:

- prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami,
- udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń,
- informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi,
- upowszechnianie, w szczególności wśród członków, kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenia działalności kulturalnej i oświatowej,
- wykonywanie zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej,
- działania na rzecz ochrony środowiska.

Koordinacja działań jednostek OSP na terenie gminy Kleczew, nie tylko pod względem podnoszenia sprawności działania czy gotowości bojowej lecz również działalności kulturalnej oraz na rzecz swego środowiska zajmuje się Miejsko-Gminny Zarząd Ochotniczych Straży Pożarnych. Struktura ta jest dysponentem dotacji przekazywanej corocznie przez Gminę na rzecz jednostek OSP.

Koła Gospodyń Wiejskich

Koło Gospodyń Wiejskich – działa na podstawie art. 22 ustawy z dnia 8 października 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników oraz uchwalonego przez siebie regulaminu. Koło Gospodyń Wiejskich broni praw, reprezentuje interesy i działa na rzecz poprawy sytuacji społeczno-zawodowej kobiet wiejskich oraz ich rodzin. Zajmuje się głównie kwestiami związanymi z lokalnymi sprawami samorządowymi oraz pomaga w organizacji życia na wsi.

Koordynacją działalności 22 Kół Gospodyń Wiejskich w gminie Kleczew zajmuje się Gminna Rada KGW. Jej zadaniem jest tworzenie wspólnego i atrakcyjnego programu działania. Finansowanie Kół Gospodyń Wiejskich jest realizowane poprzez dotacje na rzecz funkcjonujących w większości sołectw świetlic wiejskich.

Ruch Emerytów i Rencistów

Dużą organizacją społeczną jest Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, którego Zarząd Rejonowy ma siedzibę w Kleczewie. Jest to liczna organizacja, skupiająca na terenie gminy około 400 członków. Równolegle na terenie gminy funkcjonuje pięć Klubów Seniora. Kluby te prowadzą dość ożywioną działalność kulturalną i towarzyską. Gmina Kleczew wspiera te organizacje udostępniając im siedziby i przekazując dotacje na ich działanie poprzez Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury.

Kluby sportowe

Kluby sportowe działające na obszarze gminy Kleczew utrzymują się w całości z dotacji gminy. Działalność sportową na terenie gminy prowadzą:

- **Klub Sportowy „Sokół”** – klub zrzesza około 60 członków, a w zajęciach uczestniczy około 130 zawodników w pięciu drużynach.
- **Uczniowski Klub Karate „Shotokan”** – reprezentuje gminę Kleczew na arenie ogólnopolskiej; skupia około 40 adeptów sztuk walk wschodnich.
- **Międzyszkolny Klub Sportowy** - przyjął funkcje organizatora zawodów i imprez sportowych wśród młodzieży szkolnej na szczeblu gminnym i ponadgminnym. Ta formuła sprawia, że uczniowie z gminy Kleczew, w tym i gimnazjaliści, czynnie biorą udział w we wszystkich imprezach organizowanych przez Szkolny Związek Sportowy.

Towarzystwo Trzeźwość i Towarzystwo Przyjaciół Dzieci

Organizacje te prowadzą świetlice terapeutyczne funkcjonujące w Kleczewie i Budziszławiu Kościelnym.

 Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych - organizacja ta wspierana jest rzeczowo i organizacyjnie przez gminę Kleczew.

Działalność Związku ukierunkowana jest przede wszystkim na:

- kształtowanie aktywnych postaw członków w pracy dla dobra Ojczyzny i tworzenie warunków do współpracy środowisk kombatanckich w imię nadrzędnych interesów narodu i państwa, umacnianie solidarności kombatanatów w kraju i za granicą;
- reprezentowanie interesów swych członków wobec władz państwowych i samorządowych oraz instytucji i organizacji społecznych, obrona interesów i uprawnień kombatanckich, otaczanie opieką członków Związku i pozostałych po nich wdów i wdowców, zwłaszcza w zakresie spraw socjalnych i zdrowotnych, obrona godności i honoru członków Związku;
- popularyzowanie i utrwalanie w pamięci społecznej dziejów walk niepodległościowych, udział w procesie wychowania młodzieży w duchu patriotyzmu i obywatelskiego oddania Ojczyźnie oraz działanie na rzecz opieki nad miejscami pamięci narodowej.

Na terenie gminy Kleczew działalność prowadzą także organizacje harcerskie oraz organizacja cechowa rzemiosła, która m.in. organizuje praktyki uczniowskie i czeladnicze.

1.3.5 Identyfikacja problemów zlokalizowanych w sferze społecznej

Identyfikacja problemów – sfera społeczna
▪ Ujemne saldo migracji, ▪ Duża liczba bezrobotnych zwłaszcza wśród kobiet, osób młodych oraz o niewielkich kwalifikacjach, ▪ Wysoki odsetek mieszkańców z wykształceniem podstawowym; niski z wyższym, ▪ Wysoki poziom ubóstwa oraz innych problemów społecznych.

II. NAWIĄZANIE DO STRATEGICZNYCH DOKUMENTÓW NA POZIOMIE GMINY, MIASTA, POWIATU, WOJEWÓDZTWA

Wsparcie i dynamizacja programów rewitalizacji ma podłoże w dokumentach lokalnych i regionalnych określających kierunki rozwoju społecznego i gospodarczego, a także politykę zagospodarowania przestrzennego.

Program Rewitalizacji Gminy i Miasta Kleczew na lata 2009 – 2018 jest dokumentem programowym, który integruje potrzeby społeczności gminy w zakresie ładu przestrzennego, społecznego oraz gospodarczego. W swoich założeniach bazuje na dokumentach i programach strategicznych będących podstawą polityki rozwoju zarówno na poziomie lokalnym jak i regionalnym. Zgodność Programu Rewitalizacji ze strategicznymi dokumentami gminy i regionu jest warunkiem koniecznym jego skutecznej realizacji.

Program Rewitalizacji Gminy Kleczew jest zgodny z priorytetami, celami i kierunkami rozwojowymi zapisanymi w dokumentach strategicznych takich jak:

- 1) Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020,
- 2) Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny Województwa na lata 2007 – 2013,
- 3) Strategia rozwoju turystyki w województwie wielkopolskim,
- 4) Strategia Rozwoju Powiatu Konińskiego,
- 5) Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Konińskiego 2007 – 2013,
- 6) Strategia Rozwoju Gminy Kleczew,
- 7) Plan Rozwoju Lokalnego dla Gminy i Miasta Kleczew na lata 2008 – 2015,
- 8) Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kleczew,
- 9) Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy i Miasta Kleczew,
- 10) Program Operacyjny „Kapitał Ludzki” na lata 2007 – 2013.

2.1 Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do roku 2020 określa uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju województwa.

Misja województwa sformułowana w dokumencie zakłada skupienie wszystkich podmiotów publicznych działających na rzecz wzrostu konkurencyjności regionu i poprawy warunków życia mieszkańców oraz uzyskanie efektu synergii poprzez stworzenie spójnej koncepcji wykorzystania środków publicznych.

Generalnym celem Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego jest poprawa jakości przestrzeni województwa, systemu edukacji, rynku pracy, gospodarki oraz sfery społecznej, skutkująca wzrostem poziomu życia mieszkańców”. Cel ten będzie realizowany przy pomocy celów strategicznych i operacyjnych.

W celach strategicznych określone zostały cele operacyjne ściśle związane z założeniami Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew. Do najważniejszych należy zaliczyć:

- dla Celu strategicznego 1. dotyczącego dostosowania przestrzeni do wyzwań XXI wieku:

Cel operacyjny 1.1. Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi;

Cel operacyjny 1.5. Przygotowanie i racjonalne wykorzystanie terenów inwestycyjnych;

Cel operacyjny 1.7. Wielofunkcyjny rozwój ośrodków subregionalnych i lokalnych

Cel operacyjny 1.8. Restrukturyzacja obszarów o niewłaściwym potencjale rozwojowym.

Realizacja celu strategicznego 1. ma poprawić jakość przestrzeni oraz poziom jej wyposażenia w infrastrukturę.

- dla Celu strategicznego 2. Zwiększenie efektywności wykorzystania potencjałów rozwojowych województwa:

Cel operacyjny 2.4. Zwiększenie udziału usług turystycznych i rekreacji w gospodarce regionu.

Realizacja celu strategicznego 2. pozwoli zwiększyć efektywność wykorzystania potencjału poprzez działania ukierunkowane na specyficzne potrzeby.

- dla Celu strategicznego 3. Wzrost kompetencji mieszkańców i promocja zatrudnienia:

Cel operacyjny 3.3. Rozwój przedsiębiorczości i promocja samozatrudnienia.

Realizacja tego celu ma spowodować m.in. do tworzenia nowych miejsc pracy.

Osiągnięcie tego celu wymaga tworzenia warunków oraz instrumentów wspierających podejmowanie działalności gospodarczej.

- dla Celu strategicznego 4. Wzrost spójności i bezpieczeństwa społecznego:

Cel operacyjny 4.1. Poprawa sytuacji demograficznej oraz stanu zdrowia mieszkańców;

Realizacja tego celu ma doprowadzić m.in. do zachowania zdrowia populacji poprzez szeroko pojęte działania prozdrowotne.

Cel operacyjny 4.3. Rozwój usług socjalnych;

Rozwój tego rodzaju usług powinien stać się źródłem znacznej ilości miejsc pracy, a cel ten będzie realizowany m.in. poprzez zwiększenie aktywności społeczności lokalnych.

Cel operacyjny 4.5. Ograniczenie skali patologii oraz wykluczeń społecznych

Strategia wskazuje na problem ograniczonego dostępu wielu mieszkańców województwa do rynku pracy oraz różnego rodzaju dóbr. Cel ten realizowany będzie m.in. przez działania na rzecz zapobiegania wykluczeniom.

Program Rewitalizacji Gminy Kleczew poprzez podjęcie kompleksowych działań na rzecz rozwoju rekreacyjnego i turystycznego zdegradowanego obszaru przyczyni się w sposób znaczący do rozwoju zasobów ludzkich, zwłaszcza aktywizacji młodzieży oraz dzieci.

Cel operacyjny 4.6. Budowa kapitału społecznego na rzecz społeczeństwa obywatelskiego.

Cel ten realizowany będzie m.in. poprzez promocję aktywności lokalnej.

Cel operacyjny 4.7. Wzrost udziału sportu i rekreacji w życiu mieszkańców regionu

Strategia wskazuje na istotną rolę sportu i rekreacji w rozwoju regionu – z jednej strony stanowić powinny jedną z dziedzin gospodarki, a drugiej są sposobem poprawy zdrowia mieszkańców.

Cel ten realizowany będzie przede wszystkim poprzez:

- inwestycje poprawiające stan infrastruktury sportu i rekreacji;
- inwestycje w przedsiębiorstwa świadczące usługi w tym zakresie;
- programy aktywizujące mieszkańców dla sportu i rekreacji.

Program Rewitalizacji Gminy Kleczew wpisuje się także w cele horyzontalne Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego takie jak: ład przestrzenny oraz zrównoważony rozwój.

2.2 Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny Województwa na lata 2007 – 2013

Celem głównym programu jest: „Wzmocnienie potencjału rozwojowego Wielkopolski na rzecz wzrostu konkurencyjności i zatrudnienia”.

Cele szczegółowe programu:

- Poprawa warunków inwestowania;
- Wzrost aktywności zawodowej mieszkańców;
- Wzrost udziału wiedzy i innowacji w gospodarce regionu.

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny będzie realizowany poprzez priorytety. Jednym z priorytetów jest „Rewitalizacja obszarów problemowych”.

Cel główny priorytetu to „Restrukturyzacja obszarów problemowych na rzecz wzrostu i zatrudnienia”, a zostanie on osiągnięty poprzez następujące cele szczegółowe:

- Rewitalizacja terenów miejskich;
- Rewitalizacja terenów powojсковych i poprzemysłowych.

Wskazany powyżej priorytet jest propozycją wsparcia wybranych obszarów, w których nagromadziło się najwięcej problemów lub ich potencjał jest niewłaściwy, bądź w niewystarczającym stopniu wykorzystany.

Jednym z pól interwencji priorytetu jest rewitalizacja obszarów poprzemysłowych i powojсковych. Będzie ona możliwa zarówno na terenach miejskich, jak i pozamiejskich. Są to często tereny o atrakcyjnym położeniu, wymagające wzmocnienia ich atutów

rozwojowych. Dla rewitalizacji tych terenów wspierane będą projekty przywracające walory użytkowe tych obszarów, wprowadzające na nich nowe funkcje społeczno-gospodarcze. Projekty powinny obejmować zarówno działania ściśle techniczne, jak również działania w kierunku rozwiązywania problemów społecznych, występujących na danym obszarze.

W ramach WRPO wskazano na spodziewane rodzaje projektów, do których zaliczono:

- Rewitalizację zdegradowanych terenów poprzemysłowych i powojkowych na cele inne niż środowiskowe;
- Zagospodarowanie, rozbudowę i modernizację obiektów i terenów poprzemysłowych i powojkowych na cele turystyczne.

Działania Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew w pełni wpisują się w cele WRPO oraz w założenia priorytetu „Rewitalizacja obszarów problemowych”.

2.3 Strategia rozwoju turystyki w województwie wielkopolskim

Najważniejsze elementy wizji turystyki wielkopolskiej sformułowane w Strategii Rozwoju Turystyki w Województwie Wielkopolskim, które są istotne dla realizacji działań planowanych w ramach Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew to m.in.:

- wspomagająca zrównoważony rozwój lokalnych gospodarek i społeczności na terenach wyróżniających się atrakcyjnością zasobów,
- opierająca się na sprawnej strukturze organizacyjnej i zarządzaniu marketingowym z nowoczesnym systemem zintegrowanej promocji i informacji turystycznej,
- ukierunkowana na pobliskie rynki województw sąsiednich oraz regionalny rynek wewnętrzny i podróże Wielkopolan po własnym województwie,
- nastawiona na rozwijanie form turystyki kulturowej, biznesowej i weekendowej, segmentów turystyki aktywnej i specjalistycznej, agroturystyki oraz turystyki i wypoczynku dzieci i młodzieży.

„Misją turystyki w województwie wielkopolskim jest tworzenie dla odwiedzających gości z kraju i zagranicy oraz mieszkańców regionu atrakcyjnych możliwości rekreacji w środowisku wyróżniającym się zasobami kulturowymi, przyrodniczymi oraz tradycyjnymi i współczesnymi wartościami, przy uwzględnieniu polityki zrównoważonego rozwoju oraz aspiracji i dążeń społeczności lokalnych do poprawy jakości życia”.

Cel generalny (nadrzędny) przyświecający wielkopolskiej strategii turystycznej: „Zwiększenie efektywności zrównoważonego wykorzystania potencjału kulturowego, przyrodniczego i społecznego Wielkopolski przez rozwój turystyki krajowej i zagranicznej, skutkujące lokalnym rozwojem gospodarczym oraz wzrostem poziomu życia ludności”.

W Strategii określono pola strategiczne, priorytety, cele strategiczne oraz cele operacyjne. Najważniejsze z punktu widzenia realizacji Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew wydają się:

Pole strategiczne: produkt turystyczny

Priorytet I. Rozwój regionalnych i markowych produktów turystycznych

Cel strategiczny 1. Wykreowanie regionalnych produktów turystycznych, w tym produktów markowych

Cele operacyjne:

1. Tworzenie regionalnych produktów sieciowych i liniowych
2. Wdrożenie regionalnej oferty markowych produktów turystycznych

Cel strategiczny 2. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności produktów turystycznych regionu

Cele operacyjne:

1. Rozszerzenie konkurencyjnej oferty regionalnych produktów turystycznych Wielkopolski dla wyselekcjonowanych segmentów rynkowych
2. Wspieranie działań ukierunkowanych na podnoszenie jakości, innowacyjności i konkurencyjności produktów turystycznych.

Pole strategiczne: walory kulturowe i przyrodnicze

Priorytet II. Rozwój walorów turystycznych

Cel strategiczny 2. Kreowanie nowych walorów turystycznych przyciągających turystów, zwłaszcza zagranicznych oraz krajowych z województw ościennych

Cele operacyjne:

4. Realizacja przedsięwzięć podnoszących atrakcyjność terenów rekreacji podmiejskiej i pobytów wypoczynkowych.

Pole strategiczne: zagospodarowanie przestrzeni

Priorytet III. Jakość przestrzeni i rozwój infrastruktury turystycznej

Cel strategiczny 1. Zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni turystycznej i ładu przestrzennego na terenach recepcyjnych

Cele operacyjne:

3. Wyznaczenie potencjalnych obszarów „użytku turystycznego” szczególnie ważnych dla regionu i społeczności lokalnych

4. Prowadzenie rygorystycznej polityki przestrzegania norm środowiskowych i obowiązujących przepisów przy projektowaniu i realizacji inwestycji oraz użytkowaniu obiektów usługowych

Cel strategiczny 2. Podniesienie jakości i konkurencyjności bazy recepcyjnej i usługowej poprzez modernizację i restrukturyzację zasobów

Cele operacyjne:

3. Poprawa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i rozrywkowej, zwłaszcza podmiejskiej i na terenach wypoczynkowych i weekendowych

Cel strategiczny 3. Rozbudowa nowoczesnej bazy turystycznej

Cele operacyjne:

2. Rozbudowa bazy hotelarskiej (hotele turystyczne, schroniska młodzieżowe, kempingi i inne) dla krajoznawczej turystyki wycieczkowej i młodzieżowej

4. Rozbudowa infrastruktury służącej rekreacji aktywnej oraz wypoczynkowi letniemu i zimowemu, zwłaszcza na terenach weekendowych

Cel strategiczny 4. Wsparcie rozwoju regionalnego przez projekty turystyczne finansowane z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz pozyskanie inwestorów krajowych i zagranicznych

Cele operacyjne:

1. Przygotowanie projektów współfinansowanych z unijnych środków strukturalnych

2. Wprowadzenie systemu zachęt i ulg oraz preferencji finansowych, organizacyjnych i prawnych ułatwiających proces inwestowania na terenach recepcji turystycznej

3. Przygotowanie atrakcyjnej oferty dla inwestorów krajowych i zagranicznych

Pole strategiczne: zasoby ludzkie

Priorytet V. Rozwój aktywności społecznej i kadr

Cel strategiczny 3. Wzrost zatrudnienia w usługach turystycznych

Cele operacyjne:

1. Tworzenie sprzyjających warunków regionalnych i lokalnych do zatrudnienia w gospodarce turystycznej regionu

2. Tworzenie nowych miejsc pracy na terenach wiejskich i leśnych oraz ulegających restrukturyzacji przez rozwijanie odpowiednich form działalności turystycznej.

W/w cele i kierunki działania zawarte w Strategii Rozwoju Turystyki w Województwie Wielkopolskim są zgodne i wpisują się w cele i założenia Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew. Dotyczy to głównie celu związanego ze wzrostem estetyki gminy oraz zwiększeniem jej atrakcyjności turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej.

2.4 Strategia Rozwoju Powiatu Konińskiego

W Strategii sformułowano wizję przyszłości powiatu w której „powiat koniński jawi się jako obszar o rozwiniętej, nowoczesnej gospodarce, gdzie mieszkańcy żyją w przyjaznym środowisku, mając zapewnione miejsce pracy, dochody umożliwiające dostatnie życie i otoczenie stwarzające szansę rozwoju intelektualnego i duchowego”.

Wychodząc z założonej wizji powiatu jako cel nadrzędny stanowiący misję powiatu uznano w Strategii: „zapewnienie kompleksowego i zrównoważonego rozwoju i przez to stworzenie mieszkańcom warunków do życia w dostatku i możliwości rozwoju intelektualnego i duchowego”.

Cele i działania Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew są zgodne i komplementarne z wizją przyszłości powiatu, misją powiatu, a także ze sformułowanymi w Strategii celami głównymi oraz wybranymi celami szczegółowymi. Z pozostałymi celami Strategii Program Rewitalizacji nie pozostaje w sprzeczności.

Cele główne i cele szczegółowe sformułowane w Strategii, zgodne z Programem Rewitalizacji Gminy Kleczew:

Cel główny: 1. Zapewnienie mieszkańcom powiatu godnego, dostatniego życia;

Cele szczegółowe:

- Tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy a przez to uzyskanie ograniczenia poziomu bezrobocia i wzrostu zamożności społeczeństwa;
- Wzrost poziomu obsługi mieszkańców w zakresie usług publicznych;
- Stworzenie warunków dla rozwoju aktywności społecznej.

Cel główny: 2. Restrukturyzacja gospodarki powiatu aby uczynić ją zdolną do rozwoju;

Cele szczegółowe:

- Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich;
- Wykorzystanie zasobów naturalnych powiatu, przede wszystkim walorów krajobrazowych;
- Wzmożenie aktywności i mobilności gospodarczej mieszkańców powiatu.

Cel główny: 3. Zachowanie walorów środowiska naturalnego.

Cele szczegółowe:

- Przywrócenie do użytkowania, dla celów rolniczych lub innych, terenów zdegradowanych działalnością przemysłu, w tym zwłaszcza przemysłu wydobywczego;
- Ochrona zasobów wody.

2.5 Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Konińskiego 2007 – 2013

Dokument za misję rozwoju powiatu uznaje „Długofalowy i zrównoważony rozwój społeczno gospodarczy, gwarantujący mieszkańcom wszechstronną poprawę warunków życia w ramach jednoczącej się Europy”.

Cele strategiczne i operacyjne istotne z punktu widzenia założeń Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew to:

Cele strategiczne

- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmacnianiu konkurencyjności Powiatu Konińskiego;
- Zapobieganie zjawiskom patologicznym i powstawaniu marginalizacji społecznej poprzez budowę silnych wewnętrznych więzi społecznych i poprawę warunków życia;
- Ochrona walorów środowiska naturalnego poprzez racjonalną gospodarkę jego zasobami;
- Rozwój infrastruktury turystycznej.

Cele operacyjne

- Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej powiatu;
- Rozwój przedsiębiorczości w powiecie;
- Wsparcie grup wykluczonych społecznie oraz promocja zdrowia;
- Racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska oraz poprawa jego stanu;
- Rozwój lokalnej turystyki;
- Promocja Powiatu Konińskiego.

2.6 Strategia Rozwoju Gminy Kleczew

Wizja rozwoju Gminy Kleczew nakreślona w dokumencie brzmi: „Gmina Kleczew jest wspólnotą lokalną, której władze, podmioty gospodarcze i mieszkańcy, kontynuując wartościowe tradycje wielkopolskie, w warunkach rosnącej konkurencji, współpracują ze sobą, dążąc do lepszego wykorzystania zasobów lokalnych oraz możliwości wynikających z przyszłej integracji Polski z Unią Europejską”.

Misja rozwojowa gminy to „Gmina Kleczew atrakcyjnym miejscem do: pracy – wypoczynku, inwestowania – zamieszkania”.

Cele i kierunki działań Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew są zbieżne i w pełni pokrywają się z Celem Nadrzędnym sformułowanym w Strategii Rozwoju Gminy Kleczew.

Cel nadrzędny Strategii: „Podniesienie atrakcyjności Gminy Kleczew – dla mieszkańców, przedsiębiorców, inwestorów i turystów”.

Program Rewitalizacji Gminy Kleczew jest także zgodny z celami strategicznymi takimi jak:

- Podniesienie atrakcyjności Gminy Kleczew dla inwestorów, przedsiębiorców i mieszkańców poprzez modernizację i rozbudowę jej infrastruktury technicznej i układu komunikacyjnego oraz wysoka sprawność i efektywność usług komunalnych;
- Tworzenie nowych możliwości w zakresie edukacji, więzi społecznych, kultury i przedsiębiorczości;
- Wspieranie działań na rzecz wielofunkcyjnego rozwoju wsi i rolnictwa na terenie Gminy Kleczew.

Najistotniejszym z punktu widzenia realizacji Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew jest cel strategiczny „Zorganizowanie nowej oferty usług w zakresie turystyki, rekreacji, sportu, kultury i rozrywki”.

2.7 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kleczew

Studium sporządzone dla miasta i gminy Kleczew w granicach administracyjnych określa strefy o zróżnicowanych kierunkach i zasadach zagospodarowania przestrzennego, co dotyczy:

- I - strefy rozwoju osadnictwa i usług
- II – strefy rozwoju rekreacji i turystyki w obszarach nowych lub rekultowanych;
- III – strefy przemysłowej, eksploatacji i przetwórstwa zasobów surowcowych (węgiel brunatny);
- IV – strefy ochrony terenów otwartych, w tym rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, przyrody, krajobrazu, kultury.

W ramach wyznaczonych stref wyróżniono obszary i tereny o zróżnicowanym sposobie użytkowania i zagospodarowania, wraz z ich waloryzacją określającą stopień dopuszczalnych przekształceń – zgodnie z założonymi celami ochrony wartości przyrodniczych i kulturowych, rehabilitacji i rewitalizacji terenów zdegradowanych oraz aktywizacji terenów osadniczych i usługowych, w oparciu o dominujące funkcje rekreacyjne, turystyczne i sportowe, a także okresowo przemysłowe, z uwzględnieniem przestrzeni publicznych i miejsc koncentracji aktywności przestrzenno – społecznej.

W Studium określono kierunki polityki przestrzennej oraz zasady rozwoju infrastruktury technicznej:

- ochrona środowiska przyrodniczego;
- ochrona dziedzictwa kulturowego;
- budownictwo mieszkaniowe, usługowe i produkcyjne;
- rolnictwo, hodowla i leśnictwo;
- turystyka, wypoczynek i sport - specyficzne możliwości rozwoju funkcji turystycznych, rekreacyjnych i agroturystycznych gminy Kleczew tworzą tereny pokopalniane (węgiel brunatny, torf), zlokalizowane w południowo-wschodniej części gminy, które po rekultywacji będą zagospodarowane nowymi funkcjami (źródło: Studium uwarunkowań i kierunków...);
- komunikacja;
- infrastruktura techniczna;
- odpady komunalne.

W Studium stwierdzono, że korzystne uwarunkowania zewnętrzne gminy Kleczew, związane między innymi z dobrą dostępnością komunikacyjną, położeniem w ramach systemu ekologicznego wielkoprzestrzennych terenów chronionych, o walorach kulturowych, jak i potencjał przyrodniczy, gospodarczy i społeczny sprzyja rozwojowi funkcji turystycznych, rekreacyjnych i agroturystycznych.

Wszystkie projekty rewitalizacyjne Gminy Kleczew wpisują się w zasady lokalnej polityki przestrzennej oraz są zgodne z funkcjami poszczególnych obszarów gminy, które zostały określone w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kleczew.

2.8 Zmiana Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy i Miasta Kleczew

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dotyczy zakresu przeznaczenia, sposobu użytkowania i zasad zagospodarowania terenu Miasta Kleczew oraz poszczególnych miejscowości położonych na obszarze gminy.

N terenie przeznaczonym na cele budowlane związane z funkcją mieszkaniową, usługową, usługowo – rzemieślniczą, letniskową oraz aktywizacji gospodarczej, ustalono możliwości budowy nowych obiektów, wymiany starej substancji, przebudowy lub rozbudowy istniejących obiektów, oraz możliwości zmian sposobu użytkowania tych obiektów, pod warunkiem zachowania przeznaczenia terenów określonych w ustaleniach szczegółowych planu, oraz nie zwiększania uciążliwości obiektów.

Ze względu na znaczne zróżnicowanie charakteru przestrzennego zagospodarowania, oraz uwarunkowanie społeczno – gospodarcze występujące na obszarze gminy wprowadzono podział na 3 strefy funkcjonalne:

- strefa przemysłowa, gdzie założono, że część obszarów pokopalnianych ma stanowić tereny sportowo – rekreacyjne ze zbiornikiem wodnym.
- strefa obejmująca Obszar Krajobrazu Chronionego Powidzko - Bieniszewskiego i Powidzkiego Parku Krajobrazowego - w dokumencie założono ochronę walorów przyrodniczych i krajobrazowych decydujących o atrakcyjności turystyczno – wypoczynkowej tego terenu.
- strefa rolnicza.

Wszystkie projekty rewitalizacyjne Gminy Kleczew wpisują się w zasady lokalnej polityki przestrzennej oraz są zgodne z funkcjami gminy, które zostały określone w Zmianie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy i Miasta Kleczew.

2.9 Plany, obecne uwarunkowania i przeszkody realizacji inwestycji

Podstawowym planem i celem gminy Kleczew na najbliższe lata jest poprawa sytuacji społeczno – gospodarczej, odnowa oraz nadanie nowych funkcji zdegradowanym obszarom poprzemysłowym oraz stworzenie obszaru będącego centrum rekreacyjno – turystycznym gminy.

Plany inwestycyjne gminy są zawarte w dokumentach o charakterze strategicznym, a przede wszystkim w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Kleczew.

Uwarunkowania i przeszkody realizacji inwestycji:

- gmina jest w trakcie przygotowania i uzyskania wszelkich, niezbędnych dokumentów administracyjnych i technicznych pozwalających na rozpoczęcie realizacji projektu nr 1;
- podstawową przeszkodą realizacji inwestycji są ograniczone środki finansowe, dlatego też konieczne jest pozyskanie środków ze źródeł zewnętrznych;
- konieczność podjęcia współpracy między podmiotami publicznymi i prywatnymi w celu realizacji kilku projektów.

2.10 Program Operacyjny „Kapitał Ludzki” na lata 2007 – 2013

Program Operacyjny „Kapitał Ludzki” koncentruje wsparcie na następujących obszarach: zatrudnienie, edukacja, integracja społeczna, rozwój potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorstw, a także zagadnienia związane z budową sprawnej i skutecznej administracji publicznej wszystkich szczebli i wdrażaniem zasady dobrego rządzenia.

Celem głównym Programu jest: wzrost zatrudnienia i spójności społecznej a do osiągnięcia tego celu przyczynia się realizacja sześciu celów strategicznych do których należą:

- Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo
- Zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego

- Poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce
- Upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy
- Zwiększenie potencjału administracji publicznej w zakresie opracowywania polityk i świadczenia usług wysokiej jakości oraz wzmocnienie mechanizmów partnerstwa
- Wzrost spójności terytorialnej.

Realizacja projektów zawartych w Programie Rewitalizacji Gminy Kleczew przyczyni się w sposób pośredni lub bezpośredni do rozwoju zasobów ludzkich, wzrostu zatrudnienia, zmniejszenia wykluczenia społecznego oraz wzrostu integracji społecznej, aktywizacji dzieci i młodzieży, a także wzrostu spójności terytorialnej.

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU REWITALIZACJI

Dzięki realizacji Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew zostaną osiągnięte następujące cele:

- ożywienie społeczno-gospodarcze zdegradowanego obszaru rewitalizacji,
- osiągnięcie ład przestrzennego i estetyki przestrzeni publicznej obszarów rewitalizacji,
- poprawa wizerunku i tożsamości lokalnej mieszkańców,
- integracja mieszkańców, tworzenie równych szans oraz rozwój zasobów ludzkich,
- ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego obszaru rewitalizacji,
- rozwój turystyki i rekreacji,
- poprawa stanu bazy turystycznej, rekreacyjnej i sportowej umożliwiającej rozwój aktywności mieszkańców gminy i turystów.

Powyższe cele procesów rewitalizacji zdegradowanych obszarów poprzemysłowych oraz diagnoza stanu gminy posłużyły jako podstawa do określenia celu nadrzędnego i strategicznych celów realizacji Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew, także kierunków działań proponowanych do podjęcia w ramach programu.

Cel nadrzędny programu:

Wzrost poziomu życia mieszkańców poprzez zwiększenie atrakcyjności obszarów rewitalizacji oraz nadanie im nowych funkcji, a także rozwój lokalnej gospodarki

Cele strategiczne:

Cel I. Wzrost estetyki gminy oraz zwiększenie jej atrakcyjności turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej

Kierunki działań:

1. Rewaloryzacja obiektów i nadanie im nowych funkcji,
2. Stworzenie obiektów infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, rekreacyjnych i kulturalnych oraz zagospodarowanie zdegradowanych terenów.

Cel II. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej

Kierunki działań:

1. Budowa i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej na obszarze rewitalizacji,
2. Budowa i poprawa funkcjonowania obiektów o istotnych funkcjach społecznych.

Cel III. Aktywizacja społeczna i gospodarcza, rozwój przedsiębiorczości oraz lokalnej gospodarki

Kierunki działań:

1. Adaptacja terenów zdegradowanych pod działalność gospodarczą,
2. Działania przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu oraz związane z rozwojem zasobów ludzkich.

3.1 Okres realizacji Programu Rewitalizacji

Program Rewitalizacji Gminy Kleczew został określony na lata 2009-2018. Wskazany okres programowania pozwala na określenie harmonogramu realizacji zadań ujętych w Programie oraz koszt ich realizacji. Projekty ujęte w dokumencie w większości mają charakter zadań wieloletnich, w części ich realizacja uzależniona jest od pozyskania

dofinansowania ze źródeł zewnętrznych, dlatego też uznano, że optymalnym okresem planowania jest okres 2009 – 2018.

Wszystkie projekty rewitalizacji oraz środki na ich realizację będą uwzględniane w corocznych budżetach gminy oraz w Wieloletnim Programie Inwestycyjnym.

W Programie Rewitalizacji Gminy Kleczew przyjęto następujące dwa podokresy programowania:

- lata 2009 – 2010,
- 2010 – 2018.

Lata 2009 – 2010 to podokres w którym przewidziano w województwie wielkopolskim uruchomienie naboru wniosków na wsparcie rozwoju obszarów poprzemysłowych. Jest to okres w którym gmina planuje rozpocząć realizację pierwszego projektu rewitalizacyjnego oraz okres zakończenia kadencji obecnej Rady Miejskiej w Kleczewie, która zdąży podjąć kluczowy projekt i złożyć odpowiednią dokumentację na realizację zadania.

Kolejny podokres programowania określony w Programie Rewitalizacji obejmuje lata 2010 – 2018. Czasowo, okres ten będzie pokrywał się z dwoma, kolejnymi kadencjami Rady Miejskiej, która będzie realizować pozostałe projekty Programu Rewitalizacji. Realizacja projektów Programu Rewitalizacji wymaga ciągłości i kontynuacji założeń przyjętych przez radę obecnej kadencji. Kompleksowa rewitalizacja obszarów poprzemysłowych i nadanie im funkcji rekreacyjnych i turystycznych, została zaprogramowana na okres funkcjonowania dwóch kadencji samorządowych, a jej pozytywny efekt końcowy wymaga podjęcia działań i współpracy zarówno przez samorząd obecnej jak i kolejnej kadencji.

Drugi podokres programowania pokrywa się również z zakończeniem obecnej perspektywy finansowej UE na lata 2007 – 2013 i rozpoczęciem kolejnej na lata 2014 – 2020. Dzięki temu, umożliwi się Radzie Miejskiej zakończenie zadań rewitalizacyjnych i zaplanowanie kolejnych działań rozwojowych Gminy Kleczew już na bazie nowego budżetu UE.

Na obecnym etapie nie można przewidzieć, jakie narzędzia dostępne będą w kolejnym okresie programowania Unii Europejskiej, dlatego też w ramach Programu Rewitalizacji na lata 2009 - 2018 należy stworzyć jak najszersze możliwości realizacji konkretnych zadań i projektów odnowy zdegradowanego obszaru poprzemysłowego Gminy Kleczew.

3.2 Kryteria wyboru obszarów rewitalizowanych w ramach programu

Granice rewitalizowanych obszarów Gminy Kleczew zostały wyznaczone na podstawie wielowymiarowej analizy uwarunkowań charakteryzujących obszar gminy, w tym:

- ✓ krytycznej analizy dokumentów programowych i strategicznych gminy,
- ✓ wizji lokalnych w terenie i identyfikacji stanu istniejącego,
- ✓ konsultacji społecznych,
- ✓ analizy sytuacji społeczno-gospodarczej gminy pod kątem spełniania przesłanek rewitalizacji,
- ✓ uwzględnieniu zapisów Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego oraz Miejsowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy,
- ✓ identyfikacji postulatów mieszkańców oraz różnych podmiotów współuczestniczących w procesie rewitalizacji.

Wytypowane obszary rewitalizacji wymagają procesu odnowy. Rewitalizacja obszarów poprzemysłowych spowoduje pobudzenie aktywności społeczności lokalnej i będzie stymulatorem współpracy na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego oraz przeciwdziałania zjawisku wykluczenia społecznego poprzez szybszy wzrost gospodarczy i wzrost zatrudnienia oraz poprawę stanu przestrzeni publicznej gminy.

Decydującymi argumentami przemawiającymi za wyborem obszarów rewitalizacji Gminy Kleczew były:

- ✓ obecność zdegradowanych terenów poprzemysłowych,
- ✓ konieczność przeciwdziałania degradacji i niewykorzystania budynków użyteczności publicznej (dyspozytornia),
- ✓ stan rozwoju bazy turystycznej, rekreacyjnej oraz sportowej,
- ✓ stymulowanie rozwoju lokalnej gospodarki,
- ✓ rozwój przedsiębiorczości mieszkańców,
- ✓ poziom bezrobocia oraz konieczność wykreowania nowych miejsc pracy,
- ✓ konieczność przeciwdziałania ubóstwu oraz zagrożenie marginalizacją,
- ✓ konieczność ochrony środowiska.

W związku z powyższym, działania rewitalizacyjne na obszarze gminy koncentrować się będą na stworzeniu warunków dla rozwoju społeczno – gospodarczego, głównie poprzez adaptację terenów poprzemysłowych na cele związane z rozwojem rekreacji i turystyki.

Realizacja programu służyć ma racjonalnemu wykorzystaniu możliwości zagospodarowania terenów i obiektów, obecnie nie wykorzystanych lub zdegradowanych, czy zaniedbanych. Mimo istniejącego zagospodarowania i zainwestowania oraz licznych elementów infrastruktury, istnieją w gminie możliwości zrewitalizowania terenów i obiektów, w zakresie poprawy estetyki przestrzeni publicznej, infrastruktury technicznej, oraz nadania im nowych funkcji - turystycznej, rekreacyjnej sportowej oraz kulturalnej.

Rewitalizacja poprzemysłowych obszarów pozwoli nadal kontynuować i rozwijać działania gminy w zakresie rozwoju zasobów ludzkich oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. W tym celu należy zwiększyć liczbę działań dotyczących rozwoju zasobów ludzkich oraz poprawić stan infrastruktury o charakterze społecznym oraz ułatwić dostęp społeczności do obiektów świadczących różnorodne usługi społeczne.

Tereny poprzemysłowe Gminy Kleczew są zdegradowane pod względem przestrzennym i środowiskowym, a nadanie im nowych funkcji spowoduje rozwój lokalnej gospodarki oraz stworzenie nowych miejsc pracy.

Kryteria wyboru projektów pilotażowych i kolejności realizacji

Niniejszy dokument został sporządzony w oparciu o analizę uwarunkowań wewnętrznych jak i zewnętrznych Gminy Kleczew. Przy wyborze projektów oraz kolejności realizacji zadań wzięto pod uwagę następujące kryteria:

- Zgodność zapisów dokumentów programowych rozwoju gminy, powiatu oraz regionu,
- Intensywność wpływu na osiągnięcie zakładanych celów – spójności społeczno-gospodarczej,
- Intensywność wpływu realizacji projektu na podniesienie walorów i atrakcyjności Gminy Kleczew,
- Akceptacja społeczna i poziom zaspokojenia potrzeb mieszkańców,

- Określone zasoby finansowe Gminy Kleczew,
- Możliwość uzyskania współfinansowania ze źródeł zewnętrznych.
- Powiązanie z innymi projektami dotyczącymi rozwoju przestrzennego, społecznego i gospodarczego,
- Poziom zaawansowania w przygotowaniu dokumentacji projektów w ramach rewitalizacji.

3.3 Zasięg terytorialny rewitalizowanych obszarów oraz uzasadnienie wyboru

W programie rewitalizacji wypracowano przestrzenne ramy obszarów rewitalizowanych:

Obszar 1. Adaptacja budynku na cele społeczne oraz turystyczno – rekreacyjne, a także zagospodarowanie jego otoczenia wraz z rewitalizacją pobliskiego jeziora

Obszar 2. Rozwój funkcji rekreacyjno - sportowej na zdegradowanym obszarze pokopalnianym

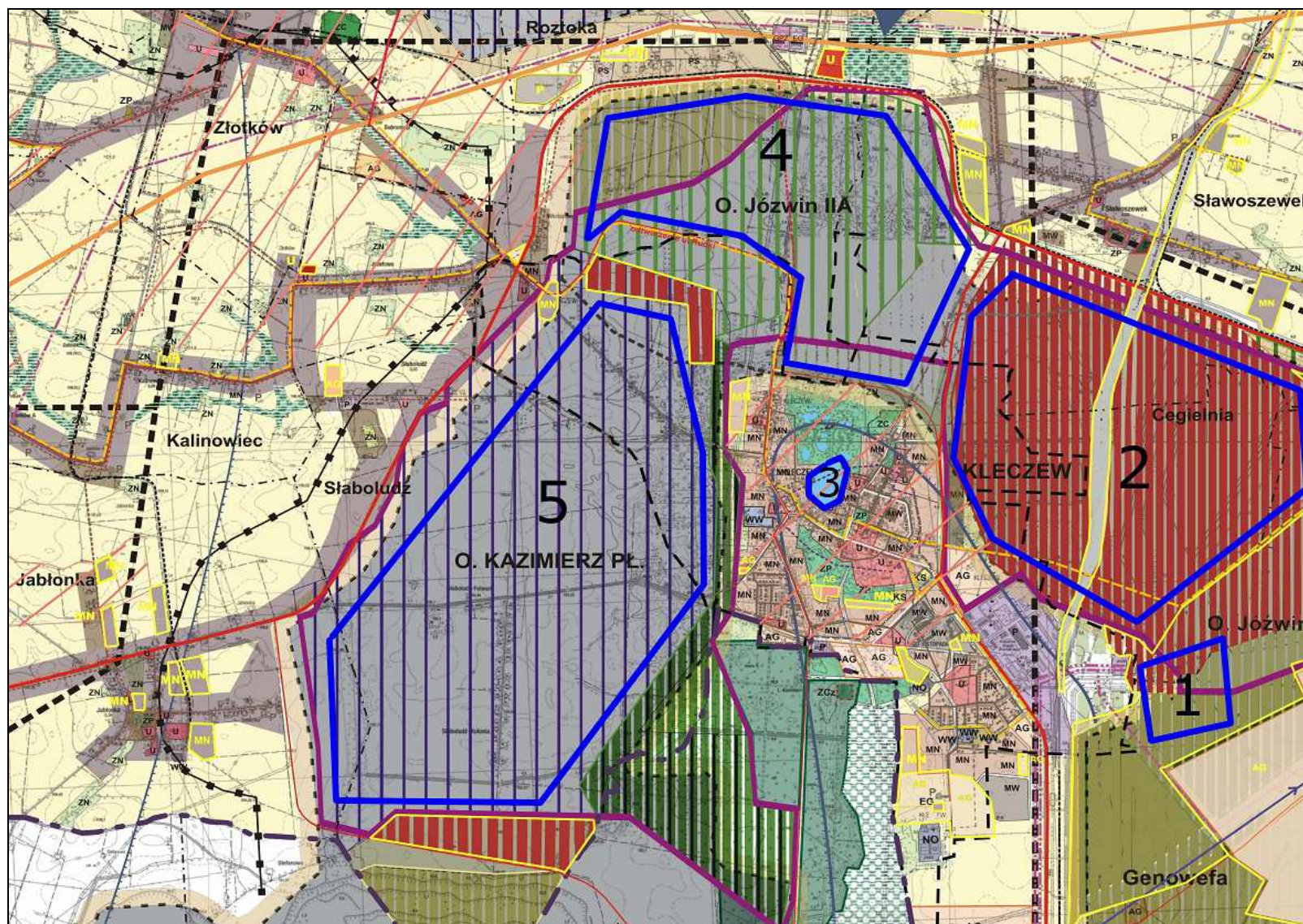
Obszar 3. Rekultywacja jeziora w Kleczewie oraz zagospodarowanie jego otoczenia

Obszar 4. „Zielone Płuca” Kleczewa – powstanie parku rekreacyjno – krajobrazowego

Obszar 5. Rewitalizacja obszarów poprzemysłowych poprzez stworzenie zbiornika wodnego o funkcjach rekreacyjnych i turystycznych.

Obszary objęte działaniami rewitalizacyjnymi oraz ich granice zostały przedstawione na poniższej mapie.

Mapa. Obszary rewitalizacji w Gminie Kleczew

Potrzeba rewitalizacji zdegradowanych obszarów poprzemysłowych wynika przede wszystkim z charakteru, struktury i specyfiki Gminy Kleczew. Duża część Gminy Kleczew jest zdegradowanym obszarem poprzemysłowym, który powstał w wyniku działalności wydobywczej (węgiel brunatny).

Teren górniczy obejmuje swoim zasięgiem cały obszar gminy Kleczew, co charakteryzuje się oddziaływaniem poszczególnych odkrywek na istniejące i projektowane zainwestowania oraz środowisko naturalne gminy i miasta Kleczew.

Na obszarze gminy występują szkody górnicze oraz zwałowiska, które w negatywny sposób oddziałują na stan przestrzeni publicznej, strukturę gospodarczą oraz na rozwój społeczny.

Na obszarach pokopalnianych istnieje zagrożenie dla środowiska naturalnego, dlatego też konieczna jest ich rekultywacja i zagospodarowanie, w celu ograniczenia ich negatywnego oddziaływania na środowisko.

Zdegradowany obszar poprzemysłowy gminy charakteryzuje się wysokim stopniem dysfunkcji przestrzennych, gospodarczych i społecznych.

Specyficzne możliwości rozwoju funkcji turystycznych, rekreacyjnych i sportowych gminy Kleczew tworzą tereny pokopalniane (węgiel brunatny, torf), zlokalizowane w południowo-wschodniej części gminy, które po rekultywacji będą zagospodarowane nowymi funkcjami.

Tereny poprzemysłowe gminy będą zrekultywowane, oddane przyrodzie z jednoczesnym podjęciem działań zmierzających do utworzenia na ich obszarze obiektów atrakcyjnych turystycznie – od najmniej zaawansowanych typu ścieżki rowerowe po bardziej zaawansowane i skomplikowane projekty, np. stok narciarski czy motocross.

Funkcje rekreacyjne, turystyczne i sportowe, a także kulturalne mogą stać się istotnym czynnikiem aktywizującym rozwój gminy Kleczew.

Rewitalizacja zdegradowanego obszaru poprzemysłowego i nadanie mu nowych funkcji turystycznych, rekreacyjnych czy sportowych spowoduje zmianę charakteru i poprawę wizerunku gminy. Gmina Kleczew ma charakter rolniczo – przemysłowy, a wzrost znaczenia turystyki i rekreacji poprzez powstanie wielu obiektów o takim charakterze stanie się magnesem przyciągającym mieszkańców całego województwa Wielkopolskiego i województw ościennych.

Oparcie rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych na zasadach ekorozwoju, pozwoli na efektywne wykorzystanie zasobów przyrodniczych, chroniąc najwyższe wartości i aktywizując przestrzeń potencjalnie przydatną dla rozwoju wypoczynku.

Obecnie na obszarze gminy Kleczew dobrze rozbudowana jest baza tradycyjnych obiektów sportowych. Ośrodek Sportu i Rekreacji zarządza pełno wymiarową halą widowiskowo - sportową, kortem tenisowym oraz pełno wymiarowymi boiskami: treningowe i główne do gry w piłkę nożną. Ponadto, w gminie działają Uczniowski Klub Sportowy z sekcją karate oraz Klub Sportowy „Sokół” z pięcioma drużynami piłkarskimi. Istniejąca baza sportowo - rekreacyjna Kleczewa, spełnia pokładane w niej oczekiwania, a każda nowa inicjatywa będzie dodatkowym elementem uatrakcyjnienia zamieszkania w gminie Kleczew.

Nadanie obszarom poprzemysłowym funkcji rekreacyjnych i turystycznych wpisuje się we wskazany powyżej, istotny kierunek rozwoju gminy i poprawy życia jej mieszkańców.

Możliwości działania samorządu Gminy Kleczew dotyczące odnowy zdegradowanego obszaru pokopalnianego oraz rozwoju rekreacji, turystyki i sportu, podjęte w ramach procesu rewitalizacji przyczynią się do bardziej aktywnej roli władz gminy oraz społeczności lokalnej. Samorząd gminy realizując przedsięwzięcia związane z rewitalizacją podejmie bardziej aktywną rolę, stając się inwestorem czy też współinwestorem szeregu propozycji rekreacyjno -rozrywkowych.

Zagospodarowanie terenów pogórnich w kierunku rekreacyjno - sportowym jest niezwykle istotne z punktu widzenia rozwoju gospodarczego, społecznego i przestrzennego Gminy Kleczew.

Dotyczy to głównie obszarów graniczących z miastem Kleczew od strony północnej, wschodniej i zachodniej oraz części Miasta Kleczew. Ze względu na to, iż na tych terenach nie można posadowić większych budowli, obszary te nadają się na obiekty o charakterze rekreacyjnym takie jak m.in. pola golfowe, tory saneczkowe i narciarskie, tor motocrossowy. Terenom rekreacyjno - sportowym będzie towarzyszyć infrastruktura okołoturystyczna taka jak m.in. drogi dojazdowe, chodniki, parkingi czy tereny zielone.

Kompleksowe działania rewitalizacyjne obejmą projekty samorządu gminy (na gruntach stanowiących własność samorządu) oraz prywatnych inwestorów.

Jednym z działań przewidzianych do realizacji w późniejszym okresie jest utworzenia 40 hektarowego parku na wschodnich obrzeżach miasta. Będzie to realizacją ustaleń kierunków rekultywacji terenów pokopalnianych. Park ten powinien spełniać różnorodne funkcje rekreacji i wypoczynku.

Tereny zdegradowane i rekultywowane, na których zaniechano prowadzenia działalności związanej z górnictwem odkrywkowym, ze względu na ich dotychczasowe użytkowanie charakteryzują się dużym zróżnicowaniem geomorfologicznym. W zależności od przyjętego kierunku rekultywacji mogą być predysponowane do dalszego rozwoju funkcji wypoczynkowo-rekreacyjnej, realizowanej w oparciu o powstające zasoby sztucznych zbiorników wodnych oraz bliskości dużego kompleksu leśnego (Puszczy Bieniszewskiej).

Dzięki rewitalizacji obszarów poprzemysłowych w gminie będą mogły rozwijać się różne formy turystyki:

- turystyka krajoznawcza o charakterze tranzytowym lub docelowym jest oparta o system szlaków turystycznych, integrujących walory przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe gminy.
- turystyka i rekreacja pobytowa związana jest z sezonowością i różnymi funkcjami: wypoczynkowymi, zdrowotnymi, kulturowymi i edukacyjnymi. Turystyka i rekreacja pobytowa wymaga odpowiedniej bazy usługowej podstawowej, zapewniającej komfort osobom przyjeżdżającym, zgodnie z określonymi standardami.

Projektowana baza rekreacyjna i turystyczna w gminie będzie powiązana różnymi systemami komunikacji kołowej, pieszej i rowerowej, łącząc się ze szlakami turystycznymi o różnym stopniu trudności i atrakcyjności widokowej.

Dokumentacja zdjęciowa obrazująca stany kryzysowe zidentyfikowane
na obszarach rewitalizacji

**Zdjęcia. Zniszczony budynek dyspozytorni wraz z otoczeniem na obszarze rewitalizacji nr 1,
Źródło: Urząd Gminy i Miasta Kleczew**

Zdjęcie. Zdegradowany zbiornik wodny wraz z otoczeniem na obszarze rewitalizacji nr 1,
Źródło: KWB „Konin” w Kleczewie S.A.

Zdjęcie. Zdegradowany obszar pokopalniany (obszar rewitalizacji nr 2),
Źródło: Urząd Gminy i Miasta Kleczew

Zdjęcia. Zdegradowany obszar pokopalniany (obszar rewitalizacji nr 2),
Źródło: Urząd Gminy i Miasta Kleczew

Zdjęcia. Jezioro Sępa w Kleczewie (obszar rewitalizacji nr 3),
Źródło: Urząd Gminy i Miasta Kleczew

Zdjęcie. Zdegradowany obszar poprzemysłowy na którym powstanie park rekreacyjno – krajobrazowy
(obszar rewitalizacji nr 4), Źródło: Urząd Gminy i Miasta Kleczew

Zdjęcie. Zdegradowany obszar poprzemysłowy w miejscowości Słaboludź (obszar rewitalizacji nr 5),
Źródło: Urząd Gminy i Miasta Kleczew

Zdjęcia. Zdegradowany obszar poprzemysłowy w miejscowości Słaboludź (obszar rewitalizacji nr 5),
Źródło: Urząd Gminy i Miasta Kleczew

Zdjęcie. Zdegradowany obszar poprzemysłowy w miejscowości Słaboludź (obszar rewitalizacji nr 5),
Źródło: Urząd Gminy i Miasta Kleczew

3.4 Podział Programu Rewitalizacji na projekty i zadania oraz opis poszczególnych obszarów rewitalizacji

Program Rewitalizacji Zdegradowanych Obszarów Miejskich i Poprzemysłowych
Gminy Kleczew na lata 2009 – 2018

Projekty i zadania rewitalizacyjne							
Lp.	Nazwa planowanego działania	Obszar rewitalizacji	Okres realizacji	Charakterystyka projektu	Instytucja zarządzająca projektem	Nakłady do poniesienia (PLN)	Źródła finansowania projektu
1.	Adaptacja budynku na cele społeczne oraz turystyczno – rekreacyjne, a także zagospodarowanie jego otoczenia wraz z rewitalizacją pobliskiego jeziora	1	2009 – 2012	- adaptacja zniszczonego budynku dyspozytorni na ośrodek kolonijno – wychowawczy, ponadto w budynku będą funkcjonować: Punkt Informacji Turystycznej, Centrum Integracji Społecznej oraz Letni Ośrodek Towarzystwa Przyjaciół Dzieci - oczyszczenie jeziora i utworzenie w jego otoczeniu ścieżek rowerowych, małej architektury, dróg dojazdowych, nasadzeń, toalet wolnostojących oraz umocnienie nabrzeży jeziora. - zagospodarowanie terenu w celach rekreacyjnych: tor kładowy, tor kładowy dla dzieci, pomosty pływające, plac rekreacyjny, wypożyczalnia sprzętu wodnego, plac zabaw dla dzieci, chata grillowa, park linowy, taras widokowy z ogólnodostępnymi leżakami, zielona szkoła z ławkami i mała scena.	Gmina Kleczew	5 095 955,00	- środki własne gminy (25%) - WRPO 2007 - 2013 (75%)
2.	Rozwój funkcji rekreacyjno - sportowej na zdegradowanym obszarze pokopalnianym	2	2011 – 2014	Rozwój funkcji rekreacyjno-sportowych poprzez stworzenie:: - toru motocrossowego; - pola golfowego; - stoku do wypoczynku całorocznego; - amfiteatru; - obszaru zielonego – parku. Ponadto na obszarze powstanie infrastruktura towarzysząca (np.	Spółka powstała w ramach partnerstwa publiczno – prywatnego lub KWB „Konin” w Kleczewie S.A. lub	10 940 000,00	- środki spółki powstałej w ramach partnerstwa publiczno – prywatnego lub KWB „Konin” w Kleczewie S.A.

Program Rewitalizacji Zdegradowanych Obszarów Miejskich i Poprzemysłowych
Gminy Kleczew na lata 2009 – 2018

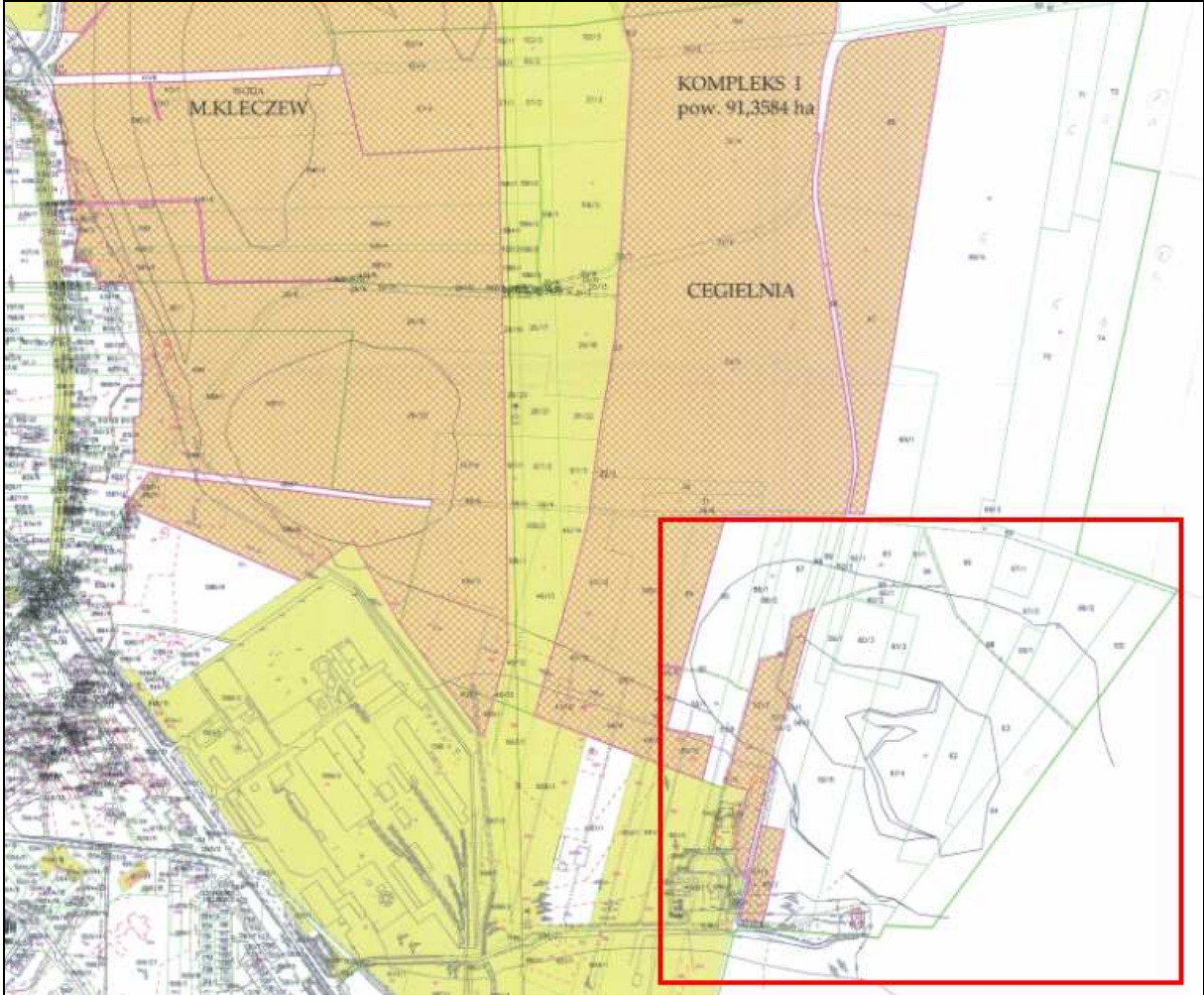
				drogi dojazdowe, mała architektura).	inwestor prywatny		lub inwestora prywatnego (50%) - WRPO 2007 – 2013 (50%)
3.	Rekultywacja jeziora w Kleczewie oraz zagospodarowanie jego otoczenia	3	2012 – 2013	- oczyszczenie jeziora, budowa chodnika, stworzenie małej architektury, nasadzenie zieleni	Gmina Kleczew	1 500 000,00	- środki własne gminy (25%) - WRPO 2007 - 2013 (75%)
4.	„Zielone Płuca” Kleczewa – powstanie parku rekreacyjno – krajobrazowego	4	2013 – 2015	- powstanie parku spełniającego funkcje przyrodnicze, rekreacyjne oraz ochronne dla odkrywek kopalnianych - nasadzenia oraz pielęgnacja zieleni	Spółka powstała w ramach partnerstwa publiczno – prywatnego lub KWB „Konin” w Kleczewie S.A. lub inwestor prywatny	1 730 000,00	- środki spółki (25%) - WRPO 2007 - 2013 (75%)
5.	Rewitalizacja obszarów poprzemysłowych poprzez stworzenie zbiornika wodnego o funkcjach rekreacyjnych i turystycznych	5	2013 – 2018	- powstanie zbiornika wodnego w miejscowości Słaboludź, a ponadto: - ścieżki rowerowe, - zaplecza rekreacyjne, - plaże piaszczyste i trawiaste, - przystań, - zadrzewienie otoczenia zbiornika wodnego, - parkingi,	Spółka powstała w ramach partnerstwa publiczno – prywatnego lub KWB „Konin” w Kleczewie S.A. lub	2 515 000,00	- środki spółki powstałej w ramach partnerstwa publiczno – prywatnego lub KWB „Konin” w Kleczewie S.A.

Program Rewitalizacji Zdegradowanych Obszarów Miejskich i Przemysłowych
Gminy Kleczew na lata 2009 – 2018

				- chodniki oraz drogi dojazdowe.	inwestor prywatny		lub inwestora prywatnego (50%) - WRPO 2007 - 2013 (50%)
6.	Nadanie procesowi rewitalizacji społecznego wymiaru poprzez organizację szkoleń dla kobiet i młodzieży w nowopowstałym ośrodku na obszarze rewitalizacji nr 1	1	2011 - 2013	- szkolenia poprawiające sytuację na rynku pracy kobiet i młodzieży w odnowionym budynku dyspozytorni.	Gmina Kleczew	120 000,00	- środki własne gminy (15%) - PO KL 2007 – 2013 (85%)

Charakterystyka poszczególnych obszarów rewitalizacji

Obszar rewitalizacji nr 1

I. Nazwa obszaru	
Zniszczony budynek byłej dyspozytorni kopalni wraz z jeziorem i przylegającym terenem	
II. Zasięg obszaru	
39 ha, obszar rewitalizacji znajduje się w miejscowości Cegielnia, przy granicy z miastem Kleczew	
	
 granica obszaru rewitalizacji nr 1	
III. Charakterystyka obszaru	
Na obszarze rewitalizacji nr 1 znajduje się zniszczony, nie użytkowany od lat budynek byłej dyspozytorni kopalni. Na obszarze jest także małe jeziorko, które obecnie jest nie wykorzystywane. Teren otaczający zbiornik jest zdegradowany. Na obszarze tym znajduje się dużo zieleni oraz drzew. Obszar leży tuż przy granicy z miastem Kleczew.	
IV. Główne funkcje obszaru	
Obszar rewitalizacji nr 1 ma charakter przemysłowy, pokopalniany. Jest on zdegradowany i pomimo walorów (jeziorko, budynek, dużo zieleni) nie spełnia żadnych funkcji społeczno – gospodarczych.	
V. Kryteria wyboru na podstawie których obszar został uznany jako wymagający rewitalizacji	
- obecność zdegradowanych terenów przemysłowych, - konieczność przeciwdziałania degradacji i niewykorzystania budynków użyteczności	

publicznej (dyspozytornia), - stan rozwoju bazy turystycznej, rekreacyjnej oraz sportowej, - stymulowanie rozwoju lokalnej gospodarki, - rozwój przedsiębiorczości mieszkańców, - poziom bezrobocia oraz konieczność wykreowania nowych miejsc pracy, - konieczność przeciwdziałania ubóstwu oraz zagrożenie marginalizacją, - konieczność ochrony środowiska.	
VI. Cele działań rewitalizacyjnych na obszarze	
- zwiększenia atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej – w zniszczonym budynku zostanie utworzony m.in. hotel; jezioro będzie wykorzystywane w celach rekreacyjnych – zostaną zbudowane pomosty, a w otoczeniu jeziora powstaną m.in. ścieżki rowerowe, - poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy, - poprawa stanu infrastruktury, - rozwój lokalnej gospodarki – podjęte działania spowodują rozwój turystyki, - wzrost estetyki gminy – do której przyczyni się odnowienie budynku dyspozytorni oraz jeziora wraz z otoczeniem.	
VII. Rewitalizacja w sferze przestrzennej	
Problemy w sferze przestrzennej	- zniszczony budynek dyspozytorni - zdegradowany obszar pokopalniany: tereny zielone, zbiornik wodny
Zakładane cele w sferze przestrzennej	- poprawa stanu budynków i ich wielokierunkowe wykorzystanie - zagospodarowanie terenów i nadanie im nowych funkcji
Działania planowane w sferze przestrzennej	Adaptacja budynku na cele społeczne oraz turystyczno – rekreacyjne, a także zagospodarowanie jego otoczenia wraz z rewitalizacją pobliskiego jeziora - w budynku dyspozytorni powstanie ośrodek kolonijno –wychowawczy, Punkt Informacji Turystycznej, Centrum Integracji Społecznej oraz Letni Ośrodek Towarzystwa Przyjaciół Dzieci - oczyszczone zostanie jezioro, a w jego otoczeniu powstaną ścieżki rowerowe, mała architektura, drogi dojazdowe, nasadzenia, toalety wolnostojące; umocnione zostaną nabrzeża jeziora. - zagospodarowanie terenu w celach rekreacyjnych: tor kładowy, tor kładowy dla dzieci, pomosty pływające, plac rekreacyjny, wypożyczalnia sprzętu wodnego, plac zabaw dla dzieci, chata grillowa, park linowy, taras widokowy z ogólnodostępnymi leżakami, zielona szkoła z ławkami i mała scena.
VIII. Rewitalizacja w sferze gospodarczej	
Problemy w sferze gospodarczej	- mimo możliwości związanych z rozwojem turystyki i rekreacji, brak działalności gospodarczej
Zakładane cele w sferze gospodarczej	- rozwój turystyki i rekreacji

	- pobudzenie lokalnej gospodarki
Działania planowane w sferze gospodarczej	- podobnie jak w sferze przestrzennej (projekt kompleksowy)
IX. Rewitalizacja w sferze społecznej	
Problemy w sferze społecznej	- brak miejsc pracy - brak perspektyw dla rozwoju zasobów ludzkich
Zakładane cele w sferze społecznej	- powstanie nowych miejsc pracy - stworzenie obszaru pełniącego funkcje turystyczne i rekreacyjne - wzrost kompetencji i umiejętności mieszkańców rewitalizowanego obszaru
Działania planowane w sferze społecznej	- podobnie jak w sferze przestrzennej (projekt kompleksowy) oraz - szkolenia dla kobiet i młodzieży w zrewitalizowanym budynku dyspozytorni

Obszar rewitalizacji nr 2

I. Nazwa obszaru
Wschodnia część zdegradowanego obszaru pokopalnianego gminy wraz z przyległym obszarem leśnym
II. Zasięg obszaru
270 ha, obszar rewitalizacji obejmuje swym zasięgiem część miejscowości Cegielnia, Sławoszewek oraz Kleczew

granica obszaru rewitalizacji nr 2
III. Charakterystyka obszaru
- obszar pokopalniany, na którym zaprzestano wszelkiej działalności; obecnie jest on zdegradowany (szkody górnicze), zniszczona jest struktura gruntów, cieków wodnych, brak na nim budynków, infrastruktury i innych zasobów
IV. Główne funkcje obszaru
Obszar rewitalizacji nr 2 ma charakter przemysłowy, pokopalniany. Jest on zdegradowany i nie spełnia żadnych funkcji społeczno – gospodarczych.
V. Kryteria wyboru na podstawie których obszar został uznany jako wymagający rewitalizacji
- obecność zdegradowanych terenów przemysłowych, - stan rozwoju bazy turystycznej, rekreacyjnej oraz sportowej, - stymulowanie rozwoju lokalnej gospodarki,

- rozwój przedsiębiorczości mieszkańców, - poziom bezrobocia oraz konieczność wykreowania nowych miejsc pracy, - konieczność przeciwdziałania ubóstwu oraz zagrożenie marginalizacją, - konieczność ochrony środowiska.	
VI. Cele działań rewitalizacyjnych na obszarze	
- zwiększenia atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej – na zdegradowanym obszarze zostaną zbudowane obiekty pełniące funkcje turystyczno – rekreacyjne: tor motocrossowy, pole golfowe, stok do wypoczynku całorocznego, amfiteatr, obszaru zielony – park, - poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy, - poprawa stanu infrastruktury, - rozwój lokalnej gospodarki – podjęte działania spowodują rozwój turystyki i rekreacji, - wzrost estetyki gminy.	
VII. Rewitalizacja w sferze przestrzennej	
Problemy w sferze przestrzennej	- silnie zdegradowany obszar pokopalniany - brak zagospodarowania terenu - zanieczyszczone środowisko przyrodnicze
Zakładane cele w sferze przestrzennej	- odnowa zniszczonego terenu - zagospodarowanie terenów i nadanie im nowych funkcji - poprawa stanu środowiska przyrodniczego
Działania planowane w sferze przestrzennej	- Powstanie Centrum rekreacyjno – sportowego, które składać się będzie z: - toru motocrossowego; - pola golfowego; - stoku do wypoczynku całorocznego; - amfiteatru; - obszaru zielonego – parku. - infrastruktura towarzysząca (drogi dojazdowe, mała architektura).
VIII. Rewitalizacja w sferze gospodarczej	
Problemy w sferze gospodarczej	- mimo istnienia dużego obszaru do zagospodarowania, brak działalności gospodarczej
Zakładane cele w sferze gospodarczej	- rozwój turystyki i rekreacji - pobudzenie lokalnej gospodarki
Działania planowane w sferze gospodarczej	- podobnie jak w sferze przestrzennej (projekt kompleksowy)
IX. Rewitalizacja w sferze społecznej	
Problemy w sferze społecznej	- brak miejsc pracy - brak perspektyw dla rozwoju zasobów ludzkich - brak miejsc wypoczynku, rozrywki i aktywności dla mieszkańców gminy, a zwłaszcza dzieci i młodzieży
Zakładane cele w sferze społecznej	- powstanie nowych miejsc pracy - stworzenie obszaru pełniącego funkcje turystyczne i rekreacyjne - rozwój i aktywność mieszkańców
Działania planowane w sferze społecznej	- podobnie jak w sferze przestrzennej (projekt kompleksowy)

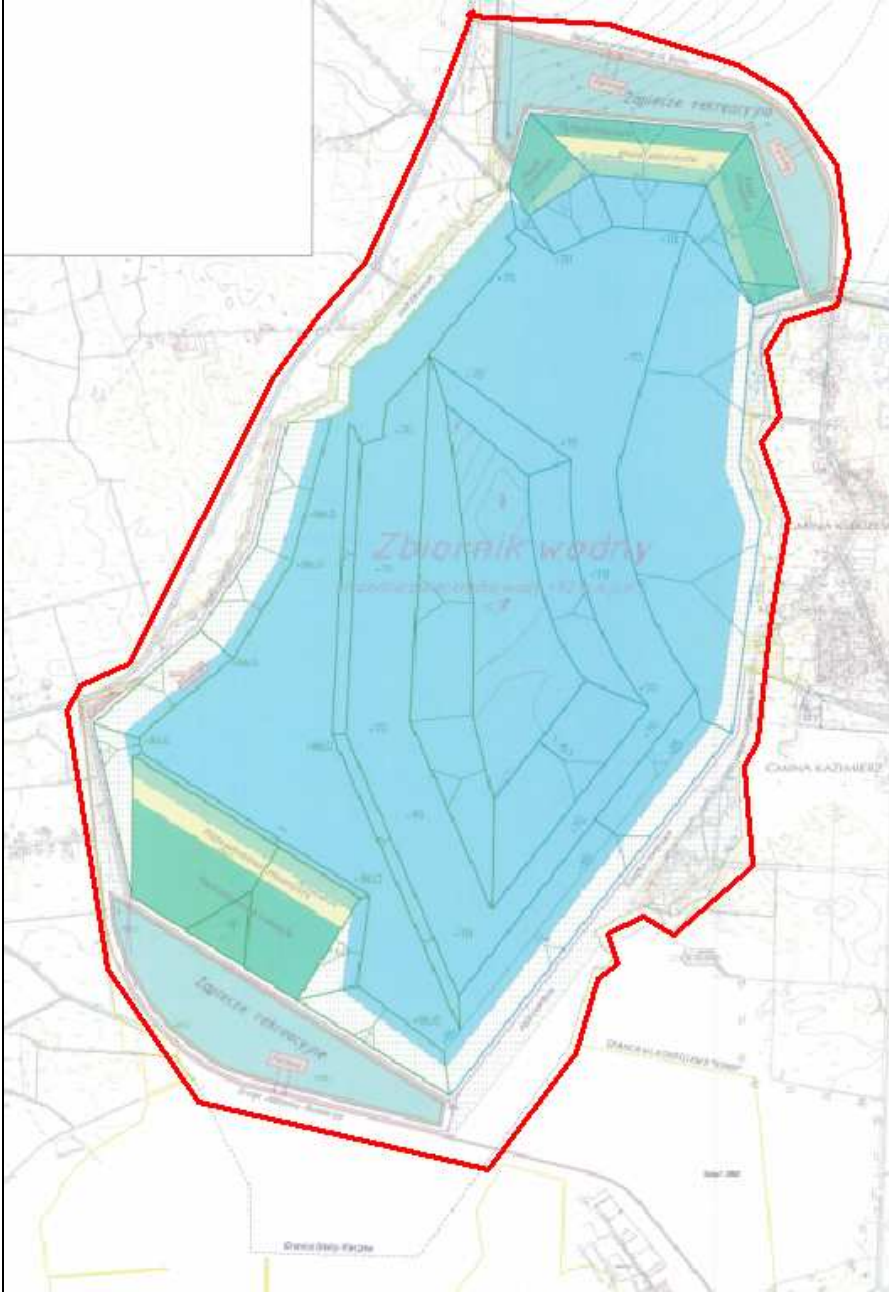
Obszar rewitalizacji nr 3

I. Nazwa obszaru	
Zdegradowany obszar jeziora w mieście Kleczew	
II. Zasięg obszaru	
6 ha, obszar rewitalizacji – Jezioro Stępa znajduje się w mieście Kleczew	
 — granica obszaru rewitalizacji nr 3	
III. Charakterystyka obszaru	
Akwen jest obecnie zanieczyszczony, obecnie nad jeziorem odbywają się różnego rodzaju imprezy kulturalno – sportowe.	
IV. Główne funkcje obszaru	
Obszar rewitalizacji nr 3 pełni funkcje kulturalno – rekreacyjne, nad jeziorem odbywają się różnego rodzaju imprezy lokalne.	
V. Kryteria wyboru na podstawie których obszar został uznany jako wymagający rewitalizacji	
- obecność zdegradowanych zbiorników wodnych, - stan rozwoju bazy rekreacyjnej, - konieczność ochrony środowiska.	
VI. Cele działań rewitalizacyjnych na obszarze	
- zwiększenia atrakcyjności rekreacyjnej – jezioro zostanie oczyszczone, a jego otoczenie zostanie zagospodarowane, - wzrost dostępności do infrastruktury, - poprawa stanu środowiska przyrodniczego,	

- wzrost estetyki gminy.	
VII. Rewitalizacja w sferze przestrzennej	
Problemy w sferze przestrzennej	- zdegradowany zbiornik wodny - brak zagospodarowania otoczenia akwenu - zanieczyszczone środowisko przyrodnicze
Zakładane cele w sferze przestrzennej	- odnowa zniszczonego terenu - zagospodarowanie obszaru zbiornika wodnego - poprawa stanu środowiska przyrodniczego
Działania planowane w sferze przestrzennej	- Oczyszczenie jeziora, budowa chodnika, stworzenie małej architektury, nasadzenie zieleni
VIII. Rewitalizacja w sferze gospodarczej	
Problemy w sferze gospodarczej	- nie wykorzystanie zbiornika i jego otoczenia dla celów rekreatywnych
Zakładane cele w sferze gospodarczej	- rozwój rekreacji i turystyki
Działania planowane w sferze gospodarczej	- rewitalizacja jeziora będzie sprzyjać rozwojowi turystyki i rekreacji
IX. Rewitalizacja w sferze społecznej	
Problemy w sferze społecznej	- brak miejsc wypoczynku, rozrywki i aktywności dla mieszkańców gminy, a zwłaszcza dzieci i młodzieży
Zakładane cele w sferze społecznej	- stworzenie miejsca pełniącego funkcje rekreacyjne
Działania planowane w sferze społecznej	- rewitalizacja jeziora stworzy mieszkańcom miejsce do wypoczynku

Problemy w sferze przestrzennej	- zdegradowany obszar pokopalniany - brak zagospodarowania terenu - zanieczyszczone środowisko przyrodnicze
Zakładane cele w sferze przestrzennej	- odnowa zniszczonego terenu - zagospodarowanie terenów i nadanie im nowych funkcji - poprawa stanu środowiska przyrodniczego
Działania planowane w sferze przestrzennej	- powstanie parku spełniającego funkcje przyrodnicze, rekreacyjne oraz ochronne dla odkrywek kopalnianych - nasadzenia oraz pielęgnacja zieleni
VIII. Rewitalizacja w sferze gospodarczej	
Problemy w sferze gospodarczej	- nie wykorzystanie obszaru dla celów rekreacyjnych
Zakładane cele w sferze gospodarczej	- rozwój rekreacji i turystyki
Działania planowane w sferze gospodarczej	- podobnie jak w sferze przestrzennej (projekt kompleksowy)
IX. Rewitalizacja w sferze społecznej	
Problemy w sferze społecznej	- brak miejsc wypoczynku i rozrywki dla mieszkańców gminy
Zakładane cele w sferze społecznej	- stworzenie miejsca pełniącego funkcje rekreacyjne
Działania planowane w sferze społecznej	- stworzenie miejsca wypoczynku dla mieszkańców gminy

Obszar rewitalizacji nr 5

I. Nazwa obszaru
Południowa, zdegradowana część Gminy Kleczew
II. Zasięg obszaru
220 ha, obszar rewitalizacji obejmuje swym zasięgiem część miejscowości: Ślabołudz, Jabłonka oraz Mikołajewo
 granica obszaru rewitalizacji nr 5
III. Charakterystyka obszaru
- obszar pokopalniany, zdegradowany (szkody górnicze), zniszczona jest struktura gruntów, cieków wodnych, brak na nim budynków, infrastruktury; teren został oczyszczony i przygotowany do stworzenia zbiornika wodnego.
IV. Główne funkcje obszaru

Obszar rewitalizacji nr 5 ma charakter poprzemysłowy, pokopalniany. Jest on zdegradowany i nie spełnia żadnych funkcji.	
V. Kryteria wyboru na podstawie których obszar został uznany jako wymagający rewitalizacji	
- obecność zdegradowanych terenów poprzemysłowych, - stan rozwoju bazy turystycznej, rekreacyjnej oraz sportowej, - stymulowanie rozwoju lokalnej gospodarki, - rozwój przedsiębiorczości mieszkańców, - poziom bezrobocia oraz konieczność wykreowania nowych miejsc pracy, - konieczność przeciwdziałania ubóstwu oraz zagrożenie marginalizacją, - konieczność ochrony środowiska.	
VI. Cele działań rewitalizacyjnych na obszarze	
- zwiększenie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej, - poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy, - poprawa stanu infrastruktury, - rozwój lokalnej gospodarki – podjęte działania spowodują rozwój turystyki i rekreacji, - wzrost estetyki gminy, - poprawa stanu środowiska przyrodniczego.	
VII. Rewitalizacja w sferze przestrzennej	
Problemy w sferze przestrzennej	- zdegradowany obszar pokopalniany - brak zagospodarowania terenu - zanieczyszczone środowisko przyrodnicze
Zakładane cele w sferze przestrzennej	- odnowa zniszczonego terenu - zagospodarowanie terenów i nadanie im nowych funkcji - poprawa stanu środowiska przyrodniczego
Działania planowane w sferze przestrzennej	- powstanie sztucznego zbiornika wodnego w miejscowości Słaboludź, a ponadto: - ścieżki rowerowe, - zaplecza rekreacyjne, - plaże piaszczyste i trawiaste, - przystań, - zadrzewienie otoczenia zbiornika wodnego, - parkingi, - chodniki oraz drogi dojazdowe.
VIII. Rewitalizacja w sferze gospodarczej	
Problemy w sferze gospodarczej	- mimo możliwości związanych z rozwojem turystyki i rekreacji, brak działalności gospodarczej
Zakładane cele w sferze gospodarczej	- rozwój turystyki i rekreacji - pobudzenie lokalnej gospodarki
Działania planowane w sferze gospodarczej	- podobnie jak w sferze przestrzennej (projekt kompleksowy)
IX. Rewitalizacja w sferze społecznej	
Problemy w sferze społecznej	- brak perspektyw dla rozwoju zasobów ludzkich - brak miejsc pracy - brak miejsc wypoczynku, rozrywki

	i aktywności dla mieszkańców gminy, a zwłaszcza dzieci i młodzieży
Zakładane cele w sferze społecznej	- powstanie nowych miejsc pracy - stworzenie obszaru pełniącego funkcje turystyczne i rekreacyjne - rozwój i aktywność mieszkańców
Działania planowane w sferze społecznej	- podobnie jak w sferze przestrzennej (projekt kompleksowy)

3.5 Oczekiwane wskaźniki osiągnięć (efektów) programu oraz wnioski z przeprowadzonej analizy

Priorytetowym celem Programu Rewitalizacji jest odnowa zdegradowanego obszaru oraz wzrost społeczno - gospodarczy. Koncepcja ta ma charakter długoterminowy. W wyniku jej realizacji powstaną następujące efekty, których miernikiem są oczekiwane wskaźniki produktów, rezultatów i oddziaływania. Dzięki wskaźnikom, możliwe będzie uzasadnienie wiarygodności i realności zdań planowanych w ramach programu rewitalizacji.

Produkt to bezpośredni, materialny efekt zrealizowanych działań, musi być osiągnięty w trakcie „życia” projektu, przyczynia się do osiągnięcia rezultatów, a przez to celów bezpośrednich. Wskaźniki produktu odnoszą się do działalności. Liczone są w jednostkach materialnych lub monetarnych (np. długość zbudowanej drogi czy liczba wybudowanych obiektów sportowych).

Rezultat jest fizycznym efektem osiągnięcia celu bezpośredniego i bezpośrednim wpływem zrealizowanych działań - stworzonych produktów. Rezultat osiągany jest natychmiast po realizacji projektu i określa zmiany jakie nastąpiły u beneficjentów. Wskaźniki rezultatu odpowiadają bezpośrednim z natychmiastowych efektów wynikających z programu. Dostarczają one informacji o zmianach dotyczących beneficjentów. Wskaźniki te mogą przybierać formę wskaźników materialnych (liczba osób korzystających z infrastruktury społecznej, wzrost zatrudnienia, liczba powstałych firm, itp.) lub finansowych (zwiększenie się środków finansowych sektora prywatnego, zmniejszenie kosztów transportu).

Oddziaływanie to długofalowe konsekwencje z wytworzenia produktów dla beneficjentów pośrednich, a także pośrednie konsekwencje dla innych adresatów. Wskaźniki oddziaływania odnoszą się natomiast do skutków danego programu

wykraczających poza natychmiastowe efekty dla beneficjentów (np. wpływ projektu na sytuację społeczno-gospodarczą w pewnym okresie od zakończenia jego realizacji).

Poniżej zestawiono przykładowe wskaźniki realizacji Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew na lata 2009 – 2018. Na tak długi okres planowania trudno określić szczegółowe miary wskaźników, dlatego podane wskaźniki mają charakter szacunkowy i mogą ulec zmianie na dalszym etapie realizacji projektów rewitalizacji.

Program Rewitalizacji Zdegradowanych Obszarów Miejskich i Poprzemysłowych
Gminy Kleczew na lata 2009 – 2018

Faza cyklu interwencji	Wskaźnik	Szacunkowa wartość wskaźnika	Jednostka miary
Produkt	Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów poprzemysłowych	585	ha
	Liczba nowych obiektów rekreacyjnych i sportowych	10	szt.
	Liczba budynków poddanych renowacji, remontowi, przebudowie	1	szt.
	Liczba wybudowanych lub zmodernizowanych dróg	15	km
	Liczba wybudowanych parkingów	10	szt.
	Liczba wybudowanych lub zmodernizowanych ścieżek pieszych i rowerowych	25	km
	Liczba zrekultywowanych/rewitalizowanych zbiorników wodnych	2	szt.
	Nowopowstałe zbiorniki wodne w wyniku działań rewitalizacyjnych	1	szt.
	Liczba powstałych obiektów obsługi ruchu turystycznego	1	szt.
	Liczba obiektów i miejsc przystosowanych dla potrzeb osób niepełnosprawnych	4	szt.
	Powierzchnia obszarów przeznaczonych na tereny zielone w wyniku działań rewitalizacyjnych	140	ha
Rezultat	Powierzchnia zagospodarowanych terenów na cele turystyczne i rekreacyjne	585	ha
	Liczba nowych funkcji na obszarach zrewitalizowanych	7	szt.
	Liczba projektów z zakresu rewitalizacji obszarów poprzemysłowych	6	szt.
	Liczba miejsc pracy utworzonych na obszarach zrewitalizowanych	20	szt.
	Liczba osób (mieszkańców) korzystających z infrastruktury rekreacyjno – sportowej i turystycznej	9 814	osoby
	Liczba turystów korzystających z nowych obiektów infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i sportowej	20 000	osoby
	Liczba turystów uczestniczących w imprezach kulturalno – sportowych	15 000	osoby
	Liczba nowych imprez rekreacyjnych, sportowych i kulturalnych	10	szt.
	Liczba osób korzystających z obiektów zaadaptowanych na cele turystyczne	2 000	osoby
	Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z infrastruktury rekreacyjno – sportowej	100	osoby
Oddziaływanie	Wzrost liczby miejsc pracy po zakończeniu realizacji projektów	20	osoby
	Wzrost liczby turystów	50	%
	Wzrost liczby osób aktywnie spędzających wolny czas	30	%
	Zwiększenie liczby świadczonych usług rekreacyjnych, turystycznych i kulturalnych	10	szt.
	Wzrost dochodów gminy	15	%
	Zmniejszenie liczby zniszczonych budynków	1	szt.

Wnioski z przeprowadzonej analizy:

Wskaźniki produktu, rezultatu i oddziaływania powinny być okresowo kontrolowane. Wskaźniki mają bowiem umożliwić dokonywanie szybkiej i bieżącej, a także długofalowej i horyzontalnej oceny realizacji programu rewitalizacji. Na podstawie wskaźników osiągnięć możliwe będzie sporządzanie okresowych raportów z wdrożenia programu rewitalizacji służących ocenie wpływu podejmowanych działań na wymiar przestrzenny, gospodarczy oraz społeczny rewitalizowanego obszaru.

Projekty rewitalizacji w gminie Kleczew są kompleksowe i przyczyniać się będą do tworzenia nowych miejsc pracy, zwłaszcza do tworzenia nowych miejsc pracy dla osób długotrwale bezrobotnych zamieszkałych na terenach zrewitalizowanych. Działania inwestycyjne będą uzupełniane działaniami społeczno - gospodarczymi, realizowanymi na obszarze lokalizacji danego projektu, tj. na rzecz aktywizacji dzieci i młodzieży, rozwoju zasobów ludzkich, walki z patologiami społecznymi i bezrobociem, przeciwdziałania zjawisku wykluczenia społecznego, podniesienia kwalifikacji mieszkańców ww. terenów, szkoleń i wsparcia dla rozwoju MSP.

Jednym z najważniejszych elementów programu rewitalizacji jest pomiar efektów rewitalizacji, czyli skutków, jakie przyniosły działania realizowane w jej ramach. Jest to pole wyjątkowo istotne, ponieważ zagadnienie efektów rewitalizacji dotyczy wszystkich faz całego przedsięwzięcia, poczynwszy od jego inicjowania i programowania, poprzez działania operacyjne, a na ocenie zakończywszy. Ma zatem istotny wpływ na szeroko rozumianą jakość tych czynności. Pomiar efektów rewitalizacji jest dokonywany przez formułowanie mierników efektu. Mierniki efektu mają za zadanie pomiar zjawisk i procesów, których zmiana jest zamierzonym lub niezamierzonym efektem działań podejmowanych przez samorząd terytorialny i jego partnerów ramach programu rewitalizacji. Część zmienności ww. zjawisk i procesów niemal zawsze będzie wynikiem oddziaływania innych czynników, takich jak podmioty gospodarcze, osoby fizyczne, różnorodne instytucje i organizacje, a nawet podmioty i zjawiska zewnętrzne.

Działania zaplanowane w programie rewitalizacji gminy Kleczew zostały dobrane w ten sposób, aby wywrzeć istotny wpływ na zjawiska i procesy, których zmiana jest jednym z celów rewitalizacji.

Uzyskanie korzystnego poziomu danego wskaźnika, nawet bez lub z niskim udziałem wpływu narzędzi samorządu gminy, będzie oznaczało, że dany cel został osiągnięty i jego działania w tym zakresie są już zbędne.

Każdy ze wskaźników osiągnięć programu rewitalizacji gminy Kleczew spełnia cztery warunki, które świadczą o wiarygodności i realności zaplanowanych zadań:

1) Warunek prostoty;

Za prosty wskaźnik uznaje się taki, do obliczenia którego dysponuje się danymi.

2) Warunek pojemności;

Oznacza to, że podmiotowi rewitalizacji znany jest zakres zjawisk i procesów wyrażanych przez wskaźnik – podmiot posiada wiedzę jakie zjawiska i procesy wpływają na wartość wskaźnika. W innym przypadku nie będzie w stanie prawidłowo zinterpretować jego wartości.

3) Warunek decyzyjności (pokrewny do warunku pojemności);

Jego wypełnieniem jest posiadanie przez podmiot rewitalizacji wiedzy, jaka część zjawisk i procesów wyrażanych przez wskaźnik znajduje się lub może się znajdować pod jego wyłącznym wpływem, jaka pod częściowym, a jaka pozostaje poza sferą jego oddziaływań.

4) Zgodność pojemności wskaźników z zakresem merytorycznym, który powinien zostać objęty przez metody pomiaru efektów rewitalizacji.

Gmina Kleczew ma przygotowanych wiele koncepcji i analiz dotyczących rozwoju obszarów pokopalnianych na których planowane są zadania ujęte w programie rewitalizacji. Zadania zaplanowane w programie rewitalizacji są zgodne z lokalnymi i regionalnymi dokumentami strategicznymi. Rozwój turystyki i rekreacji jest priorytetem wskazanym w wielu dokumentach programowych gminy. Planowane działania wpisują się np. w funkcje obszarów wskazane w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kleczew. Gmina Kleczew ma również zapewnione środki na wkład własny poszczególnych projektów. Trwają również zaawansowane prace nad dokumentacją techniczną, finansową i aplikacyjną (zwłaszcza projektu nr 1) oraz nad podjęciem współpracy z inwestorami prywatnymi w celu realizacji projektów. Podmiot prywatny będzie istotnym podmiotem wdrażającym kilka planowanych projektów.

Ponadto, Urząd Gminy i Miasta Kleczew dysponuje odpowiednimi zasobami technicznymi i ludzkimi, pozwalającymi realizację projektów rewitalizacji. W Urzędzie Gminy i Miasta są zatrudnione osoby dysponujące odpowiednią wiedzą i doświadczeniem w zakresie zarządzania finansowego, jak również wiedzą techniczną, dotyczącą eksploatacji i utrzymania inwestycji. Urząd Gminy i Miasta posiada doświadczenie w realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Znajomość procedur stosowanych przy wdrażaniu tego typu przedsięwzięć stanowi jeden z podstawowych warunków sukcesu realizacji projektów unijnych.

IV. PLAN FINANSOWY REALIZACJI REWITALIZACJI

Plan finansowy realizacji programu rewitalizacji Gminy Kleczew na lata 2009–2018 jest sumą planowanych nakładów w rozbiciu na źródła finansowania.

Tabela. Źródła finansowania projektów programu rewitalizacji w latach 2009 – 2018 (w PLN)

Projekty i zadania rewitalizacyjne	Budżet JST	Budżet państwa	Środki prywatne	Środki UE	Inne środki	Razem
Adaptacja budynku na cele społeczne oraz turystyczno – rekreacyjne, a także zagospodarowanie jego otoczenia wraz z rewitalizacją pobliskiego jeziora	1 803 360,62	-	-	3 292 594,38	-	5 095 955,00
Rozwój funkcji rekreacyjno - sportowej na zdegradowanym obszarze pokopalnianym	-	-	5 470 000,00	5 470 000,00	-	10 940 000,00
Rekultywacja jeziora w Kleczewie oraz zagospodarowanie jego otoczenia	375 000,00	-	-	1 125 000,00	-	1 500 000,00
„Zielone Płuca” Kleczewa – powstanie parku rekreacyjno – krajobrazowego	-	-	432 500,00	1 297 500,00	-	1 730 000,00
Rewitalizacja obszarów poprzemysłowych poprzez stworzenie zbiornika wodnego o funkcjach rekreacyjnych i turystycznych	-	-	1 257 500,00	1 257 500,00	-	2 515 000,00
Nadanie procesowi rewitalizacji społecznego wymiaru poprzez organizację szkoleń dla kobiet i młodzieży w nowopowstałym ośrodku na obszarze rewitalizacji nr 1	18 000,00	-	-	102 000,00	-	120 000,00
RAZEM	2 196 360,62	-	7 160 000,00	12 544 594,38	-	21 900 955,00

Podstawową zasadę finansowania projektów Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew będzie montaż finansowy. Preferowane będą programy, finansowane wspólnie przez samorząd, środki pochodzące z funduszy unijnych oraz środki prywatne. Gmina zobowiązuje się przeznaczać corocznie w swoim budżecie środki służące finansowaniu zadań ujętych w projektach rewitalizacji – w całości lub części. Zakres i wielkość finansowania będą określone w uchwale budżetowej.

Plan finansowy realizacji Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew obejmuje zidentyfikowane w okresie opracowywania Programu planowane przedsięwzięcia inwestycyjne w okresie 2009-2018. Ze względu na dużą liczbę przedsięwzięć możliwych do realizacji oraz długi okres planowania objęty programem wymienione projekty oraz zakres finansowy mają jedynie charakter szacunkowy.

Pojawiające się okoliczności i uwarunkowania społeczno – gospodarcze oraz fakt, iż Program Rewitalizacji jest dokumentem koncepcyjnym powodują że, poziom dofinansowania oraz wartości poszczególnych projektów mogą ulec zmianie.

Poniższa tabela przedstawia planowane źródła finansowania Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew.

Tabela. Źródła finansowania programu rewitalizacji w latach 2009 – 2018 (w PLN)

Źródło finansowania	Planowana kwota (PLN)	% udział w planie finansowym (w przybliżeniu)
Budżet JST	2 196 360,62	10,00
Budżet państwa	-	-
Środki prywatne	7 160 000,00	32,70
Środki UE	12 544 594,38	57,30
Inne środki	-	-
RAZEM	21 900 955,00	100

Program Rewitalizacji Zdegradowanych Obszarów Miejskich i Przemysłowych
Gminy Kleczew na lata 2009 – 2018

Tabela. Harmonogram realizacji projektów i zadań programu rewitalizacji w latach 2009-2018

Lp.	Tytuł zadania	Źródła dofinansowania	Termin realizacji									
			2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1.	Adaptacja budynku na cele społeczne oraz turystyczno – rekreacyjne, a także zagospodarowanie jego otoczenia wraz z rewitalizacją pobliskiego jeziora	Budżet JST	16 470,00	250 448,76	628 470,25	907 971,61						
		Środki UE	49 410,00	433 722,60	1 144 290,60	1 665 171,18						
2.	Rozwój funkcji rekreacyjno - sportowej na zdegradowanym obszarze pokopalnianym	Środki prywatne			1 367 500,00	1 367 500,00	1 367 500,00	1 367 500,00				
		Środki UE			1 367 500,00	1 367 500,00	1 367 500,00	1 367 500,00				
3.	Rekultywacja jeziora w Kleczewie oraz zagospodarowanie jego otoczenia	Budżet JST				187 500,00	187 500,00					
		Środki UE				562 500,00	562 500,00					
4.	„Zielone Płuca” Kleczewa – powstanie parku rekreacyjno – krajobrazowego	Środki prywatne					144 166,7	144 166,7	144 166,6			
		Środki UE					432 500,00	432 500,00	432 500,00			
5.	Rewitalizacja obszarów przemysłowych poprzez stworzenie zbiornika wodnego o funkcjach	Środki prywatne					209 583,3	209 583,3	209 583,3	209 583,3	209 583,3	209 583,5
		Środki UE					209 583,3	209 583,3	209 583,3	209 583,3	209 583,3	209 583,5

Program Rewitalizacji Zdegradowanych Obszarów Miejskich i Poprzemysłowych
Gminy Kleczew na lata 2009 – 2018

	rekreacyjnych i turystycznych											
6.	Nadanie procesowi rewitalizacji społecznego wymiaru poprzez organizację szkoleń dla kobiet i młodzieży w nowopowstałym ośrodku na obszarze rewitalizacji nr 1	Budżet JST			6 000,00	6 000,00	6 000,00					
		Środki UE			34 000,00	34 000,00	34 000,00					

**Tabela. Źródła finansowania programu rewitalizacji w poszczególnych latach jego realizacji
(w PLN)**

Lata finansowania programu rewitalizacji	Budżet JST	Budżet państwa	Środki prywatne	Środki UE	Inne środki	Razem
2009	16 470,00	-	-	49 410,00	-	65 880,00
2010	250 448,76	-	-	433 722,60	-	684 171,36
2011	634 470,25	-	1 367 500,00	2 545 790,60	-	4 547 760,85
2012	1 101 471,61	-	1 367 500,00	3 629 171,18	-	6 098 142,79
2013	193 500,00	-	1 721 250,00	2 606 083,30	-	4 520 833,30
2014	-	-	1 721 250,00	2 009 583,30	-	3 730 833,30
2015	-	-	353 749,90	642 083,30	-	995 833,20
2016	-	-	209 583,30	209 583,30	-	419 166,60
2017	-	-	209 583,30	209 583,30	-	419 166,60
2018	-	-	209 583,50	209 583,50	-	419 167,00
OGÓŁEM	2 196 360,62	-	7 160 000,00	12 544 594,38	-	21 900 955,00

V. SYSTEM WDRAŻANIA

System wdrażania Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew jest realizowany w oparciu o przepisy regulujące sposoby wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej. Gmina, korzystając ze środków finansowych funduszy strukturalnych UE zobowiązane jest przestrzegać zasad i procedur wspólnotowych, które zostały określone w Rozporządzeniu Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 oraz rozporządzeniach odnoszących się do poszczególnych funduszy strukturalnych.

Poszczególne projekty będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków według źródeł ich pochodzenia. Oznacza to, że podmiot korzystający z różnych źródeł finansowania będzie musiał sprostać wielu wymaganiom formalnym. Dotyczy to w szczególności odmiennych zasad wykorzystania środków pochodzących ze źródeł krajowych oraz środków pochodzących ze źródeł unijnych.

Program Rewitalizacji Gminy Kleczew realizowany będzie w horyzoncie czasowym 2009 -2018, po jego zatwierdzeniu przez Radę Miejską w Kleczewie. Po przyjęciu dokumentu przez Radę, za jego właściwe wdrożenie oraz przedstawianie okresowych ocen z postępu jego realizacji odpowiedzialny będzie organ wykonawczy gminy tj. Burmistrz Gminy i Miasta Kleczew. Do pomocy we właściwym wdrożeniu Programu Burmistrz Gminy i Miasta dysponuje aparatem wykonawczym, w postaci Urzędu Gminy i Miasta oraz jednostek organizacyjnych gminy.

Wśród komórek organizacyjnych Urzędu Gminy i Miasta Kleczew najściślej zaangażowanych w realizację projektów wynikających z Programu Rewitalizacji wskazać należy:

Referat Administracyjno – Organizacyjny do którego zadań należą m.in. następujące kwestie:

- sprawy organizacyjne;
- realizacja uchwał rady gminy;
- statystyka i analizy;

- współpraca z Sejmikiem Województwa i Marszałkiem Województwa, z Radą Powiatu i Starostą, z innymi gminami, także z innymi jednostkami organizacyjnymi i instytucjami;
- dokumentacja zamówień publicznych

Referat Finansowy kierowany przez **Skarbnika Gminy**. Zakres kompetencji obejmuje m.in.:

- sprawy budżetowe gminy;
- księgowość budżetową gminy;
- księgowość podatkową i związaną z opłatami;
- plany finansowania inwestycji i ich realizacja;
- pożyczki, kredyty;
- ewidencja i realizacja funduszy specjalnych i celowych.

Referat Przygotowania i Realizacji Inwestycji do którego zadań należą m.in. kwestie związane z:

- nadzorem inwestycyjnym;
- dokumentacją zamówień publicznych;
- budową i modernizacją dróg;
- planowaniem przestrzennym (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, projekty miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego);
- ustalaniem warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dla inwestycji o znaczeniu krajowym i wojewódzkim;
- budową, remontami, modernizacjami obiektów służących ochronie wód, gleby, zieleni.

Referat Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska. Zakres kompetencji obejmuje m.in.:

- nadzorowanie gospodarki komunalnej;
- oświetlenie ulic;
- utrzymanie czystości placów, ulic, posesji;
- zakładanie i utrzymywanie terenów zieleni miejskiej;
- ochrona środowiska;

- polityka lokalowa;
- opiniowanie lokalizacji inwestycji pod względem szkodliwości dla środowiska;
- plany i programy ochrony zdrowia ludności.

Stanowisko ds. Funduszy Unijnych i Współpracy z Zagranicą do którego zadań należy m.in.:

- inwentaryzacja oraz dystrybucja informacji dotyczących możliwości pozyskiwania pozabudżetowych środków finansowych, przeznaczonych na współfinansowanie zadań gminy;
- gromadzenie informacji na temat istniejących i powstających programów wspierających działania należące do kompetencji władz lokalnych;
- realizowanie projektów gminy finansowanych z funduszy zewnętrznych.

Stanowisko ds. Sportu i Rekreacji do którego zadań należy m.in.:

- współpraca w zakresie kultury fizycznej i sportu z innymi samorządami, związkami i organizacjami sportowymi;
- organizacja imprez sportowych;
- współpraca ze stowarzyszeniami turystyki działającymi na terenie gminy;
- organizacja informacji turystycznej.

Dla efektywnej obsługi projektów i zadań inwestycyjnych konieczne będzie współdziałanie komórek organizacyjnych Urzędu Gminy i Miasta Kleczew.

System wdrażania na poziomie Urzędu Gminy i Miasta Kleczew obejmować będzie następujące działania:

- przygotowanie dokumentacji zadań objętych Programem Rewitalizacji,
- występowanie z wnioskami o dofinansowanie,
- przeprowadzenie procedur wyboru wykonawców zadań,
- kontraktowanie,
- monitorowanie przebiegu prac w ramach poszczególnych projektów,
- raportowanie kwartalne i roczne,
- przygotowanie propozycji dotyczących korekt w zakresie poszczególnych zadań,
- prowadzenie rozliczeń finansowych,

- prowadzenie działań promocyjnych i informacyjnych,
- prowadzenie cyklicznych spotkań (zamkniętych i otwartych) w celu optymalizacji działań.

Oprócz komórek organizacyjnych Urzędu Gminy i Miasta w Kleczewie we wdrażaniu Programu uczestniczyć będą jednostki organizacyjne, zakłady budżetowe oraz gminne instytucje kultury działające na terenie gminy, które zgodnie ze swą właściwością, współdziałać będą z komórkami Urzędu Gminy i Miasta na etapie realizacji projektów techniczno - materialnych, gospodarczych i społecznych, a następnie odpowiedzialne będą za ich późniejsze funkcjonowanie.

Jednostki organizacyjne, zakłady budżetowe oraz gminne instytucje kultury Gminy Kleczew uczestniczące we wdrażaniu projektów

- Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kleczewie;
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kleczewie;
- Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury w Kleczewie.

Warunkiem niezbędnym dla pełnego wdrożenia Programu jest również uwzględnianie wydatków z nim związanych w kolejnych budżetach na lata 2009 - 2018. Za ten element odpowiada Rada Miejska. Dlatego też Burmistrz, przedkładając Radzie projekty budżetów powinien przetransponować do nich założenia finansowe zawarte w Programie Rewitalizacji Gminy Kleczew przewidziane w nim na dany rok.

Funkcję Instytucji Zarządzającej i koordynującej realizację Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew będzie pełnił Burmistrz Gminy i Miasta. Burmistrz powołuje Pełnomocnika koordynującego przygotowanie Programu Rewitalizacji, którego głównym zadaniem jest stworzenie horyzontalnego zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji

Zespół ds. rewitalizacji składa się z pracowników Urzędu Gminy i Miasta Kleczew z różnych referatów niezbędnych do przygotowania Programu Rewitalizacji (w tym osób odpowiedzialnych za budżet gminy) oraz przedstawicieli jednostek organizacyjnych gminy, a także innych instytucji współpracujących.

Koordynacja działań leży w gestii Pełnomocnika Burmistrza koordynującego przygotowanie Programu Rewitalizacji, którego głównym zadaniem (wraz z zespołem

zadaniowym ds. rewitalizacji) jest zdiagnozowanie i określenie potrzeb inwestycyjnych oraz opiniowanie planów zgłaszanych do realizacji w ramach programu.

Zakres zadań Instytucji Zarządzającej obejmuje między innymi:

- zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach Programu,
- zapewnienie zgodności realizacji Programu z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu,
- zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji Programu,
- przygotowanie rocznych raportów nt. wdrażania Programu, zbieranie informacji do rocznego raportu o nieprawidłowościach,
- dokonanie oceny ex-post po zakończeniu realizacji Programu,
- organizację spotkań poszczególnych jednostek zainteresowanych określonymi projektami.

Dla właściwej oceny Instytucja Zarządzająca może tworzyć grupy robocze, korzystać z opinii niezależnych ekspertów lub usług innych instytucji.

Urząd Gminy i Miasta w Kleczewie oraz poszczególne jednostki organizacyjne, zakłady budżetowe i gminne instytucje kultury jako instytucje wdrażające Program Rewitalizacji w ramach realizowanych działań są odpowiedzialne za:

- tworzenie, przyjmowanie i składanie wniosków aplikacyjnych od instytucji podległych - beneficjentów pomocy,
- kontrolę formalną składanych wniosków, ich zgodności z procedurami, z zapisami Programu,
- ewentualne monitorowanie wdrażania poszczególnych projektów,
- zapewnienie informowania o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów.

Istotnym elementem wdrażania Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew jest zaangażowanie jak największej liczby podmiotów i jednostek współpracujących w procesie realizacji rewitalizacji. Dla powodzenia przedsięwzięcia ważne jest, aby aktywnie występowały w nim nie tylko podmioty publiczne (Urząd Gminy i Miasta, jednostki organizacyjne i gminne instytucje kultury), ale także jak najliczniej podmioty

społeczne (stowarzyszenia, związki, organizacje pozarządowe) - zrzeszające mieszkańców oraz przedsiębiorcy prywatni. Ci pierwsi oprócz znajomości zagadnień związanych z lokalnymi problemami wnoszą doświadczenie w pracy na rzecz obszarów zdegradowanych. Inwestorzy prywatni służyć mogą doświadczeniem w zarządzaniu procesami inwestycyjnymi oraz wnosić nowe technologie oraz kapitał.

Realizacja Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew prowadzić powinna przede wszystkim do tzw. „efektu dźwigni”, gdzie inwestycjom publicznym towarzyszy wzrost inwestycji prywatnych prowadzący do ożywienia społeczno-gospodarczego oraz przestrzennego zdegradowanych obszarów poprzemysłowych.

VI. MONITOROWANIE OCENY I SPOSOBY KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

6.1. System monitoringu programu rewitalizacji oraz sposoby jego oceny

Monitorowanie to proces systematycznego zbierania i analizowania wiarygodnych informacji finansowych i statystycznych dotyczących wdrażania zadań, którego celem jest zapewnienie zgodności realizacji projektów i programu rewitalizacji z wcześniej zatwierdzonymi założeniami. Monitorowanie Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew na lata 2009 – 2018 prowadzone będzie w zakresie rzeczowym i finansowym.

W celu sprawnego i efektywnego wdrażania Programu Rewitalizacji niezbędne jest ciągle monitorowanie efektów rzeczowych projektów, wchodzących w zakres Programu oraz wydatków na ich realizację. Sam proces monitorowania obejmuje zbieranie danych obrazujących tempo i jakość wdrażania projektów. Służyć temu mają wcześniej zaprezentowane wskaźniki. Za proces monitorowania i raportowania odpowiadać będzie Burmistrz Gminy i Miasta Kleczew poprzez Pełnomocnika koordynującego przygotowanie Programu Rewitalizacji oraz zespół zadaniowy ds. rewitalizacji. Wewnętrznie za gromadzenie danych obrazujących efekty rzeczowe związane z wdrażaniem Programu odpowiedzialny będzie Referat Administracyjno - Organizacyjny, natomiast za monitorowanie wydatków odpowiedzialny będzie Skarbnik Gminy wraz z Referatem Finansowym.

Monitorowanie efektów rzeczowych obejmować będzie skwantyfikowane dane obrazujące postęp we wdrażaniu Programu oraz umożliwi dokonanie oceny jego

wykonania w odniesieniu do celów ustalonych w Programie Rewitalizacji. Monitorowanie rzeczowe będzie prowadzone za pomocą trzech grup wskaźników. Pomiar wskaźników odbywać się będzie na poziomie poszczególnych zadań.

Wśród wskaźników obrazujących postęp we wdrożeniu Programu wyróżnia się trzy kategorie:

- 1) wskaźniki produktu – odnoszą się do rzeczywistych efektów działania,
- 2) wskaźniki rezultatu – odpowiadają one bezpośrednim i natychmiastowym efektom wynikającym z wdrożenia Programu,
- 3) wskaźniki oddziaływania – obrazują konsekwencje danego programu wykraczające poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów. Oddziaływanie może odnosić się do efektów związanych bezpośrednio z podjętym działaniem ale pojawiającym się po pewnym czasie oraz do efektów długookresowych, oddziałujących na szerszą populację i pośrednio tylko wynikających ze zrealizowanego działania.

Monitorowanie finansowe obejmować będzie dane finansowe z realizacji projektów, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania przeznaczonych na nie środków, w oparciu o raporty okresowe obrazujące wysokość wkładu finansowego pochodzącego ze środków publicznych i prywatnych.

Burmistrz Gminy i Miasta Kleczew jest zobowiązany do corocznego przedkładania Radzie Miejskiej raportu monitoringowego z wdrażania Programu. Oprócz raportu monitoringowego, Burmistrz przedkładać będzie Radzie Miejskiej prognozę, dotyczącą wdrażania Programu w kolejnym roku wraz z propozycją ewentualnych modyfikacji, która poddawana będzie analizie każdorazowo przy okazji zatwierdzania budżetu.

Zakres przedmiotowy raportów okresowych przedkładanych przez Burmistrza Gminy i Miasta powinien obejmować co najmniej:

- przebieg procesu wdrażania poszczególnych projektów,
- realizację planu finansowego,
- sposoby promocji projektów,
- zidentyfikowane i przewidywane zagrożenia realizacji programu.

Stanowiska wypracowywane przez Radę Miejską w przedmiocie przedkładanych raportów z monitoringu, stanowić będą podstawę sporządzenia oceny wdrożenia Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew sporządzanej na zakończenie okresu planowania.

Ocena wykonania Programu Rewitalizacji powinna zawierać następujące elementy oraz dane:

- rzeczywiste oraz zawarte w poszczególnych wnioskach daty rozpoczęcia i zakończenia poszczególnych projektów,
- metody zarządzania projektami w czasie ich realizacji oraz po wdrożeniu poszczególnych projektów,
- ocenę społeczną oddziaływania poszczególnych projektów,
- szczegółowy wykaz kosztów poniesionych w fazie realizacji projektu oraz jego funkcjonowania.

6.2. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

Do monitorowania, oceny realizacji programu i jego aktualizacji służyć będzie skuteczny system współpracy pomiędzy podmiotami programu oraz osiągane wskaźniki produktów i rezultatów.

Program Rewitalizacji Gminy i Miasta Kleczew jest dokumentem otwartym i powinien być uzupełniany poprzez wpis nowych lub uaktualnienie zadań organizacyjnych i inwestycyjnych w okresach projektowania budżetu. Wszelkie postulaty i wnioski przedsięwzięć inwestycyjnych podmiotów publicznych, prywatnych i organizacji pozarządowych do Programu Rewitalizacji przyjmuje Referat Administracyjny – Organizacyjny oraz powołany przez Burmistrza Pełnomocnik koordynujący przygotowanie Programu Rewitalizacji oraz horyzontalny zespół zadaniowy ds. rewitalizacji.

Instytucja Zarządzająca i koordynująca realizację Programu Rewitalizacji – Burmistrz Gminy i Miasta poprzez Pełnomocnika oraz zespół zadaniowy ds. rewitalizacji, będzie kreował i przyjmował propozycje projektów od instytucji partnerskich – instytucji publicznych i prywatnych. Instytucja Zarządzająca odpowiedzialna będzie również za przyjmowanie rocznych sprawozdań z realizacji projektów od instytucji partnerskich zaangażowanych w poszczególne, realizowane już projekty.

Ważnym elementem współpracy pomiędzy różnymi podmiotami będą okresowe (co najmniej raz w roku) spotkania z instytucjami partnerskimi w celu informowania o postępach w realizacji Programu i określenia ewentualnych zmian w Programie Rewitalizacji Gminy i Miasta Kleczew.

Program Rewitalizacji Gminy i Miasta Kleczew będzie aktualizowany we współpracy z lokalnymi partnerami społeczno-gospodarczymi zgodnie z poniższą procedurą. Należy zauważyć, że procedura ta będzie realizowana każdego roku, w celu aktualizacji zamierzeń wspólnoty samorządowej. Coroczna aktualizacja dokumentu jest niezbędna wobec pojawiających się potrzeb oraz następującego rozwoju gminy (zwłaszcza obszarów wskazanych do rewitalizacji), co pociąga za sobą zmieniające się priorytety lokalnej społeczności. Powinny one być uwzględnione w aktualnej wersji Programu Rewitalizacji. Aktualizacja programu będzie polegać na:

- uwzględnieniu w treści Programu Rewitalizacji nowych projektów, które zostały zgłoszone do Urzędu Gminy i Miasta w Kleczewie,
- zbadaniu stanu realizacji projektów wpisanych do programu. Jeżeli przegląd projektów wykaże, że dane przedsięwzięcie nie zostało zgłoszone do realizacji bądź wniosek został złożony, lecz projekt został odrzucony – Burmistrz Gminy i Miasta wnosi o aktualizację treści programu uwzględniającą zaistniałą sytuację.

Dla właściwej realizacji, oceny i aktualizacji Programu Rewitalizacji Instytucja Zarządzająca może skorzystać z wiedzy i opinii lokalnych ekspertów (przedstawiciele lokalnych środowisk społeczno - gospodarczych) oraz korzystać z usług innych instytucji oraz opinii specjalistów. Pomoc organizacyjną oraz kompetencyjną mogą świadczyć instytucje, które nie są bezpośrednio związane z omawianym obszarem, ale mogą być pomocne w procesie rewitalizacji tj. środowiska naukowe i oświatowe oraz organizacje społeczne i stowarzyszenia. Istotna wydaje się także współpraca z podmiotami, które mogą umożliwić realizację programu poprzez udzielenie pożyczek i kredytów na działania inwestycyjne i koncepcyjne (np. banki czy inne instytucje finansowe).

W celu zachowania aktualności opracowania prowadzony będzie stały monitoring postępów realizowanych zgodnie z założeniami programu projektów. Wynikające z określonych względów zmiany wymagające dokonania aktualizacji Programu Rewitalizacji zostaną zgłoszone przez Burmistrza Gminy i Miasta, a następnie omówione

na posiedzeniu Rady Miejskiej. Rada określi czas i tryb wprowadzenia określonych zmian w Programie Rewitalizacji.

Podmiotem odpowiedzialnym za zarządzanie i koordynację Programu Rewitalizacji oraz współpracy partnerskiej w ramach rewitalizacji będzie Burmistrz Gminy i Miasta Kleczew, Pełnomocnik Burmistrza koordynujący przygotowanie programu oraz horyzontalny zespół zadaniowy ds. rewitalizacji.

Drugą grupę podmiotów zakwalifikować należy jako współwykonawców programu rewitalizacji oraz partnerów programu. Partnerzy programu mogą wspomóc jego realizację w zakresie organizacyjnym, finansowym, doradczym czy inwestycyjnym, np. na zasadzie współpracy w formule partnerstwa publiczno – prywatnego. Do tej grupy zaliczyć należy:

- instytucje publiczne zlokalizowane w obrębie obszaru,
- lokalne stowarzyszenia czy związki,
- instytucje finansowe, w tym banki,
- środowiska naukowe i oświatowe,
- przedsiębiorcy, których działalność związana jest z obszarem rewitalizacji,
- inwestorzy,
- właściciele, posiadacze i zarządcy budynków,
- partnerzy publiczni.

Partnerzy publiczni, którzy mogą wspomóc realizację zadań Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Kleczew to m.in.:

- Starostwo Powiatowe w Koninie,
- Zarząd Dróg Powiatowych w Koninie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Koninie,
- Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu,
- Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu,
- Ministerstwo Sportu i Turystyki,
- Fundusze zewnętrzne,
- Kopalnia Węgla Brunatnego „Konin” w Kleczewie S.A.,
- Skarb Państwa,
- Instytucje Unii Europejskiej.

6.3.Public Relations programu rewitalizacji

Ważnym elementem realizacji Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Kleczew na lata 2009 - 2018 będą działania informacyjne i promocyjne Programu (komunikacja społeczna).

Zadania w zakresie komunikacji społecznej obejmują:

- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o działaniach realizowanych przez podmioty w ramach procesu rewitalizacji Gminy Kleczew,
- zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania przez podmioty wsparcia finansowego w ramach funduszy strukturalnych i innych środków wspierających działania rewitalizacji na obszarach zdegradowanych gminy,
- czytelną informację o kryteriach oceny i wyboru projektów oraz obowiązujących w tym zakresie procedurach,
- zapewnienie współpracy z instytucjami zaangażowanymi w realizację i monitorowanie Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Kleczew w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych,
- inicjowanie dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym, zwłaszcza z wykorzystaniem mediów lokalnych i regionalnych,
- wykorzystanie nowoczesnych technologii, takich jak Internet czy poczta elektroniczna w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji Programu Rewitalizacji,
- promowanie udanych efektów współpracy pomiędzy Gminą Kleczew, a sektorem publicznym, sektorem prywatnym i organizacjami pozarządowymi.

Komunikacja społeczna w ramach procesu rewitalizacji będzie realizowana poprzez następujące instrumenty:

- spotkania propagujące informacje o możliwościach wykorzystania środków unijnych oraz innych środków zewnętrznych na zadania z zakresu rewitalizacji,
- tablice informujące o współfinansowaniu inwestycji z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i innych środków zewnętrznych,
- strony internetowe – które staną się szybkim i ogólnodostępnym źródłem informacji dla potencjalnych beneficjentów i instytucji o aktualnych możliwościach skorzystania ze

wsparcia finansowego, zaś dla opinii publicznej stanowić będą kompleksowe źródło informacji o osiągnięciach w realizacji założeń Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew,

- współpraca z mediami lokalnymi i regionalnymi – jako istotny element przy realizacji Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Kleczew,
- broszury i ogłoszenia.

Działania informacyjne i promocyjne realizowane w ramach wdrożenia do realizacji Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Kleczew mają na celu:

- skuteczne poinformowanie potencjalnych zainteresowanych o możliwościach zgłoszenia własnych projektów do realizacji w ramach Programu,
- podniesienie świadomości opinii publicznej o rezultatach zaangażowania Gminy w zaspokajanie potrzeb społecznych.

Program Rewitalizacji Gminy Kleczew powinien być rozpowszechniony wśród społeczeństwa poprzez jego publikację.

Zasadniczym celem komunikacji społecznej jest uzyskanie partycypacji społeczności lokalnej w procesie rewitalizacji, jej aktywnego udziału w programowaniu, decyzjach oraz odpowiedzialności i finansowaniu. Informowanie ma wyjaśnić mieszkańcom korzyści płynące z procesu rewitalizacji.

Komunikacja społeczna ma zapewnić:

- dostęp do informacji na temat celów i problemów rewitalizacji,
- pobudzenie do wyrażania własnych opinii.

Wszelkie działania Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Kleczew, które będą współfinansowane z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej objęte zostaną zasadami informowania i promocji zawartymi w Rozporządzeniu Rady (WE) nr 1083/2006 z 11 lipca 2006 r. ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1260/1999.

Niezbędnym elementem w procesie tworzenia programu rewitalizacji są konsultacje społeczne. Ich celem jest włączenie wspólnoty lokalnej w procesy decyzyjne zachodzące w urzędzie. Jednocześnie, głos mieszkańców (ich pomysły) pozwala na pełniejsze spojrzenie

na zagadnienia związane z kierunkami rozwoju gminy oraz najpilniejszymi sprawami do rozwiązania. Z tych też względów, do prac nad programem rewitalizacji zaproszono szereg osób tworzących społeczność lokalną, chcących aktywnie wspierać działania podejmowane na terenie Gminy Kleczew. Założenie odpowiedniego harmonogramu zadań, pozwoli na odpowiednią konstrukcję budżetu Gminy oraz będzie ułatwiało podejmowanie decyzji inwestycyjnych. Na podstawie tak określonych kierunków działań pod kątem ich ważności, przypisać można konkretne zadania do realizacji, które obejmować będą tereny zdegradowane Gminy Kleczew.

Zapisy programu rewitalizacji podlegały konsultacjom społecznym z przedstawicielami władz samorządowych oraz mieszkańcami Gminy Kleczew. Mieszkańcy gminy mieli okazję wyrazić swoje opinie o Programie Rewitalizacji Gminy Kleczew na lata 2009 – 2018.

W ramach konsultacji społecznych w Urzędzie Gminy i Miasta w Kleczewie wyłożono opracowywany dokument do publicznego wglądu. Mieszkańcy mogli zapoznać się z dokumentem i zgłaszać swoje uwagi i wnioski w okresie wrzesień - październik 2009 r. Informacje na temat Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew udzielali kompetentni pracownicy Referatu Administracyjno – Organizacyjnego.

Wszystkie sugestie i uwagi mieszkańców zostały uwzględnione w procesie opracowania Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew na lata 2009 – 2018.

Projekt Programu Rewitalizacji Gminy Kleczew został również przedstawiony radnym Gminy Kleczew, którzy mieli możliwość w imieniu społeczności lokalnej zgłaszać swoje opinie oraz uwagi, dotyczące przede wszystkim najpilniejszych do realizacji zadań, które poprawią życie mieszkańców gminy oraz wpłyną na jej pozytywny wizerunek. Wszystkie uwagi radnych zostały uwzględnione w dokumencie. Ostatecznie radni zaakceptowali generalne założenia rewitalizacji w Gminie Kleczew określone w niniejszym dokumencie.

VII. ZAKOŃCZENIE

Osiągnięcie w jak najwyższym stopniu założonych w Programie Rewitalizacji Gminy Kleczew celów jest możliwe tylko w przypadku pełnego zaangażowania się w jego realizację wszystkich podmiotów, do których tenże Program jest adresowany. Realizacja nie będzie jednak możliwa bez odpowiedniego zabezpieczenia znacznych środków finansowych w zakresie projektów inwestycyjnych. Budżet Gminy, jak i inne lokalne źródła nie zapewnią właściwego poziomu finansowania tych przedsięwzięć. Szansą na pomyślne rozwiązanie problemów może być pomoc finansowa udzielana przede wszystkim ze środków Unii Europejskiej, czy też innych funduszy zewnętrznych oraz w ramach wydzielonych na ten cel środków krajowych.